

BANKACILIK
DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMU

2022 FAALİYET RAPORU

İletişim bilgileri:

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı
Büyükdere Caddesi No:106 34394 Şişli-İstanbul-Türkiye

Tel: (212) 214 50 00

Faks: (212) 216 09 92

İnternet sitesi: www.bddk.org.tr

E-posta: stgdb@bddk.org.tr

Tasarlayan: Kübra ÇOLAK

BDDK Yıllık Faaliyet Raporu 2022'den kaynak gösterilmek suretiyle kısmen alıntı yapılabilir.

Rapor, tüm içeriği ile BDDK internet sitesinde (www.bddk.org.tr) yer almaktadır.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Yıllık Faaliyet Raporu, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda ilgili mercileri ve kamuoyunu bilgilendirme amacıyla hazırlanmaktadır.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	2
TABLO LİSTESİ	3
ŞEKİLLER LİSTESİ - GRAFİKLER LİSTESİ	4
KISALTMALAR	5
BAŞKANIN SUNUŞU	7
VİZYON VE MİSYON	10
TEMEL DEĞERLER	11
TEŞKİLAT YAPISI	12
KURUMUN ÜLKE EKONOMİSİ İÇİN ÖNEMİ	14
2022 YILINDA RAKAMLARLA BDDK	16
1. BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURULU	18
2. ÖNE ÇIKAN ÇALIŞMALAR	20
2.1. Güncel Teknolojik Gelişmelerin Denetim Süreçlerine Uygulanması Konusundaki Çalışmalar	20
2.2. İDES Sürecine Geçiş ve Bankalara İlişkin Denetim Rehberleri Güncellemesinin Tamamlanması	20
2.3. Veri Analitiği Grubunun Oluşturulması	20
2.4. MASAK İnceleme Rehberi'nin Oluşturulması	21
2.5. Denetim Aracı İhtiyaçlarının Giderilmesi Konusundaki Faaliyetler	21
2.6. Dijital Bankaların Faaliyet Esasları İle Servis Modeli Bankacılığı	21
2.7. Ulusal Risk Değerlendirme (URD) Projesi Çalışma Grubu Faaliyetleri	22
2.8. Banka Dışı Mali Kesime İlişkin Yapılan Denetimler	22
2.9. Bilgi Sistemlerine Yönelik Uygulamalar	22
2.10. Sürdürülebilir Bankacılık	23
3. DÜZENLEME FAALİYETLERİ VE ETKİ ANALİZLERİ	26
3.1. Yürürlüğe Konulan Düzenlemeler	26
3.2. Önemli Kurul Kararları	30
3.3. Çalışması 2023 Yılında Tamamlanana Düzenlemeler	33
3.4. Yürürlükten Kaldırılan Düzenlemeler	35
3.5. Hazırlıkları Sürdürülen Düzenleme Çalışmaları	35
3.6. Etki Analizleri	37
4. DENETİM FAALİYETLERİ	41
4.1. Mali Bünye Denetimi	41
4.2. Risk Yönetimi	46
4.3. Bilgi Sistemleri Denetimi	47
5. GÖZETİM FAALİYETLERİ	48
6. UYGULAMA FAALİYETLERİ	51
6.1. İzin ve Yetkilendirme İşlemleri	51
6.2. Değerlendirme ve Uygulama Faaliyetleri	56
7. FİNANSAL TÜKETİCİNİN KORUNMASI	57
8. YÖNETİM BİLGİ SİSTEMLERİ	62
8.1. Veri ve Sistem Yönetimi	62
9. SÜRDÜRÜLEBİLİR BANKACILIK	67
10. DİĞER KURULUŞLAR VE KAMUOYU İLE İLİŞKİLER	70
10.1. BDDK Kurumsal İletişim Politikası	70
10.2. Yurt İçi Kuruluşlar	70
10.3. Yurt Dışı Kuruluşlar	72
10.4. Basın ve Halkla İlişkiler	75
11. KURUM KAYNAKLARI	76
11.1. İnsan Kaynakları	76
11.2. Bilgi Kaynakları	80
11.3. Mali Kaynaklar	81
EKLER	83
EK 1: KURUMUN YETKİ ALANINDA YER ALAN KURULUŞLAR*	83

TABLO LİSTESİ

Tablo 1:	2022 Yılında Rakamlarla BDDK	16
Tablo 2:	Kurul Kararlarının Genel Görünümü	18
Tablo 3:	Kurul Kararlarının Konularına Göre Sınıflandırılması	19
Tablo 4:	Yürürlüğe Giren Düzenlemelerin Türleri İtibarıyla Dağılımı	26
Tablo 5:	Denetim Kapsamındaki Kuruluşlar*	44
Tablo 6:	Denetimler Sonucunda Düzenlenen Raporlar	45
Tablo 7:	Bilgi Sistemleri Denetimi Sonucu Düzenlenen Raporlar	47
Tablo 8:	Banka Gözetim Raporları	48
Tablo 9:	Sektörel Raporlar	49
Tablo 10:	Kuruluş ve Faaliyet İzinleri ile Yetkilendirme İşlemleri*	52
Tablo 11:	Faaliyet İzinleri ve Yetkileri İptal Edilen Kuruluşlar	53
Tablo 12:	Değerlendirilmekte Olan İzin ve Yetkilendirme Talepleri	53
Tablo 13:	Yurt Dışında İştirak Edinimleri / Şube / Temsilcilik Ofisi Açılışları	56
Tablo 14:	Temsilcilik Açmasına İzin Verilen Yurt Dışında Kurulu Bankalar	56
Tablo 15:	Kuruma 2022 Yılında Ulaşan Başvuruların Konularına Göre 2021 Yılı Verileri İle Karşılaştırılması	60
Tablo 16:	2022 Yılında Kurum Çağrı Merkezine Gelen Arama Sayılarının Ay Bazında Dağılımı	61
Tablo 17:	Taraf Olunan Davalar	71
Tablo 18:	Yurt Dışı Muadil Otoriteler ile İmzalanan Mutabakat Zabıtları	73
Tablo 19:	Konuları İtibarıyla Basın Açıklamaları	75
Tablo 20:	Kurum Personel Sayısının Dağılımı	76
Tablo 21:	Meslek Personelinin Kıdeme Göre Dağılımı	77
Tablo 22:	Personelin Yaş Dağılımı	77
Tablo 23:	Öğrenim Durumlarına Göre Personel Sayısı	78
Tablo 24:	Personelin Lisans Alanları İtibarıyla Dağılımı	78
Tablo 25:	Yurt İçi ve Yurt Dışı Eğitim Faaliyetleri	78
Tablo 26:	Konularına Göre Yurt İçi ve Yurt Dışı Eğitim Faaliyetleri(*)	79
Tablo 27:	Yurt Dışı Eğitim Faaliyetlerinin Düzenleyen Kurumlara Göre Dağılımı	79
Tablo 28:	Yurt Dışı Yüksek Lisans Eğitimine Gönderilen Personel Sayısı	79
Tablo 29:	Eğitim Giderleri	80
Tablo 30:	Gelir Bütçesi ve Gerçekleşmeleri	81
Tablo 31:	Ödenek ve Gider Gerçekleşmeleri	81
Tablo 32:	Özet Bilanço	82

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1:	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanlık Teşkilatı Yapısı*	13
Şekil 2:	Denetim Döngüsü	43

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1:	BDDK Gözetiminde Bulunan Kuruluşların Finansal Sektör İçerisindeki Payları	15
Grafik 2:	Finansal Sektör Toplam Aktifler	15
Grafik 3:	Kuruma Ulaşan Başvuruların Yıl Bazında Görünümü	58
Grafik 4:	Kuruma Ulaşan Başvuruların Kanal Bazında Dağılımı	59
Grafik 5:	Kuruma Ulaşan Başvuruların 2022 Yılındaki Ay Bazlı Başvuru Sayıları	60

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği, European Union
A.Ş.	Anonim Şirket
BADES	Bağımsız Denetim Takip Sistemi
BCBS	Basel Bankacılık Denetim Komitesi, Basel Committee on Banking Supervision
BDDK	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
BGYS	Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi
BRS	BDDK Raporlama Sistemi
BSCEE	Orta ve Doğu Avrupa Bankacılık Denetim Grubu, Group of Banking Supervisors From Central and Eastern Europe
BVTS	Bankacılık Veri Transfer Sistemi
CAMELS	Sermaye, Aktif, Yönetim, Karlılık, Likidite, Piyasa Risklerine Duyarlılık Analizi, Capital Adequacy, Asset Quality, Management, Earnings and Liquidity Sensitivity Analysis
ÇİMER	Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
DTÖ	Dünya Ticaret Örgütü, World Trade Organization
EBA	Avrupa Bankacılık Otoritesi, European Banking Authority
EBYS	Elektronik Belge Yönetim Sistemi
FSAP	Mali Sektör Değerlendirme Programı, Financial Sector Assessment Program
FSB	Finansal İstikrar Kurulu, Financial Stability Board
GSYH	Gayri Safi Yurt İçi Hâsıla
IFSB	İslami Finansal Hizmetler Kurulu, Islamic Financial Services Board
IMF	Uluslararası Para Fonu, International Monetary Fund
İSEDES	İçsel Sermaye Yeterliliği Değerlendirme Süreci
KEİ	Karadeniz Ekonomik İşbirliği
KKTC	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
MASAK	Mali Suçları Araştırma Kurulu

OECD	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı, Organisation for Economic Co-operation and Development
RG	Resmi Gazete
RİP	Resmi İstatistik Programı
SOME	Siber Olaylara Müdahale Ekibi
SPK	Sermaye Piyasası Kurulu
SREP	Denetim Otoritesinin İnceleme ve Değerlendirme Süreci, Supervisory Review and Evaluation Process
SYR	Sermaye Yeterlilik Rasyosu
TBB	Türkiye Bankalar Birliği
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
T.C.	Türkiye Cumhuriyeti
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
THP	Tek Düzen Hesap Planı
TKBB	Türkiye Katılım Bankaları Birliği
TL	Türk Lirası
TMSF	Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
USOM	Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi
WB	Dünya Bankası, World Bank
YP	Yabancı Para
YUVAM	Yurt Dışında Yerleşik Vatandaşlar Mevduat ve Katılım Sistemi

BAŞKAN'IN SUNUŞU

Günümüz finans dünyası, sektörün teknolojik altyapı, insan kaynağı ve kurumsal yönetim açısından kendini yenilemesini gerektiren yeni gelişim süreçleri ile karşı karşıyadır. Söz konusu dönüşüm süreci; bir taraftan, yakın dönemdeki Rusya - Ukrayna savaşı ve Covid 19 salgını sonrasındaki küresel enflasyon artışı gibi geçici küresel faktörlerden, diğer taraftan, dijitalleşme ve sürdürülebilirlik gibi uzun soluklu yapısal değişimlerden kaynaklanmaktadır. Her halükarda, bankacılık sektöründe ve banka dışı mali sektörde yaşanan dönüşüm ve değişimle birlikte, denetim otoritelerinin de dönüşmesi ve değişime ayak uydurması bir zorunluluk haline gelmiştir. Söz konusu zorunluluk, yaşanan dönüşüm sürecinin getirdiği risklerin etkin şekilde yönetilmesinin gerekliliğinden kaynaklanmaktadır.

Kurumumuz 2022 yılında, görev alanındaki sektörlerin geçirdiği dönüşüm sürecinin bilinciyle, mevcut ve yeni ortaya çıkan risklerin etkin yönetimine dayalı ihtiyati bakış açısını devam ettirmiştir. Bu kapsamda ulusal ve uluslararası piyasalarda yaşanan gelişmelere paralel olarak, bankacılık sektörünün ve kredi piyasasının sağlıklı bir şekilde işlemesi için, görev alanına giren konularda birçok önemli yapısal adım atılmıştır.

Kurumumuzun yapısal değişiklikler gerçekleştirdiği önemli alanların başında dijital finansal hizmetler ve dijital bankacılık faaliyetleri gelmektedir. Dijital bankacılık, finansal inovasyonun teşvik edilmesi, rekabetçi gücün artırılması ve bankacılık hizmetlerine erişimin kolaylaştırılarak finansal kapsayıcılığın geliştirilmesi açısından önem taşımaktadır. Bu çerçevede, ülkemizde dijital bankacılık faaliyetlerine yasal altyapı kazandırılması amacıyla hazırlanan "Dijital Bankaların Faaliyet Esasları ile Servis Modeli Bankacılığı Hakkında Yönetmelik" 2022 yılı başında yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Yönetmelik ile sadece dijital kanallar üzerinden hizmet veren şubesiz bankaların faaliyet esasları ve bankacılık hizmetlerinin finansal teknoloji şirketleri ve diğer işletmelere bir servis modeli olarak sunulabilmesine ilişkin koşullar düzenlenmiştir. Dijital bankacılık ve servis modeli bankacılığının yasal altyapısının tesis edilmesi, bankacılık sektörüne farklı iş modellerine sahip yeni kuruluşların dâhil olmasına imkân sağlamıştır. Nitekim 2022 yılı içerisinde 1 dijital mevduat bankasına ve 3 dijital katılım bankasına kuruluş izni verilmiş olup, kuruluş izni verilen katılım bankalarından ikisine 2023 yılı içerisinde faaliyet izni de verilmiştir.

2022 yılı, Kurumumuz açısından sürdürülebilir finans konusunun özellikle ön plana çıktığı bir yıl olmuştur. "Sürdürülebilir Bankacılık Stratejik Planı (2022-2025)" kapsamında; 2022 yılının ilk yarısı içerisinde, Planın temel stratejik amaçlarından olan iklimle bağlantılı risklerin etkin bir şekilde analiz edilmesine ve yönetilmesine yönelik olarak geçiş riskleri ve fiziksel riskler konusunda iki adet pilot çalışma gerçekleştirilmiştir. Gerek bu çalışmaların yöntem, bulgu ve sonuçlarının gerekse Kurumumuzun son yıllarda sürdürülebilir bankacılık alanında yürüttüğü diğer çalışmaların ulusal ve uluslararası paydaşlarla ve kamuoyuyla daha etkili ve kapsamlı bir şekilde paylaşımını sağlamak ve şeffaflığı artırmak amacıyla 2022 yılında Kurum web sitesinde "Sürdürülebilir Bankacılık" sayfası oluşturulmuştur. Yine "Sürdürülebilir Bankacılık Stratejik Planı (2022-2025)" uyarınca 2022 yılı başında

Kurumumuz ve TBB işbirliği ile “Sürdürülebilir Bankacılık Çalışma Grubu” ve “Yeşil Varlık Rasyosu Alt Çalışma Grubu” teşkil edilmiştir. Söz konusu çalışma grubu bünyesinde, bankaların bilançolarındaki yeşil varlıkların toplam varlıklara oranının hesaplamasına esas teşkil edecek ve ulusal taksonomi yürürlüğe girene kadar geçici taksonomi olarak kullanılabilir bir metodoloji taslağı hazırlanmıştır.

Ülkemizin G20 üyeliği nedeniyle IMF ve Dünya Bankası tarafından beş yılda bir gerçekleştirilen ve 2021 yılında dördüncü kez başlatılan FSAP çalışmaları 2022 yılında tamamlanmıştır. Bu çalışmalar ülkemizin bankacılık düzenleme, denetim ve uygulama faaliyetlerinin, uluslararası finans alanındaki gelişmeler çerçevesinde güncellenerek uluslararası ilke ve kurallarla uyumlu bir şekilde yürütülmesine hizmet etmektedir.

Kurumumuz, 2022 yılında düzenleme, denetim ve uygulama faaliyetlerini de geliştirmeye devam etmiştir. Kurumumuz denetim rehberleri, uluslararası düzenleyici kuruluşların yayımlanmış olduğu ilke ve kurallar ile Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası tarafından hazırlanan 2022 yılı Finansal Sektör Değerlendirme Programı (FSAP) raporunda yer alan öneriler dikkate alınarak güncellenmiştir. Bu kapsamda, Avrupa Bankacılık Otoritesinin (EBA) “İnceleme ve Değerlendirme Süreci (İDES) ile Stres Testi Hakkında Ortak Prosedürler ve Metodolojilere İlişkin Rehber” dikkate alınarak, “İDES Derecelendirme Sistemi” adı altında yeni bir risk odaklı denetim metodolojisi geliştirilmiştir. Ayrıca, Kurumumuz bünyesinde, denetim teknolojilerinin ve veri analitiğinin Kurumun denetim süreçlerinde ve çıktılarında daha yoğun kullanılması amacıyla “Veri Analitiği Grubu” oluşturulmuştur. Bunlara ilave olarak, suç gelirlerinin aklanmasının, terörizmin ve kitle imha silahlarının finansmanının önlenmesi kapsamındaki mevzuata uyum seviyesinin değerlendirilmesi amacıyla “BDDK Tarafından Yürütülen Yerinde Denetim Faaliyetlerinde Suç Gelirlerinin Aklanmasının, Terörizmin ve Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesi Risklerinin Dikkate Alınmasına İlişkin Rehber” hazırlanmıştır. Kurumumuz görev alanı çerçevesinde özel önem verdiğimiz diğer bir konu bireysel bankacılık faaliyetlerinin müşteri haklarına uygun ve sektördeki adil rekabete hizmet edecek şekilde gerçekleşmesinin sağlanmasıdır. Bireysel bankacılık ürün ve hizmetlerinin dijitalleşmesi ve yaygınlaşması ile birlikte bankacılık sektörü de giderek artan bir şekilde bu alana yönelmektedir. Bu durum bireysel bankacılık ürün ve hizmetlerinin etkin bir şekilde denetlenmesini daha da önemli hale getirmektedir. Bu doğrultuda Kurumumuz bünyesinde Bireysel Bankacılık Analiz ve Derecelendirme Modeli (BAM) adlı bir denetim metodolojisi geliştirilmiş olup, 2022 yılında 5 bankada söz konusu metodoloji kullanılarak yerinde denetim faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

Kurumumuz e-Devlet kapısı üzerinden finansal tüketicilere sunulan hizmetlerin kapsamını genişletmeye de devam etmektedir. Bu çerçevede, vatandaşların e-Devlet üzerinden hangi bankalarda mevduat hesaplarının bulunduğunu takip edebilmesine ilişkin hizmetin yanı sıra varismuris sorgulaması yapmalarını sağlayacak hizmetler de e-Devlet’e eklenmiş olup, bu hizmet 2022 yılı içerisinde kullanıma açılmıştır. Diğer taraftan kiralık kasa verilerinin e-Devlet kapısı üzerinden sunulmasına ilişkin çalışmalar halen sürmektedir. Söz konusu uygulamalar ile kamu hizmetlerinin vatandaş odaklı bir bakış açısıyla elektronik ortama taşınarak şeffaflığın artırılması ve finansal tüketici haklarının daha etkin şekilde korunması amaçlanmaktadır.

Kahramanmaraş merkezli deprem felaketinin hemen arkasından, depremin ekonomik etkilerini hafifletmek amacıyla, Kurumumuz felaketten etkilenen vatandaşlarımıza ve firmalara yönelik tedbirleri hızla hayata geçirmiştir. Bu kapsamda, taşıt ve tüketici kredilerinin vadelerinin değiştirilmesi ve ödemesiz dönem tanınması, kredi kartı limit ve ödemelerinde esneklik sağlanması, değerlendirme ve raporlama sürelerinin esnetilmesi, telefon bankacılığı hizmetlerinin kolaylaştırılması ve bankacılık hizmetlerinin devamlılığının sağlanması için gerekli düzenleme ve talimatlar ivedilikle uygulamaya konulmuştur.

Küresel ekonomik faktörlerden kaynaklı piyasa dalgalanmalarının görüldüğü 2022 yılında ülkemiz ekonomisinin en önemli dengeleyici dinamiklerinden biri bankacılık sektörü olmuştur. Türk bankacılık sektörü, kredi piyasasının etkin bir şekilde çalışmasında ve reel sektörün finansman ihtiyaçlarının karşılanmasında kritik bir rol oynamaya devam etmektedir. Sektörün aktif büyüklüğü, yaşanan uluslararası dalgalanmalara rağmen, 2022 yılında %56 oranında artarak 14.347 milyar TL'ye ulaşmıştır. Toplam mevduat ve kredi büyüklüğü 2021 yılsonuna göre sırasıyla %67 ve %55 oranında artarak 2022 yılında 8.862 milyar TL ve 7.581 milyar TL olmuştur. Bankaların sermaye yeterlilik oranı 2022 yılsonu itibarıyla %19,46 olarak gerçekleşmiş, net dönem karı ise bir önceki yıla göre %364 artarak 432 milyar TL'ye yükselmiştir.

Kurum olarak faaliyetlerimize ilişkin şeffaflık ve hesap verebilirliği sağlamanın, yasayla bizlere verilmiş görev ve sorumlulukları etkin bir şekilde yerine getirmenin önemli bir unsuru olduğunu düşünmekteyiz. Bu anlayışla hazırlanan Kurumumuz 2022 Yılı Faaliyet Raporunun tüm paydaşlarımız için faydalı olması temennisiyle kamuoyunun bilgisine sunar, azimli çalışmalarından dolayı mesai arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Mehmet Ali AKBEN
BAŞKAN

KURUM VİZYONU

Kurumun vizyonu; finansal piyasalara, kuruluşlara ve tüketicilere yönelik uluslararası standartlarda düzenlemeyi, denetimi ve risk yönetimini ulusal ihtiyaçlar ve gereklilikler çerçevesinde uygulayan örnek bir otorite olmaktır.

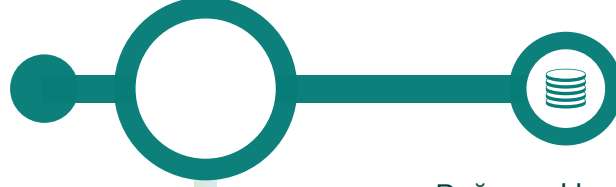
KURUM MİSYONU

Kurumun misyonu; Bankacılık Kanunu ve ilgili diğer düzenlemelerde belirtilen görev ve yetkileri çerçevesinde düzenleme ve denetimi kapsamındaki kuruluşların faaliyetlerini güvenli ve sağlam şekilde gerçekleştirmesini, kredi sisteminin etkin şekilde çalışmasını, tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunmasını sağlamak ve bu sayede finansal piyasaların gelişmesine ve finansal istikrara katkıda bulunmaktır.

TEMEL DEĞERLER

İhtiyatlılık

Kurumun yetkileri dahilinde olan düzenleme ve politika araçlarını, denetime tabi kuruluşların faaliyetlerini güvenli ve sağlam şekilde sürdürmesi için ekonomik konjoktüre uygun olarak kullanması ve gerektiğinde önlem almasıdır.

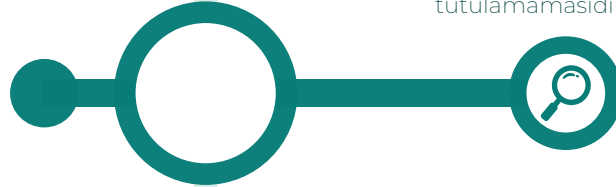
Bağımsızlık

Kurumun görev ve yetkilerini yerine getirirken herhangi bir makamdan talimat almaması, kendisine tahsis edilen kaynakları kendi bütçesinde belirlenen usul ve esaslar dahilinde serbestçe kullanması ve kararlarının yerindelik denetimine tabi tutulmamasıdır.

Güvenilirlik

Kurum faaliyetlerinin kamu yararı gözetilerek ilgili tüm taraflar açısından eşit, adil, tutarlı ve öngörülebilir şekilde yürütülmesi, şeffaflığın ve hesap verebilirliğin sağlanmasıdır.

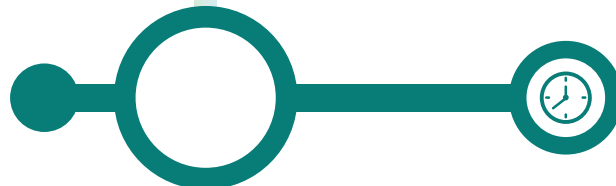

Katılımcılık

Kurum faaliyetlerinin ilgili ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla aktif iş birliği ve dayanışma içinde ve söz konusu kuruluşların görüş ve önerilerinin dikkate alınması suretiyle yürütülmesidir.

Etkinlik

Kurum faaliyetlerinin zamanında ve fayda/maliyet yaklaşımı temelinde, risk ve kalite odaklı olarak yürütülmesidir.

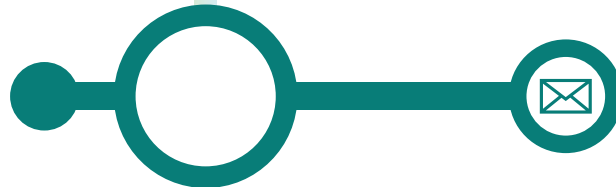

Yetkinlik

Kurum faaliyetleri yerine getirilirken, uluslararası düzeyde kabul görmüş mesleki yeterlilik, bilgi ve beceri standartlarına sahip olunmasıdır.

Duyarlılık

İlgili mevzuat uyarınca dikkate alınması gereken talep, öneri ve şikayetlerin zamanında ve etkin bir şekilde değerlendirilerek ivedilikle cevaplandırılması; lüzumu halinde düzenleme ve uygulamaya konu edilmesidir.

TEŞKİLAT YAPISI

Kurum, finansal piyasalardaki denetim ve gözetim sisteminin etkinliğinin artırılması ve bağımsız karar mekanizmalarına kavuşturulması yönündeki politikalar uyarınca, 23.06.1999 tarihli ve 23734 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan mülga 4389 sayılı Bankalar Kanunu ile kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip bir otorite olarak kurulmuş; 01.11.2005 tarihli ve 25983 sayılı mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan 5411 sayılı Bankacılık Kanunu (Kanun) ile de bağımsızlık, etkinlik ve kapasite açısından güçlendirilmiştir.

Kurumun mevcut teşkilat yapısı temel olarak, Bankacılık Kanunu ve bu Kanun'a istinaden 16.03.2014 tarihli ve 28943 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2014/5885 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Teşkilat Yönetmeliği ile düzenlenmiştir.

Kurum, Başkan ve üyelerden müteşekkil Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (Kurul) ile Başkana bağlı olarak faaliyetlerini yürüten Başkanlık Teşkilatından oluşmaktadır. Kurulun Başkanı Kurumun da Başkanıdır. Başkanlık Teşkilatı, Başkan ve 5 Başkan Yardımcısı ile hizmet birimlerinden oluşmaktadır. Kurumun hizmet birimleri, sayıları 20'yi geçmemek üzere daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanmış ana hizmet, danışma ve yardımcı hizmet birimlerinden oluşmaktadır.

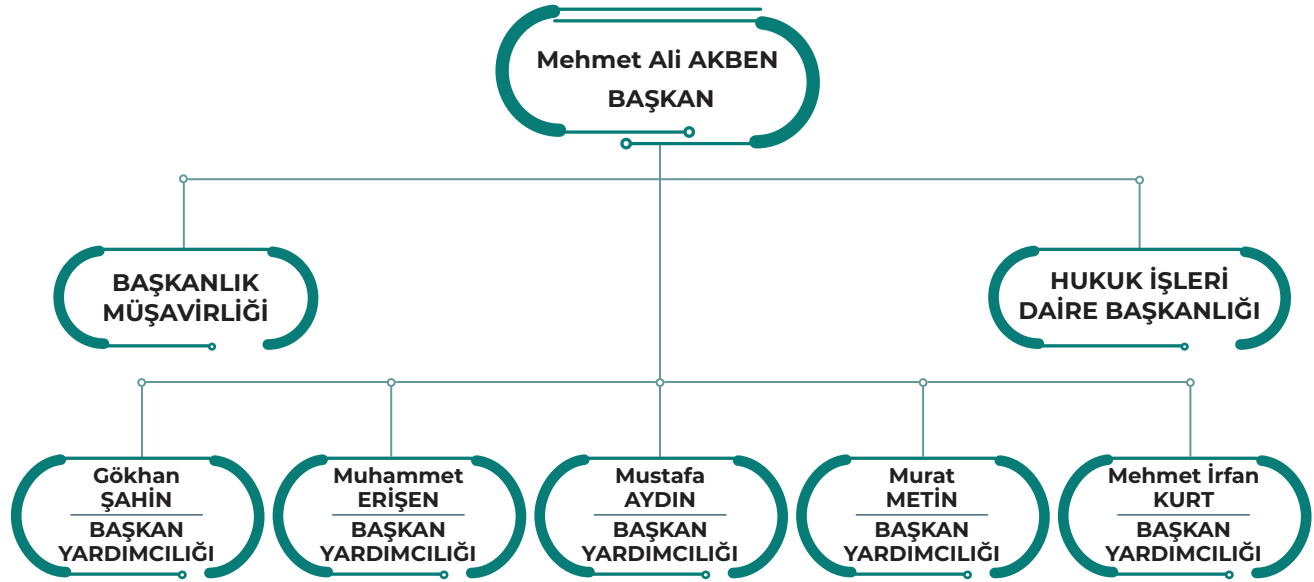
Hukuk, basın ve halkla ilişkiler, yönetim ve finans gibi alanlarda sayıları 15'i geçmemek üzere başkanlık müşaviri görevlendirilebilmektedir. Kurum teşkilat yapısı, değişen koşullara ve ortaya çıkan yeni ihtiyaçlara bağlı olarak zaman zaman gözden geçirilmekte ve hizmet birimlerinde değişikliğe gidilebilmektedir. Söz konusu değişiklikler, Kurumun görev ve sorumluluk alanındaki genişlemelerin ve ortaya çıkan yeni ihtiyaçların gerektirdiği idari kapasiteyi sağlayacak altyapıyı oluşturmak hedefiyle hayata geçirilirken; çağdaş mesleki uzmanlaşmanın gerektirdiği yatay bir teşkilatlanmayı esas almaktadır.

2022 yılsonu itibarıyla, Kurum bünyesinde 20 daire başkanlığı ve Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı bünyesinde kurul işleri ve kararlar, insan kaynakları, eğitim, mali işler ve idari işler konularında faaliyet gösteren 5 adet müdürlük bulunmaktadır. Buna ilaveten, denetim daireleri bünyesinde bankalar yeminli murakip ve yardımcılarını ile bankacılık uzman ve yardımcılarında oluşan denetim grupları, denetim grupları içerisinde de kuruluşlar bazında görev yapan denetim ekipleri yer almaktadır. Ayrıca, münhasıran bilgi sistemlerinin ya da hukuki konuların denetlenmesine yönelik olarak veya Başkanlık onayı ile gerek görülen hallerde denetim daireleri ve diğer dairelerde görev yapan meslek personelinin, denetim, inceleme, soruşturma, proje ve/veya risk modellerinin denetlenmesi, risk analizlerinin incelenmesi, bankacılık, muhasebe standartları gibi diğer konularda çalışmak üzere karma ekipler oluşturulabilmektedir.

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURULU

ŞEKİL 1: BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU TEŞKİLAT YAPISI*

-DENETİM I DAİRE BAŞKANLIĞI
-DENETİM II DAİRE BAŞKANLIĞI
-DENETİM III DAİRE BAŞKANLIĞI
-DENETİM V DAİRE BAŞKANLIĞI
-FİNANSAL TÜKETİCİ İLİŞKİLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI
-EKONOMİK DEĞERLENDİRMELER DAİRE BAŞKANLIĞI

-UYGULAMA I DAİRE BAŞKANLIĞI
-UYGULAMA II DAİRE BAŞKANLIĞI
-UYGULAMA III DAİRE BAŞKANLIĞI
-UYGULAMA IV DAİRE BAŞKANLIĞI
-UYGULAMA V DAİRE BAŞKANLIĞI
-RİSK YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI
-KURUMSAL İLETİŞİM VE DIŞ İLİŞKİLER DAİRE BAŞKANLIĞI
-STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI

-BİLGİ SİSTEMLERİ UYUM DAİRE BAŞKANLIĞI
-VERİ VE SİSTEM YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI

-DENETİM IV DAİRE BAŞKANLIĞI
-DÜZENLEME DAİRE BAŞKANLIĞI

-DESTEK HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI
-Kurul İşleri ve Kararlar Müdürlüğü
-İdari İşler Müdürlüğü
-İnsan Kaynakları Müdürlüğü
-Eğitim Müdürlüğü
-Mali İşler Müdürlüğü

* Söz konusu şekil, güncel teşkilat yapısını göstermektedir.

KURUMUN ÜLKE EKONOMİSİ İÇİN ÖNEMİ

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, finansal sektörün aktif büyüklüğünün %89'unu oluşturan kuruluşlara yönelik gözetim, denetim, düzenleme ve uygulamadan sorumlu kurum olarak; finansal istikrarın sağlanması, sektörün geliştirilmesi, gözetim, denetim, uygulama ve düzenleme çerçevesinin güçlendirilmesi, tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunması ve kurumsal kapasitenin artırılarak etkin bir finansal sistem ve güçlü bir bankacılık sektörünün geliştirilmesi açısından Türkiye ekonomisi için kritik bir rol oynamaktadır.

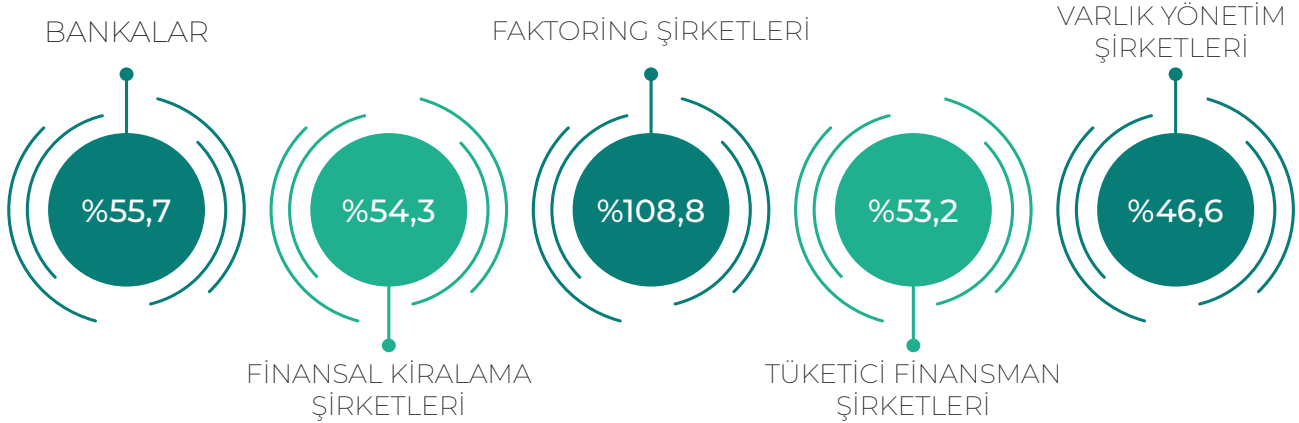
Finansal sektörün aktif büyüklüğü 2022 yılsonu itibarıyla 16,6 trilyon TL (yaklaşık 886 milyar ABD doları) düzeyine ulaşmıştır. GSYH'nin yaklaşık olarak 1,1 katına ulaşan finansal sektörün toplam aktifleri incelendiğinde; Türk bankacılık sektörünün %86,56 ile en büyük paya sahip olduğu görülmektedir.

2022 yılında, Kurumun gözetim ve denetim kapsamına giren bankaların, finansal kiralama şirketlerinin, faktoring şirketlerinin, finansman şirketlerinin, tasarruf finansman şirketlerinin ve varlık yönetim şirketlerinin finansal sektör içerisindeki payları Grafik 1'de de yer aldığı üzere sırasıyla %86,56, %0,99, %0,82, %0,45, %0,08 ve %0,05 olarak gerçekleşmiştir. Öte yandan söz konusu kuruluşların aktif büyüklüğündeki gelişim Grafik 2'de verilmektedir.

Grafik 2'den de görülebileceği gibi bir önceki yıla göre toplam aktifler itibarıyla bankalar % 55,7, finansal kiralama şirketleri % 54,3, faktoring şirketleri % 108,8, finansman şirketleri % 53,2 ve varlık yönetim şirketleri ise % 46,6 oranında büyüme kaydetmiştir.

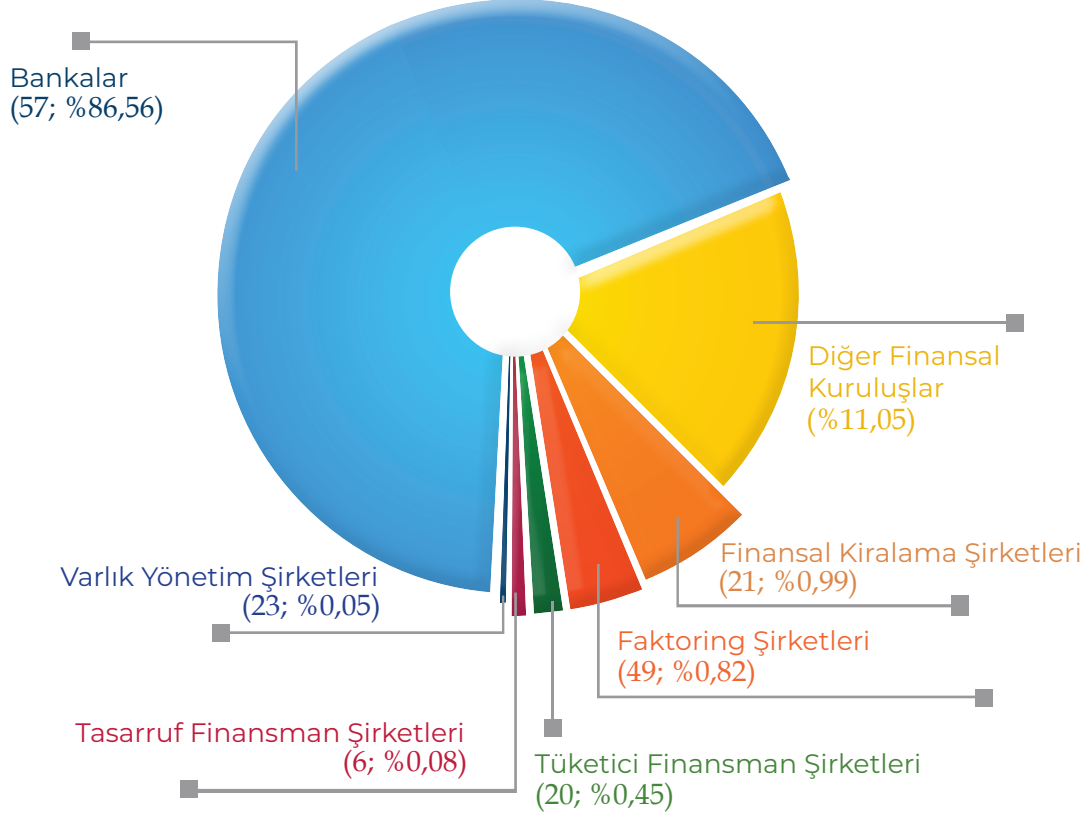
Finansal sektörün %88,95'lik pay ile 14.744 milyar TL aktif büyüklüğe sahip kısmının denetim ve gözetiminden sorumlu olan BDDK, finansal sistemin güvenilirliğini artırarak, finansal piyasaların doğru ve etkin çalışması yoluyla finansal aracılıktaki etkinliğin sağlanmasına katkıda bulunmaktadır.

Son 1 yıllık dönemde toplam aktifler itibarıyla;

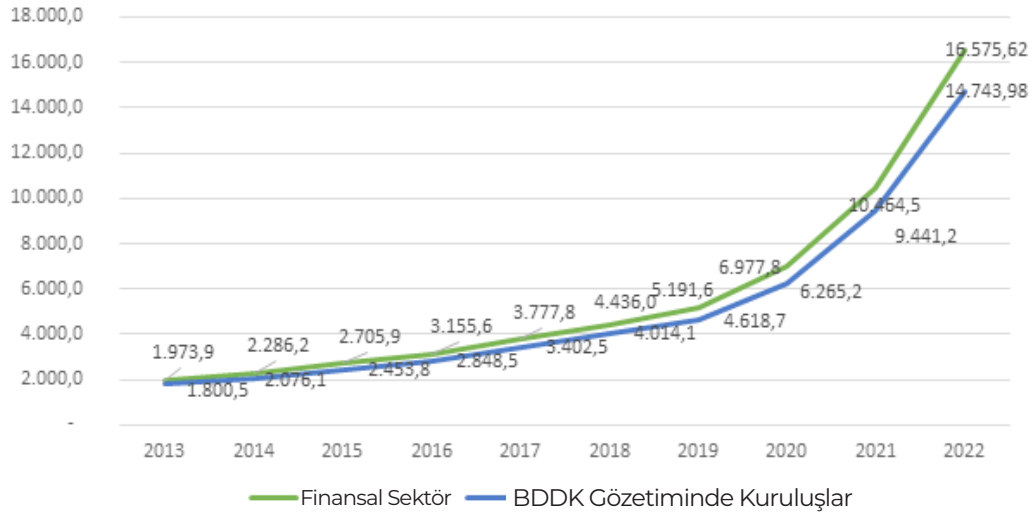

oranlarında büyüme kaydetmişlerdir.

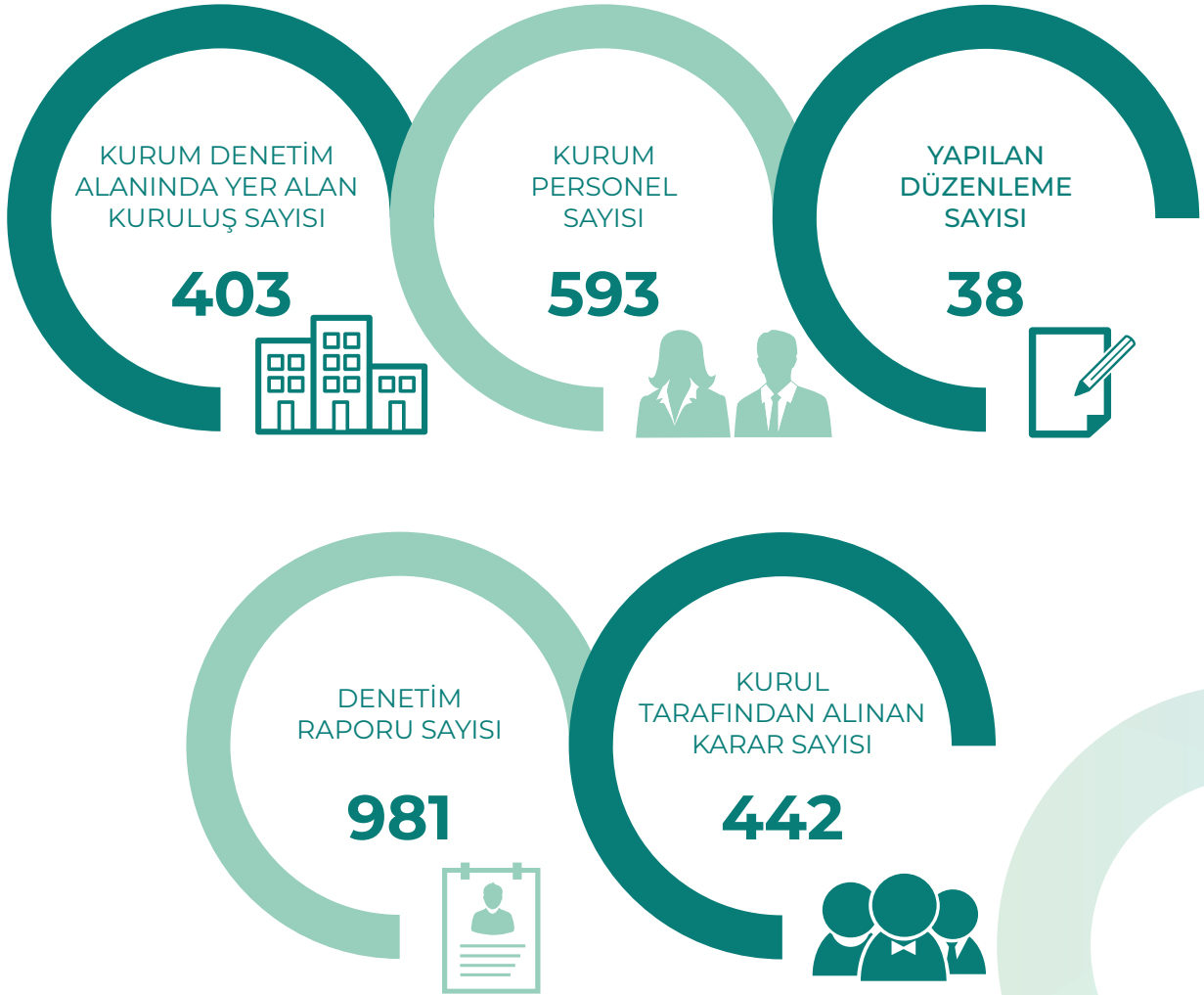
Grafik 1: BDDK Gözetiminde Bulunan Kuruluşların Finansal Sektör İçerisindeki Payları (Adet; Pay)

Grafik 2: Finansal Sektör Toplam Aktifler (milyar TL)

TABLO 1: 2022 YILINDA RAKAMLARLA BDDK

SEKTÖR BAZINDA
HAZIRLANAN
GÖZETİM RAPORU
SAYISI

2.519

BANKA BAZINDA
HAZIRLANAN
GÖZETİM RAPORU
SAYISI

1.230

KURUM
TARAFINDAN
DEĞERLENDİRİLEN
İHBAR VE ŞİKAYET
SAYISI

210.404

YAPILAN DIŞ
YAZIŞMA SAYISI

11.929

1. BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURULU

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu; 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ve ilgili diğer mevzuatın verdiği yetkiler çerçevesinde finansal piyasalarda güven ve istikrarın sağlanması, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışması, mali sektörün gelişmesi, tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunması için Kanunla verilen görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak üzere kurulan Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun karar organıdır.

Kurul en az haftada bir defa olmak üzere, gerekli hallerde toplanmaktadır. Kurul Başkanı, yokluğunda ise ikinci başkan tarafından yönetilen toplantıların gündemi Başkan, yokluğunda ikinci başkan tarafından hazırlanarak toplantıdan en az 1 gün önce Kurul üyelerine bildirilmektedir. Kurul en az 5 üyenin hazır bulunması ile toplanmakta ve Kanunda belirtilen

özel nisap gerektiren haller dışında en az 4 üyenin aynı yöndeki oyuyla karar almaktadır. Üyeler tarafından çekimser oy kullanılmamakta olup karar yeter sayısı sağlanamadığı durumlarda, izleyen toplantılarda oylarda eşitlik olması halinde Başkanın bulunduğu tarafın oyu üstün sayılarak karar alınmaktadır. Kanunda belirtilen süreler saklı kalmak üzere, Kurul kararları, alındığı toplantı tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde gerekçeleri, varsa karşı oy gerekçeleri ve imzaları ile birlikte tekemmül ettirilmektedir.

Kurul tarafından 2022 yılında 59 toplantı gerçekleştirilmiş ve toplam 442 adet karar alınmıştır. Kararların genel görünümü itibarıyla dağılımına bakıldığında, toplam kararların %64'ünü bankalara ilişkin Kurul kararlarının oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 2: Kurul Kararlarının Genel Görünümü

Kararın Konusu	2021 Yılı		2022 Yılı	
	Adet	Yüzde(%)	Adet	Yüzde(%)
Bankalar	351	53,5	283	64,0
Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri ve Tasarruf Finansman Şirketleri	156	23,8	59	13,3
Değerleme/Derecelendirme/Destek Hizmeti Kuruluşları	11	1,7	9	2,0
Varlık Yönetim Şirketleri	33	5,0	19	4,3
Bağımsız Denetim Kuruluşları	6	0,9	5	1,2
Suç Duyurusunda Bulunulması/Bulunulmaması - İmza Yetkisinin Geçici Olarak Kaldırılması/İade Edilmesi	67	10,2	31	7,0
Kurumun İdari, Mali ve Personel İşlemleri	32	4,9	36	8,2
TOPLAM	656	100,0	442	100,0

Kurul kararlarında birden fazla hususun karara bağlanması söz konusu olabilmektedir. Örneğin, bir kararda mevzuata aykırı bir uygulamayla ilgili olarak idari işlem tesis edilip edilmeyeceğinin yanı sıra aynı konuda mevzuatta bir değişiklik yapılmasının gerekip gerekmediği de karara bağlanabilmektedir. Aynı şekilde, bir kararda hem suç duyurusunda bulunulmasına hem de ilgili banka yetkililerinin imza yetkilerinin geçici olarak kaldırılmasına karar verilebilmektedir. Tasnifleme yapılırken alınan toplam karar sayısı ile çelişmemesi bakımından, bir karar birden fazla konu ile ilişkilendirilmemiştir.

Tablo 3'te yer alan rakamlar ise ilgili konuda Kurula intikal eden ve Kurulca olumlu veya olumsuz olarak alınan tüm kararları kapsamaktadır. Örneğin, 2022 yılında izin işlemlerine ilişkin olarak Kurulca alınan 87 adet karar sayısı, izin verilen karar sayısını değil, olumlu/olumsuz alınan tüm kararları ifade etmektedir.

Kurul kararlarının konularına göre dağılımına bakıldığında, idari para cezalarına ilişkin kararların %48,4 ile ilk sırada, izin işlemlerine ilişkin kararların %19,7 ile ikinci sırada, düzenleme işlemlerine ilişkin kararların ise %14,2 ile üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir.

Tablo 3: Kurul Kararlarının Konularına Göre Sınıflandırılması

Kararın Konusu	2021 Yılı		2022 Yılı	
	Adet	Yüzde (%)	Adet	Yüzde (%)
Düzenleme İşlemleri	99	15,1	63	14,2
İzin İşlemleri	84	12,8	87	19,7
İdari Para Cezaları	362	55,2	214	48,4
Faaliyet İzni İptali /Yetki İptali/Kuruluş İzni İptali	3	0,5	8	1,8
Suç Duyurusunda Bulunulması/Bulunulmaması - İmza Yetkisinin Geçici Olarak Kaldırılması/İade Edilmesi	66	10,1	30	6,8
Kurumun İdari, Mali ve Personel İşlemleri	28	4,2	30	6,8
Diğer	14	2,1	10	2,3
TOPLAM	656	100,0	442	100,0

2. ÖNE ÇIKAN ÇALIŞMALAR

2.1. Güncel Teknolojik Gelişmelerin Denetim Süreçlerine Uygulanması Konusundaki Çalışmalar

Finansal kesimde son yıllarda teknoloji kullanımına ilişkin yaşanan dönüşüm süreci ile uyumlu bir şekilde, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı ile T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanan ve 05.09.2021 tarih ve 31589 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Orta Vadeli Program (2022-2024)'da "Finansal İstikrar" başlığına ilişkin hayata geçirilmesi beklenen politika tedbirleri arasında denetleyici teknolojilere yer verilerek denetleyici teknolojiler merkezli yeni denetim uygulama ve metodolojilerinin hayata geçirilmesi hedeflenmiştir.

Gerek Orta Vadeli Program'da yer verilen politika tedbirleri gerekse finansal sektör içerisinde Kurum denetim ve gözetim çerçevesinin oldukça geniş olması sebebiyle, denetimlerin sağlıklı bir şekilde yürütülmesinde teknolojik imkan ve araçların kullanılması bir gereklilik haline gelmiştir. Bu kapsamda, denetleyici teknolojiler kapsamında değerlendirilebilecek yeni imkan ve araçların araştırılması ve bu konudaki Kurum kapasitesini artırmak üzere gerekli çalışmaların yapılmasını teminen 2021 yılında Kurum nezdinde bir çalışma grubu oluşturulmuştur. İlgili çalışma grubu tarafından gerçekleştirilen araştırmalar ise 2022 yılında tamamlanmış ve Kurum tarafından atılabilecek adımlar belirlenmiştir.

2.2. İDES Sürecine Geçiş ve Bankalara İlişkin Denetim Rehberleri Güncellenmesinin Tamamlanması

Gerek süreç içerisinde doğan güncellenme ihtiyaçları, gerekse uluslararası düzenleyici kuruluşların yayınlamış olduğu ilke ve kurallar ile FSAP denetim sonuçları çerçevesinde ihtiyaç duyulan güncellenme ihtiyaçları sebebiyle 2016 yılında yürürlüğe girerek uygulanmaya başlanan Kurum denetim rehberlerinin yenilenmesi amacıyla 2022 yılında bir çalışma başlatılmıştır. Söz konusu denetim rehberlerinin güncellenmesi yönündeki çalışmalar 2022 yılında tamamlanarak Kurumun benimsediği risk odaklı denetim anlayışı, Avrupa Bankacılık Otoritesi (EBA) tarafından "İnceleme ve Değerlendirme Süreci (İDES) ile Stres Testi

Hakkında Ortak Prosedürler ve Metodolojilere İlişkin Rehber" dikkate alınarak gerçekleştirilecek mali bünye incelemelerinde uygulanmak üzere İDES derecelendirme sistemi adı altında yeni bir metodoloji çerçevesi oluşturulmuştur. Bu kapsamda, önceki yıllarda Kurum tarafından benimsenen İDES derecelendirme sisteminin 2023 yılı ve sonraki süreçte Kurum tarafından yapılacak mali bünye incelemelerinde uygulanması öngörülmektedir.

2.3. Veri Analitiği Grubunun Oluşturulması

Güncel teknolojik gelişmelerin denetim süreçlerine uygulanması konusundaki çalışmalar ve uygulamaya konulan yeni denetim metodolojisi çerçevesinde, denetim teknolojilerinin ve veri analitiğinin Kurumun denetim süreçlerinde ve çıktılarında daha yoğun kullanılması noktasındaki faaliyetlerin sürdürülmesi amacıyla Denetim Başkan Yardımcılığı bünyesinde Veri Analitiği Grubu oluşturulmuştur. Veri Analitiği Grubu'nun sektörel analizler yapabilmesi ve denetim araçları geliştirmesini teminen, ilgili yetkilendirme ve görevlendirme süreçleri 2022 yılında tamamlanmıştır. 2023 yılı ve sonraki süreçte ise Veri Analitiği Grubu'nun;

- Bankalara yönelik uzaktan çalışan bir derecelendirme modeli geliştirilmesi, erken uyarı sistemi, stres testi ve senaryo analizleri, sistemik riskin takip edilmesine ve makro ihtiyati tedbirlere yönelik analizler gerçekleştirilmesi,
 - Bankaların risk modelleri ve finansal raporlarındaki bilgilerin doğruluğunun kontrol edilmesinde kullanılmak üzere model ve araçlar geliştirilmesi,
 - Kurum denetimi çerçevesinde yararlanılmak üzere her türlü denetim aracının tasarlanması ve geliştirilmesi
 - İlerleyen süreçte ise, oluşturulan sistem ve araçların güncellenmesi
- konularında çalışmalar yürütmesi öngörülmektedir.

2.4. MASAK İnceleme Rehberi'nin Oluşturulması

Kurum nezdinde denetimden sorumlu Başkan Yardımcılığına bağlı denetim daireleri tarafından gerçekleştirilen mali bünye ve derecelendirme incelemeleri çerçevesinde, "suç gelirlerinin aklanmasının, terörizmin ve kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesi"

kapsamındaki mevzuata uyum seviyesi ile oluşturulması gereken sistemlerin değerlendirilmesi amacıyla, 2022 Kurum nezdinde “BDDK Tarafından Yürütülen Yerinde Denetim Faaliyetlerinde Suç Gelirlerinin Aklanmasının, Terörizmin ve Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesi Risklerinin Dikkate Alınmasına İlişkin Rehber” isimli doküman hazırlanmıştır. Söz konusu rehberde yer verilen ilke ve prensipler, 2022 yılında Kurum nezdinde gerçekleştirilen mali bünye incelemelerinde dikkate alınmaya başlanmış olup sonraki süreçte de ilgili rehberin kullanımına devam edilmesi öngörülmektedir.

2.5. Denetim Aracı İhtiyaçlarının Giderilmesi Konusundaki Faaliyetler

Kurum denetim süreçlerinin kullanılan mevcut programlara ilave olarak modern teknolojik denetim araçlarıyla desteklenmesi amacıyla;

- Denetim ve uygulama iş akış ve süreçlerinin, iş adımlarının oluşturulacak sistemler üzerinden işletilmesi,
- Kurum tarafından takip edilmesi gereken bulguların kodlanıp işlenmesi ve farklı kriterlere göre sınıflandırılarak denetim birimlerince ilgili Kurum birimlerine aktarılması,
- Gruplanabilir ve raporlanabilir bir yapıya sahip denetim sonuçlarıyla ilgili veri üretilmesini kolaylaştıran sistemler tesis edilmesi,
- Denetim faaliyetlerinin temelini teşkil eden çalışma kağıtlarının elektronik ortamda düzenlenmesi, saklanması ve arşivlenmesi,
- Kurum tarafından geliştirilecek analitik modellere ve diğer denetim araçlarına erişim sağlayacak modüller oluşturulması

yönündeki ihtiyaçları karşılayabilecek modüler panel yapıda bir BT programının temin edilmesi konusunda çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

2.6. Dijital Bankaların Faaliyet Esasları İle Servis Modeli Bankacılığı

Dünyada ve ülkemizde gerçekleşmekte olan dijital dönüşüme paralel olarak dijital (şubesiz) bankacılığa ve servis modeli bankacılığına ilişkin mevzuat altyapısının oluşturulması, finansal inovasyonun teşvik edilmesi, finansal kapsayıcılığın artırılması ve bankacılık hizmetlerine erişimin kolaylaştırılması öncelikli hedefler olarak ortaya çıkmaktadır.

Bilindiği üzere, 18.06.2020 tarihli ve 7247 sayılı Kanun ile 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun (Kanun) 76

ncı maddesinin ikinci fıkrası “Bu Kanunun 4 üncü maddesinde yer alan faaliyet konularına ilişkin bankalar ve müşteriler arasındaki ilişkiler, yazılı şekilde veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılmasa suretiyle mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkan verecek yöntemler yoluyla kurulacak sözleşmeler ile düzenlenir ve buna ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.” şeklinde değiştirilmiş ve yapılan bu değişikliğe istinaden hazırlanarak 01.04.2021 tarihli ve 31441 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Bankalarca Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkisinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik”in 01.05.2021 tarihinde yürürlüğe girmesi ile birlikte, yazılı şekil şartına tabi sözleşmeler de dahil olmak üzere, bankalar ile müşterileri arasındaki sözleşme ilişkilerinin elektronik ortamda kurulabilmesine imkan tanınmış ve böylelikle diğer ülke uygulamalarında olduğu gibi yalnızca dijital ortamda çalışan ve “neo-bank” olarak da adlandırılan şubesiz bankacılık modelinin altyapısının kurulmasına yönelik önemli bir adım atılmıştır.

Bu adımın bir devamı olarak, finansal ürünlere erişimin, finansal kapsayıcılığın ve finansal teknoloji alanındaki yatırımların artırılması ve şubesiz faaliyet imkanından ötürü daha düşük maliyetlerle bankacılık faaliyetlerinin sunulabilmesi sayesinde daha rekabetçi ve müşteri dostu fiyatlamalarla ürün ve hizmet verilmesine imkan sağlanması gibi saiklerle şubesiz bankacılık faaliyet izni sürecinin ve faaliyet esaslarının düzenlenmesinin faydalı olacağı değerlendirilerek, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 12.03.2021 tarihinde açıklanan Ekonomi Reformları Eylem Planına “Dijital (Şubesiz) Bankacılık lisanslamalarına (uygulamalarına) imkan sağlanması” hususu 3.4.c numaralı eylem adımı olarak girmiş ve söz konusu eylem adımı için sorumlu kurum olarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu belirlenmiştir. Benzer biçimde, Cumhurbaşkanlığının 2021 2. dönem 180 Günlük İcraat Programı Eylemleri arasında, “Dijital (Şubesiz) bankacılık lisanslamalarına imkan sağlayacak işlemlerin hazırlanması” eylem adımına da yer verilmiştir.

Bu çerçevede, bankacılık sektöründe finansal inovasyonu ve rekabeti teşvik etmek, finansal kapsayıcılığı artırmak ve bankacılık hizmetlerine erişimi kolaylaştırmak üzere, sadece dijital kanallar üzerinden hizmet veren şubesiz bankaların faaliyet

esaslarının belirlenmesi ve bankacılık hizmetlerinin finansal teknoloji şirketleri ve diğer işletmelere bir servis modeli olarak sunulabilmesine ilişkin şartların belirlenmesi ve bu suretle finansal sektörün ve ulusal ekonominin sağlıklı gelişimine katkıda bulunmak amacıyla hazırlanan Yönetmelik taslağı ilgili tüm paydaşların görüş ve değerlendirmeleri alınarak son şekline getirilmiş ve 29.12.2021 tarih ve 31704 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Yönetmelik şube olmaksızın sadece dijital kanallar üzerinden hizmet verecek dijital bankaların hayata geçmesine ve servis bankacılığı yoluyla inovatif sayısız iş modeline imkan sağlamıştır. Bu bağlamda; ülkemizin finans sektörü ve fintek ekosisteminin gelişimi için önemli bir dönüm noktası olacağı değerlendirilmektedir.

2.7. Ulusal Risk Değerlendirme (URD) Projesi Çalışma Grubu Faaliyetleri

Mülga Başbakanlık Makamının 21.10.2016 tarihli ve 29864 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2016/22 sayılı Genelgesinde; ülkemizin Financial Action Task Force (FATF) IV. Tur Karşılıklı Değerlendirmesi’ni başarılı bir şekilde tamamlayabilmesi ve uluslararası yükümlülüklerimizin yerine getirilmesi amacıyla, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK) koordinasyonunda "Ulusal Risk Değerlendirme Projesi" ve "Proje Eylem Planı" hazırlanmasına karar verildiği ve Maliye Bakanlığı Müsteşarı Başkanlığında oluşturulan "Yönlendirme Komitesi"nde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (Kurum) Başkan Yardımcısının da yer aldığı hususlarına yer verilmektedir.

Bu kapsamda, BDDK Başkanlık Makamının onayıyla Kurum, FATF IV. Tur değerlendirme sürecinde MASAK koordinasyonunda oluşturulan çalışma gruplarına katılım sağlamakta; uluslararası düzenlemeler ve gelişmeler çerçevesinde, aklama suçunun ve terörizmin finansmanının önlenmesine ilişkin olarak Kurumun uzmanlık alanına giren konularda sürece teknik destek sağlamaktadır.

2.8. Banka Dışı Mali Kesime İlişkin Yapılan Denetimler

Factoring, finansal kiralama, finansman, tasarruf finansman ve varlık yönetim şirketlerinden oluşan banka dışı mali kuruluşların denetimi Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 01.10.2020 tarih ve 9181 sayılı Kararı ile kurulan Denetim V Daire Başkanlığı tarafından gerçekleştirilmektedir.

Banka dışı mali kuruluşların denetimleri; bilanço büyüklüğü, bu kuruluşlar hakkında Kurum’a iletilen şikayetler ve diğer kamu kurumları tarafından Kurum’dan talep edilen incelemeler göz önüne alınarak belirlenen denetim planları çerçevesinde sürdürülmektedir. Bu çerçevede yerinde denetim gerçekleştirilecek banka dışı mali kuruluşların denetim grupları ilgili Daire Başkanı ve Başkan Yardımcısı’nın uygun görüşüyle Başkanlık Makamının onayına sunulmakta; verilen onay kapsamında denetim faaliyetleri yürütülmektedir.

6361 sayılı Kanun’da 04.03.2021 tarihinde 7292 sayılı Kanun ile değişiklik yapılarak ismi "Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman Ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu" olarak değiştirilmiş ve tasarruf finansman şirketlerinin denetimi ve gözetimi Kuruma verilmiştir. Bu kapsamda, Kuruma intibak başvurusunda bulunan 35 adet tasarruf finansman şirketinin denetimi 2021 yılında tamamlanmıştır. Bu şirketlerden 21 tanesinin intibak planı yeterli görülmemeye zorunlu tasfiyesine, 6 şirketin iradi tasfiyeye yönlendirilmesine ve kalan 8 şirketten bazılarının birleşmesi sonucu 6 şirketin intibak süreçlerinin devam ettirilmesine karar verilmiştir.

Denetim V Dairesi tarafından 2022 yılında banka dışı mali kesime ilişkin yürütülen denetim faaliyetleri sonucunda toplam 103 adet rapor ve mütalaa hazırlanmıştır. Söz konusu denetim faaliyetleri kapsamında faktoring, finansal kiralama ve finansman şirketlerinin mevzuata uyum durumları, ortaklarının, yöneticilerinin ve çalışanlarının yeterlilikleri, sermayelerinin faaliyetlerinin kapsamı ile uyumluluğu, muhasebe ve bilgi işlem sistemlerinin etkinliği ve bu şirketlere ilişkin yapılan şikayetler gibi pek çok çeşitli alanda inceleme yapılmıştır.

2.9. Bilgi Sistemlerine Yönelik Uygulamalar

Kurum görev alanına giren kuruluşların bilgi sistemlerine yönelik düzenleme, uygulama ve denetim fonksiyonlarının etkin şekilde yerine getirilmesi Bilgi Sistemleri Uyum Dairesi’nin sorumluluğundadır. BDDK Bağımsız Denetim Takip Sistemi (BADES) üzerinden bağımsız denetim kuruluşlarına ilişkin kuruluş, denetçi, sözleşme bilgileri, bağımsız denetim ve Kurum bilgi sistemleri denetimi raporları, bu raporlara ilişkin bulgular, özet bilgiler ve aksiyon planları ile bağımsız kuruluşlarca gerçekleştirilen denetimlere ilişkin sızma testi

raporları, bulguları ve aksiyon planlarına ilişkin bilgilerin elektronik ortamda takibi yapılmıştır.

Bağımsız denetim kuruluşlarınca ve Kurum personelinin gerçekleştirdiği bilgi sistemleri denetimi raporlarına ilişkin prosedürler ve örnek yazı şablonları güncellenerek uygulama faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

2022 yılında faaliyet izni başvurusu kapsamında bir bankaya yerinde denetim yapılmış ve Bilgi Sistemleri Denetim Raporu hazırlanmıştır. 7 farklı kuruluşa ise Kurum içi diğer birimler ile birlikte koordineli şekilde yürütülen yerinde denetimler yapılarak Bilgi Sistemleri Denetim Raporları hazırlanmıştır.

2022 yılında özel kapsamlı denetimler çerçevesinde 3 bankaya özel kapsamlı yerinde denetim gerçekleştirilmiş ve Bilgi Sistemleri Denetim Raporları hazırlanmıştır.

Bilgi Sistemleri Uyum Dairesi'ne intikal ettirilen bilgi sistemleri raporları, ön incelemeden geçirilerek eksikliklerin giderilmesi yönünde bağımsız denetim kuruluşları ile iletişim kurularak aksiyon alınmış ve raporların değerlendirmeye esas alınabilir hale getirilmesi sağlanmıştır. Gereken durumlarda izin talebinde bulunan kuruluşlar ile bilgi sistemlerine ilişkin konularda toplantılar düzenlenmiştir.

25 Haziran 2022 tarihinde, Bankaların Bilgi Sistemleri ve Elektronik Bankacılık Hizmetleri Toplantısı kapsamında bankalardan katılımcılarla bir araya gelinmiş olup bankaların tabi olduğu bilgi sistemleri mevzuatında son dönemlerde yapılan değişikliklerin sektöre olan etkileri ve sonuçları analiz edilmiş, bilgi sistemleri hususunda devam eden çalışmalar ve gelecek planları değerlendirilmiş ve bankalarla etkileşimli panel ve soru cevap oturumları gerçekleştirilmiştir.

17 Ekim 2022 tarihinde, Bilgi Sistemleri ve İş Süreçleri Bağımsız Denetimi Değerlendirme Toplantısı kapsamında bağımsız denetim kuruluşlarının bilgi sistemleri bağımsız baş denetçileri ile bir araya gelinmiş; Kurumun gözetimi ve denetimi altında bulunan finansal kuruluşlarda gerçekleştirilen bilgi sistemleri bağımsız denetimleri, raporlar ve bulgulara ilişkin hazırlanmış olan sunumlar üzerinden değerlendirmeler yapılarak yeni düzenlemelere ve sektörün geliştirilmesine ilişkin bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

Kurum Sektörel Siber Olaylara Müdahale Ekibi (SOME) faaliyetleri kapsamında bankacılık

sektörünü ilgilendiren siber olaylar ve banka müşterilerini hedef alan dolandırıcılık olayları takip edilmiş olup periyodik olarak düzenlenen "Güvenlik Komitesi Toplantısı"na katılım sağlanmıştır. Siber güvenlik ile ilgili Milli Savunma Bakanlığı tarafından 19-22 Nisan 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilen "NATO Kilitli Kalkan Tatbikatı"na katılım sağlanmıştır. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi'nin (CBDDO) yayımladığı Bilgi ve İletişim Güvenliği Rehberi (Rehber) ile mevzuatımızı karşılaştıran çalışmalar yapılarak, Türkiye Bankalar Birliği, CBDDO ve bankalarca katılım sağlanan ve 24 Ağustos 2022 tarihinde Kurum tarafından organize edilen etkinlikte, Rehber ve ilgili denetim üzerine bilgi paylaşımı yapılmıştır. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Bilgi Teknolojileri Kurumu-Ulusal Siber Olaylara Müdahale ve Sermaye Piyasası Kurulu koordinasyonunda finans sektöründe yer alan kuruluşların katılımı ile organize edilen "Finans Sektörü Siber Kalkan 2022 Tatbikatı" na 20-21 Ekim 2022 tarihleri arasında katılım sağlanmıştır. Farklı platformlardan güncel siber tehditlere ilişkin bilgi içeren makale ve raporlar takip edilmiştir. Periyodik olarak SOME İletişim Platformuna bağlanılarak söz konusu siber güvenlik olaylarına ilişkin bilgiler ve gerekli durumlarda bankalardan ek bilgiler alınarak ilgili hususlar takibe konu edilmiştir. Bu bağlamda gerek bankalar gerekse de ilgili diğer kurumlar ile bilgi alışverişi gerçekleştirilmiştir. Dolandırıcılık olaylarına ilişkin gözetim faaliyetleri kapsamında bankalardan dolandırıcılık ile ilgili periyodik olarak bilgiler alınarak incelenmiştir. Tarafımıza iletilen şikayetlere konu olan dolandırıcılık olaylarına ilişkin bankalardan ve ilgili taraflardan bilgi ve belgeler temin edilerek incelemelere konu edilmiş ve denetim çalışmaları yürütülmüştür.

2.10. Sürdürülebilir Bankacılık

2022 yılı, "Sürdürülebilir Bankacılık Stratejik Planı (2022-2025)"nın ilk uygulama dönemi olması, FSAP-Türkiye çalışmaları kapsamına iklimle bağlantılı finansal risklerin ve yeşil finansın da dâhil edilmesi ve Birleşmiş Milletler 27 nci Taraflar Konferansının neden olduğu yoğun gündem dolayısıyla Kurum açısından sürdürülebilir finans konusunun özellikle ön plana çıktığı bir yıl olmuştur.

"Sürdürülebilir Bankacılık Stratejik Planı (2022-2025)" kapsamında; 2022 yılının ilk yarısı içerisinde, Planın temel stratejik amaçlarından olan iklimle

bağlantılı risklerin etkin bir şekilde analiz edilmesine ve yönetilmesine yönelik olarak geçiş riskleri ve fiziksel riskler konusunda iki adet pilot çalışma gerçekleştirilmiş ve çalışmaların yöntem, bulgu ve sonuçları Kurum web sayfasında kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Geçiş risklerinin analizi amacıyla; AB Yeşil Mutabakatı çerçevesinde 2026 yılından itibaren hayata geçirilmesi planlanan Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasının (SKDM) Türk bankacılık sektörü üzerinde ilk aşamada yol açabileceği potansiyel etkileri değerlendirebilmek amacıyla Kurum tarafından tüm bankaların katılımıyla bir etki analizi çalışması gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamında, bankalarca SKDM'nin ilk aşamasında karbon vergisine tabi olacak sektörlerde AB'ye ihracat gerçekleştiren müşterilerin kredi geri ödeme kapasiteleri mevcut mali durumları ve karbon vergisine maruz kalma potansiyelleri dikkate alınarak ileriye doğru değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Değerlendirme sonucunda, SKDM'den en fazla etkilenecek sektörün demir-çelik sektörü olduğu ve 2021 yılsonu verileri itibarıyla Türk bankacılık sektörü tahsili gecikmiş alacaklar oranının SKDM'nin etkisine bağlı olarak yaklaşık 0,1 puan artabileceği tahmin edilmiştir.

Fiziksel risklerin analizine yönelik olarak ise; pilot bölge olarak seçilen Antalya ilinde tarım, enerji, gıda, orman ürünleri, turizm ve kâğıt ürünleri sektörlerine yönelik kullanılan krediler için fiziksel risk etmenleri ile takibe dönüşüm oranları arasındaki ilişki incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre, tarım, enerji, gıda ve kereste imalatı için takipteki alacaklar ile fiziksel risk etmenleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunurken, turizm ve kâğıt üretimi için böyle bir ilişki tespit edilememiştir. Ayrıca çalışma, takipteki alacakların ortalama sıcaklık sapmasından etkilendiği tek sektörün gıda üretimi olduğunu ve takipteki alacaklar üzerinde en etkili fiziksel risk etmeninin "şiddetli hava olayları" olduğunu ortaya koymuştur.

Gerek iklimle bağlantılı finansal risklerin etkin şekilde yönetilmesi gerekse yeşil finansın geliştirilmesi amacıyla, başta AB olmak üzere bankacılık sektöründe "yeşil varlık rasyosu" hesaplanmasına yönelik uluslararası ve bölgesel girişimlere paralel olarak Kurum ve TBB işbirliği ile 2022 yılı başında bir "Yeşil Varlık Rasyosu Çalışma Grubu" teşkil edilmiştir. Çalışma Grubu Türk bankacılık sektörü için gösterge teşkil edecek, karşılaştırmalarda kullanılabilecek ve

uygulanabilir bir yeşil varlık rasyosu metodolojisi oluşturulmasını amaçlamaktadır. Sektörler bazında yeşil varlık rasyosuna dâhil edilecek varlıkların belirlenmesinde esas alınacak kriterlerin ortaya konulduğu çalışma 2022 yılında büyük ölçüde tamamlanmış olup çalışmalar sonucunda hazırlanacak kapsamlı rehber dokümanın 2023 yılının ilk yarısında tamamlanması planlanmaktadır.

"Sürdürülebilir Bankacılık Stratejik Planı (2022-2025)"nın temel amaçlarından birisini de ilgili taraflar arasındaki işbirliğinin artırılması oluşturmaktadır. Bu amaca yönelik olarak, Türk bankacılık sektöründe sürdürülebilirliğe ilişkin hususlarda bilgi-tecrübe paylaşımını, işbirliğini ve koordinasyonu artırmak, önemli ve öncelikli konuları katılımcı ve şeffaf şekilde ele alarak çözüm önerileri geliştirmek üzere Kurumun da katılımıyla 2022 yılı başında Türkiye Bankalar Birliği (TBB) nezdinde "Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu" oluşturulmuştur. Çalışma Grubu toplantılarında, gündeme alınan öncelikli konuların yanı sıra sürdürülebilir bankacılık konularında öncü bankalar tarafından sunular yapılarak bilgi ve tecrübe paylaşımı sağlanmaktadır.

2022 yılında işbirliği kapsamında ayrıca, ulusal ve uluslararası, kamusal ve özel nitelikte çok sayıda kurum ve kuruluş ile bilgi ve görüş alışverişi amacıyla çok sayıda ikili ve çok taraflı toplantılar gerçekleştirilmiş, çalıştay, seminer, konferans ve eğitim şeklinde çeşitli programlara konuşmacı ya da izleyici olarak katılım sağlanmıştır.

Türk finans sektörünün iklimle bağlantılı finansal riskleri yönetme ve sürdürülebilir ekonomiye geçiş sürecini destekleme kapasitesinin değerlendirilmesi ve geliştirilebilmesi amacıyla; ülkemizin talebi doğrultusunda, Finansal Sektör Değerlendirme Programı (FSAP-Türkiye) çalışmalarına "iklim riskleri" ve "yeşil finansman" konuları ilk kez dâhil edilmiştir. Bu çerçevede, 2022 yılının ilk yarısında IMF ve Dünya Bankası yetkililerinden oluşan FSAP Heyeti tarafından, başta Kurum olmak üzere ilgili finansal otoritelerin de katkılarıyla, söz konusu başlıklar altında detaylı inceleme ve değerlendirmeler gerçekleştirilmiştir. Çalışmalar neticesinde sorunlar ve geliştirilmesi gereken alanlar ile bunlara yönelik tavsiyeler ortaya konulmuş olup değerlendirme sonuçları Kurumun önümüzdeki dönemde sürdürülebilir finans alanındaki politika ve uygulamaları açısından yol gösterici nitelikte olacaktır.

2022 yılında ayrıca, 6-18 Kasım tarihleri arasında Mısırda düzenlenen Birleşmiş Milletler 27 nci Taraflar Konferansı (COP27)'na Kurumca da katılım sağlanmıştır. Çok sayıda ülkeden resmi ve özel kurum, kuruluş ve yetkililerin yanı sıra uluslararası kuruluşlardan, sivil toplum kuruluşlarından ve akademik çevrelerden binlerce katılımcının iştirak ettiği COP27 kapsamında ulusal ve uluslararası gelişmeler ve politikalar, ilkeler ve standartlar ele alınarak tartışılmış, yoğun bir bilgi ve görüş alışverişi gerçekleştirilmiş, uluslararası ortak eylemlere yönelik kararlar alınmıştır. Kurum tarafından söz konusu etkinlikler yakından takip edilmiş ve Türkiye Entegre Raporlama Derneğinin düzenlediği "Gelişen Ülkelerde Yeşil Dönüşüm: Düşük Karbona Geçişin Finansmanı ve Karbon Ticaret Sistemi" başlıklı Panele konuşmacı olarak katılım sağlanmıştır.

Kurumun son yıllarda sürdürülebilir bankacılık alanında yürüttüğü çalışmaların ulusal ve uluslararası paydaşlarla ve kamuoyuyla daha etkili ve kapsamlı bir şekilde paylaşımını sağlamak ve şeffaflığı artırmak amacıyla 2022 yılı Mayıs ayında Kurum web sitesi bünyesinde "Sürdürülebilir Bankacılık" sayfası oluşturulmuştur. Türkçe ve İngilizce olarak oluşturulan sayfada Kurum tarafından sürdürülebilir bankacılık alanında hazırlanan stratejiler ve eylem planları, rehberler, araştırma raporları ve sunumlar paylaşılmaktadır.

3. DÜZENLEME FAALİYETLERİ VE ETKİ ANALİZLERİ

5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 93 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında Kurumun, bu Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde kendisine verilen yetkilerini, Kurulca tesis edilecek düzenleyici işlemler veya alınacak özel nitelikli kararlar ile kullanacağı ve Kurul kararıyla bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler ve tebliğler çıkarmaya yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır. Düzenleme fonksiyonu çerçevesinde; AB ile uluslararası bankacılık kuralları ve uygulamalarına uyumun sağlanması amacıyla, ortaya çıkan ihtiyaç doğrultusunda bankacılık mevzuatında değişiklik yapılmasına dair çalışmalar yürütülmüştür.

Mevzuat çalışmaları kapsamında, Kurum tarafından oluşturulan düzenleme tasarımları Kurum dışı kesimlerin görüşüne açılmakta ve Kurum internet sayfasında kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır. Hazırlanan tüm tasarımlar ile ilgili olarak sektör temsilcileri aracılığıyla sektörün görüşleri alınmakta ve gerekli durumlarda ilgili kurum ve kuruluşların görüş ve önerileri talep edilmektedir. Bahse konu kuruluşlardan gelen görüş ve öneriler çerçevesinde gözden geçirilen tasarımlar, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 93 üncü maddesinin beşinci fıkrası uyarınca sektör stratejisi ve politikaları ile ilişkisinin kurulması bakımından ilişkili Bakanlığın, kalkınma planı ve yıllık programla ilişkisinin kurulması açısından da Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüş ve önerilerine sunulmaktadır. Söz konusu görüş ve önerilerin değerlendirilmesini müteakiben nihai tasarımlar Kurula sunulmakta, Kurul tarafından kabul edilen yönetmelik ve tebliğler Resmi Gazete'de yayımlanmak üzere Cumhurbaşkanlığına gönderilmektedir.

3.1. Yürürlüğe Konulan Düzenlemeler

2022 yılı faaliyet döneminde, 4 adet kanun değişikliği yapılmış, 2 adet yönetmelik, 1 adet tebliğ ve 1 adet genelge ihdas edilmiş, 12 adet yönetmelik ile 4 adet tebliğ değişikliği gerçekleştirilmiş ve 14 adet kurul kararı alınmıştır.

Tablo 4: Yürürlüğe Giren Düzenlemelerin Türleri İtibarıyla Dağılımı

Düzenlemenin Türü	2021	2022
Kanun	-	-
Kanun Değişikliği	4	4
Yönetmelik	8	2
Yönetmelik Değişikliği	14	12
Tebliğ	2	1
Tebliğ Değişikliği	4	4
Genelge	-	1
Kurul Kararı	19	14
TOPLAM	51	38

3.1.1. Kanun Değişiklikleri

08.04.2022 tarihli ve 7394 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (15.04.2022 tarihli ve 31810 sayılı RG): 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu'nda Kurumun görev ve sorumluluğu altında bulunan ve tasfiye edilen tasarruf finansman şirketlerinin tasarruf dönemi müşterilerinin mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla 6361 sayılı Kanunda gerekli değişiklikler yapılmıştır.

26.05.2022 tarihli ve 7407 sayılı Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 655 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (28.05.2022 tarihli ve 31849 sayılı RG): AB Mevduat Sigortacılığına uyumun sağlanması, iflas ve tasfiye sürecinde TMSF yetkilerinin artırılması ve 5411 sayılı Kanun dahil diğer kanunlar ile Devlet aleyhine açılan uluslararası davaların takibine ilişkin işlemler nedeniyle yapılan giderlerin gerektiği hallerde TMSF bütçesinden karşılanabilmesine imkan tanınmıştır.

5411 sayılı Kanunda yapılan değişikliklerle sigorta kapsamı genişletilmiş; sadece gerçek kişilere ait olup ticari işlemlere konu olmayan mevduat ve katılım fonu tutarlarının yanı sıra resmi kuruluşlar, kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlara ait olanlar haricindeki tüm ticari mevduat ve katılım fonu sigorta kapsamına dahil edilmiştir.

03.11.2022 tarihli ve 7420 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (09.11.2022 tarihli ve 32008 sayılı RG): Söz konusu Kanun ile 5411 sayılı Kanunun 3 ve 6361 sayılı Kanunun 2 maddesinde değişiklik yapılmıştır.

5411 sayılı Kanunun Faaliyet İzni başlıklı 10 uncu maddesinde yapılan değişiklikle Kurulun bankalara faaliyet konuları bazında sınırlı veya kısıtlı faaliyet izni verip veremeyeceği hususunun açıklığa kavuşturulması amacıyla, Kurulun, bankalara faaliyet konuları bazında sınırlama veya kısıtlamalar getirmek suretiyle de faaliyet izni vermeye yetkili olduğu netleştirilmiştir. Ayrıca, 5411 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde yapılan değişiklik ile uyumlu olarak, sınırlı faaliyet izni verilen durumlarda bu sınırlama veya kısıtlamalara uyulmaması ya da ilgili Kanunun 4 üncü maddesinin son fıkrasındaki kısıtlamalara uyulmaması halinde bu tür faaliyet sınırı aşımalarının yapılmamasına yönelik caydırıcılığı artırmak bakımından, bu gibi durumlar idari yaptırıma tabi kılınmıştır.

5411 sayılı Kanunun "Destek hizmeti kuruluşları" başlıklı 35 inci maddesinde yapılan değişiklik ile "destek hizmetinin niteliğine göre" ibaresi "alınacak hizmetin niteliğine göre bu hizmeti sunacak destek hizmeti kuruluşları ile diğer hizmet sağlayıcılarının bu hizmetleri sunarken uymaları gereken usul ve esasları belirlemeye, bunları yetkilendirmeye veya" şeklinde değiştirilerek, bankalara destek hizmeti sunan kuruluşlara ilişkin usul ve esasları belirlemeye yönelik olarak Kurula doğrudan yetki verilmiştir.

6361 sayılı Kanunda yapılan değişikliklerle gelişen teknoloji karşısında finansman şirketlerinin iş yapış şekillerinin de teknolojiye uyum sağlaması ve bu şirketlerin rekabet gücünün artırılması bakımından, finansman şirketlerinin kullandıkları kredi tutarlarını doğrudan aktarmak mecburiyetinde olduğu satıcılar ile önceden yapmaları gereken "genel sözleşmelerin" yazılı şekilde kurulabilmesinin yanında uzaktan iletişim araçları yoluyla mesafeli olarak elektronik ortamda da kurulabilmesine imkan tanınmıştır.

Diğer taraftan, 6361 sayılı Kanuna tabi şirketlerce kuruluş izni için aranan şartların ya da söz konusu şirket ortaklarının kurucularında aranan şartların kaybedilmesinin, bu şirketler için faaliyet izninin iptalini gerektirebilecek eylemler arasında olduğu düzenlenmekte, böylelikle bu gibi haller ile karşılaşılması halinde Kurula söz konusu şirketlerin faaliyet iznini iptal edebilme yetkisi verilmesi amaçlanmaktadır. Yapılan değişiklikle aynı zamanda bu durumların tasarruf finansman şirketleri için gerçekleşmesi halinde de bu şirketler için 50/A maddesinde belirtilen usule göre Kurul, tasarruf finansman şirketlerinin faaliyet iznini kaldırmaya ve tasfiye kararı vermeye yetkili kılınmıştır.

Kanundaki Geçici Madde 3 ile, küçük tutarlı alacaklar nedeniyle oluşan icra takiplerinin azaltılması amacıyla 5411 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren varlık yönetim şirketlerince, banka ve diğer mali kurum ve kuruluşlardan 15.08.2022 tarihi (bu tarih dahil) itibarıyla devir ve temlik alınan ve Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla anapara takip bakiyesi 2.500 TL ve altında bulunan bireysel nitelikli her türlü kredi sözleşmesinden kaynaklı alacakların anapara borç tutarının %50 Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden aktarılacak tutarla ödenmesi yoluyla tasfiyesi amaçlanmaktadır.

3.1.2. Yönetmelikler

Bankalarca Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkisinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik (06.04.2022 tarihli ve 31801 sayılı RG): Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yayımlanan Yurt Dışında Yerleşik Vatandaşlar Mevduat ve Katılım Sistemi (YUVAM) Hesapları Hakkında Tebliğ ile belirlenen amacın Bankalarca Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkisinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik (UKTY) ile gerçekleştirilmesi için T.C Kimlik Kartına sahip olmayan ancak T.C. nüfus cüzdanı ya da Mavi Kart sahibi gerçek kişilerin uzaktan kimlik tespitinin yapılabilmesini temin etmek amacıyla UKTY'ye yeni bir bölüm eklenmiş ve söz konusu değişiklikler 06.04.2022 tarihli ve 31801 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bankaların Likidite Karşılama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (04.02.2022 tarihli ve 31740 sayılı RG): Uluslararası standartlardaki uygulamaların ülkemiz

mevzuatına uyarlanması ve bankaların ipotek teminatlı menkul kıymetler ile varlık teminatlı menkul kıymet türündeki ihraçlarının artış eğiliminde olması sebebi ile Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelikte ipotek teminatlı menkul kıymetlerin risk sınıfına ilişkin hususların teminatlı menkul kıymetler için düzenlenmesi ihtiyacı doğmuş, Bankaların Likidite Karşılama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmelikte bu yönde değişiklik yapılmıştır. Bu kapsamda, anılan Yönetmelik ve eki cetvellerde yer alan “ipotek teminatlı menkul kıymetler” ibaresi “teminatlı menkul kıymetler” şeklinde değiştirilmiştir. Ayrıca, T.C. Hazine Müsteşarlığı tüm görev ve yetkileriyle Maliye Bakanlığı ile birleşip Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı adını aldığından anılan Yönetmelik ve eklerinde yer alan Müsteşarlık atıfları Hazine ve Maliye Bakanlığı olacak şekilde değiştirilmiştir.

Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (04.02.2022 tarihli ve 31740 sayılı RG): Sermaye yeterliliği hesaplamasında içsel derecelendirmeye dayalı (İDD) yaklaşımları kullanmak için izin alan bankaların geçiş sürecinde hesapladıkları sermaye yeterliliği standart oranına (SYR) eklenmesi gereken ayarlama tutarı düzenlenerek, söz konusu bankaların hesapladıkları SYR'lerdeki muhtemel keskin artışların kademeli şekilde yıllara yayılması sağlanmıştır. Ayrıca, ayarlama tutarının sadece geçiş sürecinde değil, İDD yaklaşımlarının kullanıldığı süre boyunca uygulanması ve ayarlama tutarı hesaplamasında kullanılan parametrelerin güncellenmesine ilişkin bahse konu maddede değişiklik yapılmıştır.

BCBS tarafından hazırlanan “*The Standardised Approach for Measuring Counterparty Credit Risk Exposures*” ve “*Capital Requirements for Bank Exposures to Central Counterparties*” adlı dokümanlar çerçevesinde karşı taraf kredi riski hesaplamasında ve merkezi karşı taraflara olan risklere ilişkin sermaye yükümlülüğü hesaplamasında değişiklikler öngörülmüştür. Buna göre, karşı taraf kredi riski hesaplamasında “gerçeğe uygun değerine göre değerlendirilme yöntemi” ile “standart yöntem” yerine “karşı taraf kredi riski ölçümüne ilişkin standart yaklaşım”ın kullanılması gerekli kılınmıştır. Bu çerçevede, Basel III uzlaşısına tam uyumun sağlanabilmesini teminen Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin Ek-2'sinde ve Ek-4'ünde değişiklik yapılmıştır.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Tarafından Yapılacak Denetime İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (21.04.2022 tarihli ve 31816 sayılı RG): 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun ile 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa uygun olarak Kuruma intikal etmiş ihbar, şikayet ve bilgi edinme başvurularının Kurum Başkanı tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde ön inceleme, ön değerlendirme, denetim ve uygulama aşamalarına tabi tutulması hükmüne bağlanmıştır.

Kredilerin Sınıflandırılması ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (24.05.2022 tarihli ve 31845 sayılı RG): Donuk alacak sınıflandırmasında banka ihtiyarına bırakılan alacak tutarına ilişkin eşik değer tüketici kredileri için kredi bazında 500 TL, diğer alacaklar için borçlu bazında 2.500 TL olarak revize edilmiş ve söz konusu tutarların yıllık ÜFE artış oranında güncellenebilmesi sağlanmıştır. Bu tutar sınırları dışında, AB uygulamaları ile uyumlu olmak üzere, borçlunun gecikmiş borçlarının toplam borçlarına oranının değerlendirilmesinde %1 oransal sınırı getirilmiştir.

Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketlerinin Muhasebe Uygulamaları ile Finansal Tabloları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (24.05.2022 tarihli ve 31845 sayılı RG): Özel karşılık ayrılmasında şirket ihtiyarına bırakılan alacak tutarına ilişkin eşik değer her bir borçlu için 500 TL olarak revize edilmiştir.

Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketlerince Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkisinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik (11.01.2022 tarihli ve 31716 sayılı RG): Yönetmelik ile finansal kiralama, faktoring, finansman ve tasarruf finansman şirketleri tarafından yeni müşteri kazanımında kullanılabilecek uzaktan kimlik tespiti yöntemlerine ve müşteri kimliğinin tespit edilmesini müteakip sunulacak hizmetlere yönelik olarak mesafeli olsun olmasın bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden yazılı şeklin yerine geçecek şekilde ya da mesafeli olarak sözleşme ilişkisinin kurulmasına yönelik usul ve esaslar düzenlenmiştir. Bu kapsamda, söz konusu şirketlerden uzaktan kimlik tespiti ve elektronik ortamda sözleşme ilişkisinin kurulmasına dair talepleri olanlar ile görüşmeler gerçekleştirilmiş ve talepleri değerlendirmeye alınmıştır.

Bankaların Bağımsız Denetimi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (25.05.2022 tarihli ve 31846 sayılı RG): Süresiz olarak listeden çıkarılan bağımsız denetim şirketlerinin tekrar listeye alınması ve bildirim yükümlülüğüne ilişkin şartlar ile yıllık faaliyet raporu gönderme süresi ve raporun asgari unsurlarına ilişkin düzenleme yapılmış ve fıkralardaki muğlaklıklar giderilmiştir.

Bankaların Değerleme Hizmeti Almaları ve Bankalara Değerleme Hizmeti Verecek Kuruluşların Yetkilendirilmesine ve Faaliyetleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (17.09.2022 tarihli ve 31956 sayılı RG): Değerleme kuruluşlarına ilişkin bağımsızlık kriterlerinin güçlendirilmesi suretiyle bu kuruluşların kurumsal yapılarının daha sağlam hale getirilmesi ve değerlendirme hizmetinin gerçekleştirilmesi sürecinde uygulamada ortaya çıkan sorunların giderilmesi amacıyla değişiklikler yapılmıştır. Söz konusu değişiklikler ile değerlendirme kuruluşları ve bunlarla tam zamanlı istihdam ilişkisi bulunanların başka bir değerlendirme kuruluşuna değerlendirme hizmeti veremeyeceğine, değerlendirme kuruluşlarının değerlendirme işiyle ilgili olarak yapmış oldukları ulaşım masraflarına ve hatalı değer tespitinin en aza indirilmesi amacıyla bazı raporların sorumlu değerlendirme uzmanları tarafından hazırlanmasının zorunlu olduğuna ilişkin hususlara açıklık getirilmiştir.

Derecelendirme Kuruluşlarının Yetkilendirilmesine ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (20.09.2022 tarihli ve 31959 sayılı RG): Derecelendirme Kuruluşlarının Yetkilendirilmesine ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "Bağımsızlık" başlıklı 8 inci maddesinin dört numaralı fıkrasında yer alan "*Yetkili derecelendirme kuruluşunun ortakları*" ibaresi uygulamada yaşanan sorunların giderilmesini teminen "*Yetkili derecelendirme kuruluşunun banka dışı ortakları*" olarak değiştirilmiştir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Meslek Personelinin Yarışma, Yetki ve Yeterlik Sınavları ile Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (30.10.2022 tarihli 31998 sayılı RG): Kurum Meslek Personeli için yapılacak olan yarışma sınavına başvurunun elektronik ortamda yapılabilmesi ile ilgili şartlar düzenlenmiş, Kurum işe alım uygulamalarının verimliliğini ve etkinliğini arttırmak amacıyla murakıp yardımcılığı için gerekli olan mezuniyet şartlarına yeni bölümler eklenmiş, yetki ve yeterlilik sınavları ile ilgili gerekli düzenlemelere gidilmiştir.

Mevduat ve Katılım Fonunun Kabulüne, Çekilmesine ve Zamanaşımına Uğrayan Mevduat, Katılım Fonu, Emanet ve Alacaklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (08.11.2022 tarihli ve 32007 sayılı RG): Yatırım vekaleti sözleşmesine dayalı katılma hesapları için, vade ve tahmini kar oranının değişmediği hal ile sınırlı olmak üzere, vade sonunda yeni bir yatırım vekaleti sözleşmesi akdedilmesine gerek olmaksızın mevcut sözleşme ile anılan hesabın yenilenmesini/işlemeye devam etmesini sağlayacak şekilde düzenlemeler yapılmıştır.

Bankaların Destek Hizmeti Almalarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (08.11.2022 tarihli ve 32007 tarihli RG): Yönetmelik Değişikliği öncesi Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin yedinci fıkrasında "Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 6/1(g) bendinde belirtilen perakende alacaklar", bankaların destek hizmeti kuruluşlarından sağlayabileceği pazarlama faaliyetlerinden biri olarak sayılmıştır. Yönetmeliğin bahse konu hükmünde yer alan "perakende alacak sınıfına giren ürün ve hizmetler" ifadesi, perakende alacaklar sınıfına giren ürün ve hizmetlere ilişkin sınırlamalar nedeniyle bu faaliyetin tespitinde zorluk ve tereddütler yaşandığından bahisle sektörden gelen talepler de dikkate alınarak "KOBI'lere sunulan ürün ve hizmetler" olarak değiştirilmiştir.

Yabancı Para Net Genel Pozisyon/Özkaynak Standart Oranının Bankalarca Konsolide ve Konsolide Olmayan Bazda Hesaplanması ve Uygulanması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (10.12.2022 tarihli ve 32039 sayılı RG) : Yabancı Para Net Genel Pozisyon/Özkaynak Standart Oranının Bankalarca Konsolide ve Konsolide Olmayan Bazda Hesaplanması ve Uygulanması Hakkında Yönetmelik (Yönetmelik) uyarınca hesaplanan konsolide/konsolide olmayan yabancı para net genel pozisyon/konsolide özkaynak standart oranlarına (standart oran) ilişkin bildirim cetvelleri banka THP'lerinde meydana gelen değişiklikler ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde güncellenmiştir. Bildirim cetvelleri Yönetmelik eki olmaktan çıkarılarak açıklamaları ile birlikte Kurulca belirlenecek şekilde tasarlanmıştır. Standart oranların hesaplanmasında vadeli döviz alım taahhütleri ve vadeli döviz satım taahhütleri içinde yer alan para opsiyonları delta eşdeğerleri üzerinden dikkate alınacak şekilde düzenlenmiştir. Yabancı

para genel karşılıkların tamamı döviz yükümlülükleri içinde yer alarak standart oranların hesaplamasına dahil edilmiştir. Yapılan değişikliklerin de etkileri dikkate alınarak %20 olan standart oranların mutlak değeri %5 olarak değiştirilmiştir. Mevcut konjonktürde döviz piyasasında yaşanan gelişmeler göz önünde bulundurularak ihtiyaç duyulması halinde, standart oranların dörtte birine kadar indirilebilmesine veya dört katına kadar artırılabilmesine yönelik Yönetmelik değişikliği ile Kurula yetki verilmiştir.

3.1.3. Tebliğler

Bilgi Sistemleri ve İş Süreçleri Bağımsız Denetimine İlişkin Rapor Hakkında Tebliğ (25.03.2022 tarihli ve 31789 sayılı RG): Tebliğin yürürlüğe girmesiyle 13.1.2010 tarihli ve 27461 sayılı Bağımsız Denetim Kuruluşlarının Gerçekleştirilecek Banka Bilgi Sistemleri ve Bankacılık Süreçlerinin Denetimine İlişkin Rapor Hakkında Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır. Yayımlanan Tebliğ ile Bilgi Sistemleri ve İş Süreçleri Bağımsız Denetimi Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olacak şekilde bağımsız denetim raporlarının hazırlanmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir. Ayrıca bağımsız denetim raporlarında yer alan bulguların kodlanmasına ilişkin düzenlemeler Tebliğ'e ilave edilmiştir.

Bankalarca Risk Yönetimine İlişkin Kamuya Yapılacak Açıklamalar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (04.02.2022 tarihli ve 31740 sayılı RG): BCBS tarafından hazırlanan "The Standardised Approach for Measuring Counterparty Credit Risk Exposures" adlı doküman ve "Capital Requirements for Bank Exposures to Central Counterparties" adlı doküman çerçevesinde karşı taraf kredi riski hesaplamasında ve merkezi karşı taraflara olan risklere ilişkin sermaye yükümlülüğü hesaplamasında değişiklikler öngörülmüştür. Bu değişikliklerin sonucu olarak Bankalarca Risk Yönetimine İlişkin Kamuya Yapılacak Açıklamalar Hakkında Tebliğin ilgili yerlerinde değişiklik yapılmıştır.

Kredi Riski Azaltım Tekniklerine İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (04.02.2022 tarihli ve 31740 sayılı RG): 04.02.2022 tarihli ve 31740 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine

İlişkin Yönetmelik'te Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Ek-2'de gerçekleştirilen değişiklikler Kredi Riski Azaltım Tekniklerine İlişkin Tebliğ'e yansıtılmıştır.

Faizsiz Bankacılık İlke ve Standartlarına Uyuma İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (13.08.2022 tarihli ve 31922 sayılı RG): Faizsiz Bankacılık İlke ve Standartlarına Uyuma İlişkin Tebliğde yer alan bir kişinin en fazla iki bankanın danışma komitesinde görev alabilmesine ilişkin hükmün, müşterilerine faizsiz finansman sağlayan kalkınma ve yatırım bankalarının danışma komitelerindeki üyelikler için uygulanmaması yönünde değişiklik yapılmıştır.

Faizsiz Bankacılık İlke ve Standartları Kapsamında Müşterilerin ve Kamuoyunun Bilgilendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (18.08.2022 tarihli ve 31927 sayılı RG): Faizsiz Bankacılık İlke ve Standartları Kapsamında Müşterilerin ve Kamuoyunun Bilgilendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğin 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan sözlü bilgilendirilme yükümlülüğünün müşteriler ile sesli veya görüntülü konuşmak yerine sesli veya görüntülü kayıtlarının müşterilerin erişimine sunulması suretiyle yerine getirilebilmesine imkan tanınmıştır. Ayrıca müşterilerin ürün ve hizmetlerin dayandığı akitlere ilişkin irade beyanının alınması hususu Tebliğ kapsamından çıkarılmıştır.

3.1.4. Genelgeler

2022/1 sayılı Genelge (11.08.2022 tarihli ve 10295 sayılı Kurul Kararı): 01.07.2022 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren Sır Niteliğindeki Bilgilerin Paylaşılması Hakkında Yönetmeliğe ilişkin uygulamada yaşanabilecek tereddütleri gidermek amacıyla hazırlanan 2022/1 sayılı Genelge, 11.08.2022 tarihli ve 10295 sayılı Kurul Kararı ile yayımlanmıştır.

3.2. Önemli Kurul Kararları

Derecelendirme Zorunluluk Süresi ve Kapsamının Güncellenmesine İlişkin Kurul Kararı (06.01.2022 tarihli ve 10026 sayılı Kurul Kararı): Derecelendirme notu alma zorunluluğu kapsamındaki şirketlerin, hangi tarihte bu kapsama girdiğine bakılmaksızın,

¹ Yabancı Para Net Genel Pozisyon/Özkaynak Standart Oranının Artırılması Hakkında Kurul Kararı (09.03.2023 tarih ve 10534 sayılı Kurul Kararı) ile konsolide/konsolide olmayan yabancı para net genel pozisyon/konsolide özkaynak standart oranlarına (standart oran) %10 olarak değiştirilmiştir.

kredi başvurularında kredi kullanım onayı için yetkili bir derecelendirme kuruluşundan alınmış geçerli bir derecelendirme notunun veya yetkili bir derecelendirme kuruluşundan derecelendirme sürecinin başlatıldığına dair tevsik edici bir belgenin kredi başvurusu yapılan bankaya ibraz edilmesi şartı getirilmesine karar verilmiştir.

Taahhüt Kredilerine İlişkin Sınırların Değiştirilmesi Hakkında Kurul Kararı (21.02.2022 tarihli ve 10099 sayılı Kurul Kararı): Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmeliğin 12/A maddesinin altıncı fıkrası ile Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmeliğin 11/A maddesinin beşinci fıkrası uyarınca, kredi vade sınırları ve kredi tutarının taahhüt değerine ilişkin oranlarda değişiklikler yapılmıştır.

KGF ve İGE Özkaynak Destekli Portföy Garanti Sistemi Hakkında Kurul Kararı (10.03.2022 tarihli ve 10128 sayılı Kurul Kararı): Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik uygulamasında Kredi Garanti Fonu A.Ş. ve İhracatı Geliştirme A.Ş. tarafından sağlanan Özkaynak destekli Portföy Garanti Sistemi kapsamında bankalarda rehin olarak tutulan nakit teminatların toplam bakiye tutarı üzerinden koruma sağladığına ve bu korumanın nakit teminatlı kredi ile aynı şekilde değerlendirilmesine ve sermaye yeterliliği hesaplamasında bahse konu rehin ile teminatlandırılmış her bir kredinin sağlanan koruma tutarına ilişkin sınır çerçevesinde bu teminatı haiz olduğuna karar verilmiştir.

SYR Hesaplamasına İlişkin Değişiklikler Hakkında Kurul Kararı (28.04.2022 tarihli ve 10188 sayılı Kurul Kararı): 01.05.2022 tarihinden itibaren Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik uyarınca kredi riskine esas tutar hesaplamasında 31.12.2021 tarihine ait TCMB döviz alış kurunun kullanılması suretiyle devam ettirilmesine karar verilmiştir. Ayrıca, Yönetmelikte yer verilen KOBİ tanımına ilişkin ciro sınırı, yurt içi yerleşik KOBİ'ler açısından 250.000.000 TL olarak belirlenmiştir. İlave olarak, tarımsal krediler, KOBİ tanımına giren işletmelere kullanılacak krediler, ihracat ve yatırım kredileri, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ekindeki (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kurum ve kuruluşlar

ile KİT'ler ve bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerine kullanılacak krediler, kurumsal kredi kartları yoluyla kullanılacak krediler ve bankalara ya da finansal kuruluşlara kullanılacak krediler hariç olmak üzere 01.05.2022 tarihinden itibaren kullanılacak ticari nitelikteki nakdi kredilere %200 risk ağırlığı uygulanmasına karar verilmiştir.

Tüketici Kredileri Genel Vade Sınırının ve Kredi Kartı Asgari Ödeme Oranının Değiştirilmesi Hakkında Kurul Kararı (09.06.2022 tarihli ve 10222 sayılı Kurul Kararı): Kredi kartlarında asgari tutarın limiti 25.000 TL üzerinde olan kredi kartları için dönem borcunun %40 olarak belirlenmesine karar verilmiştir. Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmeliğin 12/A maddesinin altıncı fıkrası ile Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmeliğin 11/A maddesinin beşinci fıkrası uyarınca, tüketici kredilerine ilişkin genel vade sınırı, kredi tutarı 100.000 TL'nin üzerinde olan krediler için 12 ay olarak belirlenmiştir. 16.09.2021 tarihli ve 9811 sayılı Kurul Kararından önce kullanılan bu kapsamdaki kredilerin borç bakiyelerinin elli bin TL üzerinde olsa dahi borçlu tarafından talep edilmesi durumunda en fazla 36 ay ile sınırlı olmak üzere yeniden yapılandırılabilmesine karar verilmiştir. 16.09.2021 tarihli ve 9811 sayılı Kurul Kararından sonra ve bu Karar tarihinden önce kullanılan bu kapsamdaki kredilerin ise ilgili kredinin kullanım tarihinde geçerli olan azami vade sınırından fazla olmamak üzere yeniden yapılandırılabilmesi imkanı getirilmiştir.

Sermaye Yeterliliği Oranı Hesaplanmasında Kredi Riskine Esas Tutarın İçsel Derecelendirmeye Dayalı Yaklaşımlar ile Hesaplanması Hakkında Kurul Kararı (23.06.2022 tarihli ve 10246 sayılı Kurul Kararı): Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik uyarınca sermaye yeterliliği oranı hesaplamasında; kredi riskine esas tutarın hesaplanması için İDD yaklaşımların kullanıldığı durumda, ikamet amaçlı gayrimenkul ipoteği ile teminatlandırılmış bir alacağın perakende alacaklar risk sınıfına dahil edilebilmesi için borçlunun ikamet etmesi şartının aranmayabileceğine karar verilmiştir.

Bankaların TCMB'den Olan YP Alacaklarının Risk Ağırlığı Hakkında Kurul Kararı (23.06.2022 tarihli ve 10247 sayılı Kurul Kararı): Bankaların TCMB'den olan ve YP cinsinden düzenlenen alacaklarına Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik uyarınca sermaye yeterliliği oranı hesaplanmasında; kredi riskine esas tutar hesaplanırken %0 risk ağırlığı uygulanabilmesine karar verilmiştir.

Yurt Dışı Yerleşiklerle Türev İşlem Gerçekleştirilmesi Hakkında Kurul Kararı (23.06.2022 tarihli ve 10248 sayılı Kurul Kararı): Bankaların elinde bulundurduğu TL ve YP kaynakların, finansman ihtiyacı bulunan kesimlerin finansman ihtiyacının karşılanması amacıyla uygun olacak şekilde kullanılması ve kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasının sağlanması amaçlanmıştır. Bankalar ve finansal kuruluşlar dışındaki yurt içi yerleşik kişilerin, yurt dışı yerleşiklerle türev işlem gerçekleştirmesi halinde, bu kişilere bu Karar tarihinden sonra kullanılacak olan TL ve YP cinsinden ticari nitelikli nakdi kredilerinin risk ağırlığı değiştirilmiştir. Bu çerçevede, Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik uyarınca sermaye yeterliliği oranı hesaplanmasında; kredi riskine esas tutar hesaplanırken kullanılan yaklaşımdan bağımsız olarak, kredi riski azaltım teknikleri, kredi derecelendirme notları ve gayrimenkul ipotekleri dikkate alınmadan %500 risk ağırlığı uygulanmasına karar verilmiştir.

Konut Kredilerinde ve Konut Teminatlı Kredilerde Uygulanacak Kredi Değer Oranı ve Azami Kredi Tutarı Hakkında Kurul Kararı (23.06.2022 tarihli ve 10249 sayılı Kurul Kararı)³: Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmeliğin 12/A maddesinin altıncı fıkrası uyarınca tüketicilere, konut edinmeleri amacıyla kullanılacak kredilerde ve taşıt kredileri hariç konut teminatlı kredilerde, Enerji Sınıfı A ve B olan konutlar ile bunlar dışında kalan konutlar açısından kredi değer oranında farklılaştırmaya gidilerek kredi tutarının teminat olarak alınan konutun değerine oranına ilişkin değişiklikler yapılmıştır.

Türk Lirası Cinsinden Nakdi Ticari Kredilerin Amacına Uygun Kullanılmasına Yönelik Sınırlamalar Hakkında Kurul Kararı (07.07.2022 tarihli ve 10265 sayılı Kurul Kararı): Finansal istikrarın güçlendirilmesi ve kaynakların daha

verimli kullanılarak kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını ve kredilerin amacına matuf bir şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla gerekli görülen bir makro ihtiyati tedbir olarak, bağımsız denetime tabi şirketlerin kredi başvurusu yaptıkları tarihte YP nakdi varlıklarının (altın dahil, efektif döviz ile bankalardaki YP mevduat) TL karşılığının 15 milyon TL'nin üzerinde olması halinde; bu şirketlerin YP nakdi varlıklarının, en güncel finansal tablolarına göre aktif toplamından veya son 1 yıllık net satış hasılatından büyük olanının %10'unu aşması durumunda, söz konusu şirketlere TL cinsinden yeni bir nakdi ticari kredi kullanılmamasına karar verilmiştir. İlave olarak, bu Karar kapsamında YP cinsinden kredi kullanması mümkün olmayan şirketlere belirli sınırlar içinde TL kredi kullanılabilmesine imkan tanınmıştır.

SYR Hesaplamasına İlişkin Değişikliklerin İDD Yaklaşımları Bankalarca Uygulanması Hakkında Kurul Kararı (21.10.2022 tarihli ve 10388 sayılı Kurul Kararı): Bireysel kredi kartları, ihtiyaç kredileri ve ticari nitelikteki nakdi kredilerin risk ağırlıklarının arttırıldığı 01.07.2021 tarihli ve 9645 sayılı ve 28.04.2022 tarihli ve 10188 sayılı Kurul Kararlarının, İDD yaklaşımları ile sermaye yeterliliği hesaplaması yapan bankalarca nasıl dikkate alınacağı düzenlenmiştir.

Türk Lirası Cinsinden Nakdi Ticari Kredilerin Amacına Uygun Kullanılmasına Yönelik Sınırlamalar Hakkında 7.7.2022 Tarih ve 10265 sayılı Kurul Kararının Revize Edilmesi Hakkında Kurul Kararı (21.10.2022 tarihli ve 10389 sayılı Kurul Kararı): 07.07.2022 tarihli ve 10265 sayılı Kurul Kararının 1 inci ve 7 nci maddeleri ile anılan Kararın Ek-1'inde bulunan beyan ve taahhüt örneğinde belirtilen "15 milyon TL" ve "%10" eşik değerlerin; 01.11.2022 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere aksi yönde bir Kurul Kararı alıncaya kadar "10 milyon TL" ve "%5" olarak uygulanmasına karar verilmiştir.

Bankalarca Alınması Zorunlu İlave Belgeler ve Bu Belgelerin Teminine İlişkin Asgari Tutarın Revize Edilmesi Hakkında Kurul Kararı (09.12.2022 tarihli ve 10435 sayılı Kurul Kararı): Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmeliğin 11/A maddesi uyarınca bankalarca kredi tahsis aşamasında temin edilmesi gereken Yönetmeliğin Ek-4'ünde yer alan analiz tablolarından, yurt dışında yerleşik olan müşteriler ile müşterilerin yurt dışında yerleşik olan

³ Çalışması 2023 Yılında Tamamlanan Düzenlemeler başlığı altında yer verilen Konut Kredilerinde ve Konut Teminatlı Kredilerde Uygulanacak Kredi Değer Oranı ve Azami Kredi Tutarı Hakkında Kurul Kararı (24.02.2023 tarihli ve 10525 sayılı Kurul Kararı) ile değişiklikler yapılmıştır.

ana ortakları veya müşterek kontrol eden ortaklarının finansal tablolarında yer verilen bilgilerden hareketle hazırlanacak olanlar bakımından, bağımsız denetim kuruluşu tarafından verilen güvence raporunun yerine, söz konusu analiz tablolarının doğruluğunun müşteri tarafından beyan ve taahhüt edilmesinin sağlanmasının yeterli olduğuna karar verilmiştir. 01.01.2023 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, Yönetmeliğin 11/A maddesinin birinci fıkrası uyarınca kredi tahsis aşamasında, TBB Risk Merkezi nezdindeki en güncel bilgilere göre, bankacılık sektöründeki toplam riski talep edilen kredi dahil Kurulca belirlenecek tutarın üzerinde olanlardan alınması zorunlu olan belgeler için belirlenmiş olan 100 milyon TL tutarı 200 milyon TL olarak güncellenmiştir.

Yabancı Para Net Genel Pozisyon/Özkaynak Standart Oranının Bankalarca Konsolide ve Konsolide Olmayan Bazda Hesaplanması ve Uygulanması Hakkında Yönetmelik Bildirim Cetvelleri ve Açıklamalarına İlişkin Kurul Kararı (26.12.2022 tarihli ve 10458 sayılı Kurul Kararı): Yabancı Para Net Genel Pozisyon/Özkaynak Standart Oranının Bankalarca Konsolide ve Konsolide Olmayan Bazda Hesaplanması ve Uygulanması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Kurula verilen bildirim cetvelleri ve bildirim cetvellerine ilişkin açıklamaları belirleme yetkisi çerçevesinde hazırlanan bildirim cetvelleri ve açıklamalarının kabul edilmesine ve Kurum internet sayfasında yayımlanmasına Kurulca karar verilmiştir.

3.3. Çalışması 2023 Yılında Tamamlanan Düzenlemeler

Tüketici Kredilerine İlişkin Vade Sınırları ile Kredi Kartı Taksit Sınırlarının Değiştirilmesi Hakkında Kurul Kararı (05.01.2023 tarihli ve 10479 sayılı Kurul Kararı): Banka Kartları ve Kredi Kartları Hakkında Yönetmeliğin 26 ncı maddesinin yedinci fıkrası uyarınca, Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmeliğin 12/A maddesinin altıncı fıkrası ile Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmeliğin 11/A maddesinin beşinci fıkrası uyarınca, makro ihtiyati tedbirler çerçevesinde yenilenmiş ürün niteliğinde olan cep telefonu alımlarında kredi kartlarında taksitlendirme sürelerine ve cep telefonu amacıyla kullanılan tüketici kredilerinin vade sınırları ve kredi tutarına ilişkin değişiklikler yapılmıştır.

SYR Hesaplamasına İlişkin Değişiklikler Hakkında Kurul Kararı (31.01.2023 tarihli ve 10496 sayılı Kurul Kararı): Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik uyarınca kredi riskine esas tutar hesaplamasında; parasal varlıklar ile parasal olmayan varlıklardan, tarihi maliyet cinsinden ölçülen yabancı para birimindeki kalemler dışında kalanların TMS uyarınca değerlendirilmiş tutarları ve ilgili özel karşılık tutarları hesaplanırken 30.12.2022 tarihine ait TCMB döviz alış kurunun kullanılabilmesine karar verilmiştir. İlave olarak, anılan Yönetmelikte yer alan KOBİ tanımına ilişkin ciro sınırının, yurt içi yerleşik KOBİ'ler açısından 500.000.000 TL olarak belirlenmesine ve yurt dışı yerleşik KOBİ'ler açısından KOBİ'nin bulunduğu ülkenin bankacılık otoritesinin sermaye yeterliliği hesaplamasında kullandığı KOBİ tanımının kullanılmasına karar verilmiştir. Son olarak, yine anılan Yönetmelikte yer alan perakende kredi limitinin ise 20.000.000 TL olarak belirlenmesine karar verilmiştir.

Deprem-Afet Bölgesindeki İllerde Yerleşik Kişiler Açısından Kredi Vade ve Kredi Kartı Taksit Sınırlarının Artırılması Hakkında Kurul Kararı (07.02.2023 tarihli ve 10503 sayılı Kurul Kararı): Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Hatay, Gaziantep, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa'da meydana gelen deprem felaketi nedeniyle, Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmeliğin 12/A maddesinin altıncı fıkrası, Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmeliğin 11/A maddesinin beşinci fıkrası ve Banka Kartları ve Kredi Kartları Hakkında Yönetmeliğin 26 ncı maddesinin yedinci fıkrası uyarınca bu illerde yerleşik kişiler ve bu illerde bulunan üye işyerlerine ödemesiz dönem uygulamalarında ve kredi kartı taksit sınırlarında esneklikler sağlanmıştır.

On İli Etkileyen Deprem Felaketi Hakkında Kurul Kararı (10.02.2023 tarihli ve 10507 sayılı Kurul Kararı): Adana, Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Hatay, Gaziantep, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa'da meydana gelen deprem felaketi nedeniyle, uygulamada yaşanabilecek zorlukların önüne geçilmesi amacıyla çeşitli düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemelerin bir kısmı yerleşik gerçek kişiler açısından sonuç doğururken bir kısmı da bu felaketten etkilenen tüm müşteriler bakımından sonuç doğurmaktadır. Bu kapsamda deprem felaketinden etkilenen yerleşik gerçek kişilere ilişkin olarak 01.01.2024 tarihine kadar geçerli olan düzenlemeler aşağıdaki şekildedir:

- Kredi kartlarındaki asgari ödeme tutarı dönem borcunun %20'si olarak belirlenmiştir. Toplam kredi kartı limitinin, ilk yıl aylık net gelirin 4 katını, ikinci ve sonraki yıllar 8 katını aşmayacak şekilde belirlenebilmesi ve gelir düzeyi belirlenemeyen kişilerin kredi kartlarının toplam limitinin 5.000 TL'ye artırılması sağlanmıştır. Asgari tutarı ödenmeyen kredi kartlarının nakit kullanımına ve alışverişe kapatılması bankaların ihtiyarına bırakılmış ve kart borçlarının ötelenerek, bankaların ödemesiz dönemler tanımlayabilmelerine imkan sağlanmıştır.
- Müşteri talebi ile ertelenen tüketici ve taşıt kredilerinde vade sınırlarının dikkate alınmamasına karar verilmiştir.
- Deprem felaketinden etkilenen müşterilere ilişkin olarak 01.01.2024 tarihine kadar; kredi derecelendirme notları ile alınması zorunlu olan ilave belgelerin temini bankaların ihtiyarına bırakılmış ve kredilerin teminatı olarak alınan gayrimenkullerin değerlendirme süresi ertelenmiştir.
- Deprem felaketinden etkilenen bağımsız denetime tabi şirketlerce kredi kullanırken bankalara tevdi edilecek bilgi ve belgelere ilişkin süreler de uzatılmıştır. Ayrıca, deprem felaketinden etkilenen müşterilerin talebi halinde, kredi ödemelerinin asgari 6 ay süre ile ötelenmesi ve ötelemenin faiz/kar payı talep edilmeksizin yapılması durumunda müşteri talebinin aranmaması, mağduriyete mahal verilmemesi ve her türlü kolaylık sağlanması yönünde Kuruluş Birliklerine talimat gönderilmesine karar verilmiştir.
- 07.02.2023 tarih ve 10503 sayılı Kurul Kararında yer alan kredi vade sınırı ve kredi kartı taksit sınırına ilişkin sağlanan esneklikler de 01.01.2024 tarihine kadar uzatılmıştır.

Elektronik Bankacılık Hizmetlerinde ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkisinin Kurulmasında Kimlik Doğrulama ve İşlem Güvenliği Sağlanması Hakkında 2023/1 Sayılı Genelge: Bankaların Bilgi Sistemleri ve Elektronik Bankacılık Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'in (BSEBY) 34 ve 35 inci maddelerinde elektronik bankacılık hizmet kanallarında kimlik doğrulama ve işlem güvenliğinin nasıl gerçekleştirilmesi gerektiği ve bu kanallar üzerinden gerçekleştirilecek işlemler için hem banka hem de müşteriler için inkar edilemezliği ve sorumluluk atamayı mümkün kılacak teknikler kullanılması gerektiği, BSEBY'nin 38 inci ve 39 uncu maddelerinde ise; internet bankacılığı ve mobil bankacılık dağıtım kanalları özelinde bu hususlara ilişkin ilave hükümlere yer verilmiştir. Bankalarca

Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkisinin Kurulmasına İlişkin Yönetmeliğin (UKTY) 12 nci maddesinin ikinci fıkrasında ise; bir bilişim veya haberleşme cihazı üzerinden yazılı şeklin yerine geçecek nitelikte sözleşme ilişkisi kurulması şartları sayılmıştır. Benzer şekilde, Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketlerince Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkisinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik'in 12 nci ve 13 üncü maddelerinde de kimlik doğrulama ve işlem güvenliği ile sözleşme ilişkisinin kurulmasına ilişkin hükümlere yer verilmiştir. Ayrıca Dijital Bankacılık Faaliyet Esasları ile Servis Modeli Bankacılığı Hakkında Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin dördüncü ve beşinci fıkralarında, sözleşme ilişkisinin elektronik ortamda kurulması halinde sürecin UKTY'ye uygun olarak yürütülmesi ve sunulan hizmet kanallarının BSEBY'de yer verilen güvenlik kriterlerine uygun olması gerektiği hususları düzenlenmiştir. Bu kapsamda, yukarıda anılan Yönetmeliklerde yer alan hükümlerin nasıl uygulanacağı konusuna açıklık getirmek ve yaşanabilecek tereddütleri gidermek amacıyla teknik kriterleri adresleyen bir Genelge hazırlanarak yayımlanmıştır.

Sermaye Yeterliliği ve Özkaynak Hesaplamasına İlişkin On İli Etkileyen Deprem Felaketi Hakkında Kurul Kararı (14.02.2023 tarihli ve 10508 sayılı Kurul Kararı): Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Hatay, Gaziantep, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa (deprem/afet bölgesi) illerinde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle;

- 01.07.2021 tarihli ve 9645 sayılı Kurul Kararı kapsamında bireysel kredi kartlarına ve ihtiyaç kredilerine uygulanan yüksek risk ağırlıklarının, 06.02.2023 tarihinden sonra deprem/afet bölgesindeki illerde yerleşik gerçek kişilere kullandırılanlar bakımından 01.01.2024 tarihine kadar uygulanmamasına,
- 28.04.2022 tarihli ve 10188 sayılı ve 21.10.2022 tarihli ve 10388 sayılı Kurul Kararları kapsamında ticari nitelikteki nakdi kredilere uygulanan yüksek risk ağırlıklarının, 06.02.2023 tarihinden sonra deprem/afet felaketinden etkilenen müşterilere kullandırılanlar bakımından 01.01.2024 tarihine kadar uygulanmamasına,
- Payları Borsa İstanbul A.Ş. Pay Piyasası'nda işlem gören halka açık bankaların, 06.02.2023 tarihinden sonra bu piyasadan geri alım yoluyla edindikleri kendi hisse senetlerinin 01.01.2024

tarihine kadar; Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmelik uyarınca çekirdek sermayeden indirim kalemi olarak dikkate alınmamasına ve Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik uygulamasında kredi riskine esas tutar ve piyasa riskine esas tutar hesaplamasına dâhil edilmemesine karar verilmiştir.

Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi İlan Edilen Diğer Yerler Hakkında Kurul Kararı (23.02.2023 tarihli ve 10524 sayılı Kurul Kararı): Kurul Kararı ile 07.02.2023 tarihli ve 10503 sayılı, 10.02.2023 tarihli ve 10507 sayılı ve 14.02.2023 tarihli ve 10508 sayılı Kurul Kararları kapsamında Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Hatay, Gaziantep, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerine yönelik sağlanan imkânlardan Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremler ve müteakip artçılar nedeniyle "Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi" ilan edilen/edilecek diğer yerlerin de yararlandırılması sağlanmıştır.

Konut Kredilerinde ve Konut Teminatlı Kredilerde Uygulanacak Kredi Değer Oranı ve Azami Kredi Tutarı Hakkında Kurul Kararı (24.02.2023 tarihli ve 10525 sayılı Kurul Kararı): Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmeliğin 12/A maddesinin altıncı fıkrası uyarınca tüketicilere, konut edinmeleri amacıyla kullanılacak kredilerde ve taşıt kredileri hariç konut teminatlı kredilerde, Enerji Sınıfı A ve B olan konutlar ile bunlar dışında kalan konutlar açısından kredi değer oranında farklılaştırmaya gidilerek kredi tutarının teminat olarak alınan konutun değerine oranına ilişkin güncellemeler yapılmıştır.

Yabancı Para Net Genel Pozisyon/Özkaynak Standart Oranının Artırılması Hakkında Kurul Kararı (09.03.2023 tarih ve 10534 sayılı Kurul Kararı): Yabancı Para Net Genel Pozisyon/Özkaynak Standart Oranının Bankalarca Konsolide ve Konsolide Olmayan Bazda Hesaplanması ve Uygulanması Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrası ile 5 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca mutlak değeri azami %5 olarak belirlenen yabancı para net genel pozisyon/özkaynak standart oranı ile konsolide finansal tablolar esas alınarak hesaplanan yabancı para net genel pozisyon/özkaynak standart oranının işbu Karar tarihinden itibaren uygulanmak üzere %10 olarak belirlenmesine karar verilmiştir.

3.4. Yürürlükten Kaldırılan Düzenlemeler

Türk Lirası Cinsinden Nakdi Ticari Kredilerin Amacına Uygun Kullanılmasına Yönelik Sınırlamalar Hakkında Kurul Kararı (24.06.2022 tarihli ve 10250 sayılı Kurul Kararı): Finansal istikrarın güçlendirilmesi ve kaynakların daha verimli kullanılarak kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını ve kredilerin amacına matuf bir şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla gerekli görülen bir makro ihtiyati tedbir olarak, bağımsız denetime tabi şirketlerin kredi başvurusu yaptıkları tarihte YP nakdi varlıklarının (altın dahil, efektif döviz ile bankalardaki YP mevduat) TL karşılığının 15 milyon TL'nin üzerinde olması halinde; bu şirketlerin YP nakdi varlıklarının, en güncel finansal tablolarına göre aktif toplamından veya son 1 yıllık net satış hasılatından büyük olanının %10'unu aşması durumunda, söz konusu şirketlere TL cinsinden yeni bir nakdi ticari kredi kullanılmamasına karar verilmiştir. İlave olarak, bu Karar kapsamında YP cinsinden kredi kullanması mümkün olmayan şirketlere belirli sınırlar içinde TL kredi kullanılabilmesine imkan tanınmıştır.

3.5. Hazırlıkları Sürdürülen Düzenleme Çalışmaları

Kredi Sınırına İlişkin Yönetmelik Taslağı: BCBS tarafından 2014 Nisan'da kabul edilen büyük kredi sınırına ilişkin Basel standardı ile ilgili dokümanlar dikkate alınarak hazırlanan Kredi Sınırına İlişkin Yönetmelik Taslağı çalışmaları devam etmektedir. Bu standart ile bir risk grubunun temerrüde düşmesi ile bankaların maruz kalacakları zararın sınırlandırılması amaçlanmaktadır. Mevcut mevzuat kapsamında özkaynağın %25 ile sınırlandırılmış olan kredi sınırının, bankaların ana sermayeleri ile sınırlandırılması öngörülmekte; bu sınırlandırmada kullanılacak risk tutarının nasıl hesaplanacağı konusunda yeni usul ve esaslar belirlenmektedir.

Kalkınma ve Yatırım Bankalarının Sağlayacağı Fonlara İlişkin Yönetmelik Taslağı: Kalkınma ve yatırım bankalarının sağlayabileceği fonların çeşitlendirilebilmesini teminen kredi müşterileri, ortaklıkları ve ortaklarından sağlayacakları fonlara ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla çalışmalar yürütülmektedir.

Bankalarca Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkisinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik Taslağı: Bankalarca Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkisinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik'te yapılacak bir değişiklik ile ticaret siciline kayıtlı tüzel kişilerin de bankalarda uzaktan müşteri edinimi yoluyla müşteri olabilmesi ile uzaktan kimlik tespiti sürecini hızlandırmak, kolaylaştırmak, süreçte müşteri temsilcisi kaynaklı riskleri azaltmak, müşteri temsilcisi sayısının asgari düzeye indirilmesi ile sürecin uçtan uca dijital şekilde tamamlanmasını teminen yapay zekaya ilişkin hükümlerin yer aldığı Yönetmelik Taslağı hazırlanmış ve Kurum içi ve dışı görüşe açılmış olup gelen görüşlerin değerlendirilmesi devam etmektedir.

Bankaların Kurumsal Yönetim İlkelerine İlişkin Yönetmelik ile Bankaların İç Sistemleri ve İçsel Sermaye Yeterliliği Değerlendirme Süreci Hakkında Yönetmelik ve İSEDES Raporuna İlişkin Rehberde Değişiklik Çalışmaları: 2007 yılında başlayan küresel finansal kriz sonrasında uluslararası standartları belirleyen kuruluşlarca daha önce yayınlamış oldukları kurumsal yönetim ilkelerinde değişiklikler yapılmış ve bankaların özellikle risk yönetimi başta olmak üzere uyum riski kontrolleri ve iç denetim sistemlerine ilişkin alanlarda daha kapsamlı yönetim ilkeleri geliştirilmiştir. Yaşanan bu gelişmelere uyum sağlanması, uluslararası alanda tecrübe edilmiş sorunlar karşısında geliştirilen yeni yönetim ilkelerini kapsamaması ve bu alanda mevcut uygulamada yaşanan sorunların giderilmesi amacıyla Bankaların Kurumsal Yönetim İlkelerine İlişkin Yönetmelik ile Bankaların İç Sistemleri ve İçsel Sermaye Yeterliliği Değerlendirme Süreci Hakkında Yönetmelik revizyona tabi tutulmaktadır. Ayrıca, bankaların içsel sermaye değerlendirme sürecine ilişkin hükümlerin ayrı bir yönetmelik ile düzenlenmesi planlandığından Bankaların İç Sistemleri ve İçsel Sermaye Yeterliliği Değerlendirme Süreci Hakkında Yönetmelik biri bankaların iç sistemlerine diğeri de içsel sermaye değerlendirme süreci olmak üzere iki ayrı yönetmelik taslağına dönüştürülmektedir. İSEDES'e ilişkin çalışmalar çerçevesinde bankaların maruz kaldıkları ve kalabilecekleri riskleri karşılayacak düzeyde içsel sermaye yükümlülüğü hesaplamalarına ve faaliyetlerini bu düzeyin üzerinde bir sermayeyle idame ettirmelerinin sağlanmasına yönelik olarak İSEDES ve bunların işleyişine ilişkin usul ve esaslarda, uluslararası en iyi uygulamalar ve Türk Bankacılık Sektörünün özelliklerini dikkate

almak suretiyle Yönetmelik ve Rehber'de gerekli değişiklikler yapılmaktadır. Taslaklara ilişkin Kurum içi görüşler değerlendirilerek Kurum dışı görüş alınması aşamasına gelinmiştir. Söz konusu çalışmaların tamamlanmasıyla, bankaların kurumsal yönetimlerinin uluslararası standartlara uyumunun sağlanması ve bankaların içsel sermaye yeterliliği değerlendirme süreçlerinin daha etkin hale getirilmesi hedeflenmektedir.

Bankaların Net İstikrarlı Fonlama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmelik Taslağı: BCBS tarafından Basel III uzlaşısı çerçevesinde 2014 Ekim'de kabul edilen, muhtelif zamanlarda değişikliğe uğrayan, Net İstikrarlı Fonlama Oranına İlişkin Basel III Standardı, uygulamaya yön verebilmeyi teminen bu Standarda ilişkin BCBS tarafından yayımlanan sıkça sorulan sorular ve ilgili diğer dokümanlar dikkate alınarak hazırlanan Bankaların Net İstikrarlı Fonlama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmelik Taslağı çalışmaları devam etmektedir. Düzenleme ile bankaların orta ve uzun vadede maruz kalabilecekleri fonlama riskinin likidite düzeylerinin bozulmasına yol açmasını önleyebilmek amacıyla, pasif yapılarını güçlendirerek daha istikrarlı ve güvenilir bir fonlama yapmalarının sağlanması hedeflenmektedir. Bilanço dışı işlemler dahil yükümlülük ve varlıklar likit olma durumları dikkate alınarak sınıflandırılmakta ve dikkate alma oranlarına tabi tutulmaktadır. Konsolide ve konsolide olmayan biçimde ölçülmesi planlanan net istikrarlı fonlama oranının Mart, Haziran, Eylül ve Aralık dönemleri itibarıyla üçer aylık basit aritmetik ortalamasının %100'den az olmaması gerekmektedir.

Bankalarca Kamuya Açıklanacak Finansal Tablolar ile Bunlara İlişkin Açıklama ve Dipnotlar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Taslağı: BCBS tarafından bankaların net istikrarlı fonlama oranına ilişkin kamuya açıklayacakları konularda standart şablonlar ve kurallar getiren doküman dikkate alınarak, bu dokümanda belirtilen formatta doldurulacak şablonlar ile nicel ve nitel açıklamaların bankaların finansal raporlarını yayımladıkları dönemler itibarıyla kamuya açıklanması yönünde hazırlanan Bankalarca Kamuya Açıklanacak Finansal Tablolar ile Bunlara İlişkin Açıklama ve Dipnotlar Hakkında Tebliğ'de değişiklik yapılması çalışmaları devam etmektedir.

Bankalarca Risk Yönetimine İlişkin Kamuya Yapılacak Açıklamalar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Taslağı: Bankalarca risk

yönetimine ilişkin kamuya açıklanacak bilgilerde BCBS tarafından yapılan güncellemelerin mevzuatımıza alınmasını teminen çalışmalar başlatılmıştır. Bu çerçevede, bankaların konsolide ve konsolide olmayan risk yönetimi bilgilerinin kamuya açıklanmasına ilişkin usul ve esaslarda değişiklik yapılması amacıyla Bankalarca Risk Yönetimine İlişkin Kamuya Yapılacak Açıklamalar Hakkında Tebliğ'de değişiklik yapılması planlanmaktadır.

İklimle İlgili Finansal Risklerin Etkin Yönetimine İlişkin Düzenleme Taslağı: İklimle ilgili finansal risklerin yönetimine ilişkin mevcut denetim çerçevesini güçlendirmek ve bankaların iklimle ilgili finansal risklerini, faaliyetlerinin niteliği, ölçüğü ve karmaşıklık düzeyiyle ve kabul etmek istedikleri genel risk seviyesiyle orantılı olacak şekilde yönetmelerine yönelik mevzuat çalışması yapılacaktır.

İSEDES Mevzuatı Güncelleme Çalışması: Bilindiği üzere, Kurum tarafından uluslararası düzenlemeler ile bu düzenlemelerin denetimine ilişkin uluslararası iyi uygulamalar düzenli bir şekilde takip edilmektedir. Bu kapsamda, takip edilen konuların önde gelenlerinden birisi de Basel Bankacılık Komitesi (Basel Committee on Banking Supervision - BCBS) tarafından yayımlanan Basel II Uzlaşısının İkinci Yapısal Blok'u (Pillar 2) olan Denetimsel Gözden Geçirme Süreci (SREP: Supervisory Review Process)'dir. Bu çerçevede, bankaların risk profilleri ve stratejileri doğrultusunda maruz kaldıkları ve kalabilecekleri riskleri karşılayacak düzeyde sermayeyi hesaplamaları ve faaliyetlerini bu düzeylerin üzerinde bir sermayeyle idame ettirmelerinin sağlanması olarak ifade edilebilecek içsel sermaye yeterliliği değerlendirme sürecinin (İSEDES) bankalar tarafından doğru bir şekilde yürütülmesi ve bankaların söz konusu süreçlerinin denetlenmesi büyük önem arz etmektedir. Bu bağlamda, İkinci Yapısal Blok'a ilişkin uluslararası en iyi uygulamalar ve Türk Bankacılık Sektörünün özellikleri dikkate alınarak, halihazırda yürürlükte bulunan Bankaların İç Sistemleri ve İçsel Sermaye Yeterliliği Değerlendirme Süreci Hakkında Yönetmelik ile İSEDES Raporu Hakkında Rehber'in revizyonuna yönelik denetimden Sorumlu Başkan Yardımcılığının koordinasyonunda sürdürülen çalışmalar nihai aşamaya getirilerek Kurumun ilgili birimlerine iletilmiş, ilgili birimin değerlendirmeleri sonucunda hazırlanan taslak düzenleme Kurum içi görüşe açılmıştır. Taslak ile ilgili olarak Kurum içi değerlendirme çalışmaları güncel gelişmeler

çerçevesinde devam etmektedir. Söz konusu çalışmalar sonucunda, bankaların içsel sermaye yeterliliği değerlendirme süreçlerinin daha etkin hale getirilmesi ve bu konudaki uluslararası en iyi uygulamalara uyumun artırılması hedeflenmektedir.

3.6. Etki Analizleri

5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 101 inci maddesinin altıncı fıkrası uyarınca hazırlanan etki analizi çalışması kapsamında; ölçülebilir nitelikteki düzenlemeler için sayısal analiz sonuçları, diğer düzenlemeler için ise uzman görüşü çerçevesinde yapılan değerlendirmeler sunulmaktadır. Diğer taraftan, münferit kuruluş veya kişi bazındaki kararlar ile 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 73 üncü maddesi kapsamında yer alabileceği düşünülen karar ve alt düzenlemelere dair etki analizlerine bu Raporda yer verilmemiştir.

3.6.1. Kanunlara İlişkin Etki Analizleri

26.05.2022 tarihli ve 7407 sayılı Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 655 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna İlişkin Etki Analizi (28.05.2022 tarihli ve 31849 sayılı RG): İlgili Kanunla, mevduatın ve katılım fonunun sigortalanması başlıklı madde yeniden düzenlenmiş ve TMSF tarafından sigorta edilmeyecek olan kuruluşların mevduat ve katılım fonları hariç tutularak sigorta edilecek olanlar belirlenmiş ve risk esaslı sigorta primine ilişkin düzenlemeler madde metnine eklenmiştir. Sigorta kapsamı dışında kalan mevduat ve katılım fonu başlıklı maddede ise a,b ve d bentleri değiştirilmiş ve maddeden "tasarruf mevduatı" ifadesi çıkarılmıştır. AB Mevduat Sigortacılığına uyumun sağlanması, iflas ve tasfiye sürecinde TMSF yetkilerinin artırılması ve 5411 sayılı Kanun dahil diğer kanunlar ile Devlet aleyhine açılan uluslararası davaların takibine ilişkin işlemler nedeniyle yapılan giderlerin gerektiği hallerde TMSF bütçesinden karşılanabilmesine imkan tanınmıştır. 5411 sayılı Kanunda yapılan değişikliklerle sigorta kapsamı genişletilmiş; sadece gerçek kişilere ait olup ticari işlemlere konu olmayan mevduat ve katılım fonu tutarlarının yanı sıra resmi kuruluşlar, kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlara ait olanlar haricindeki tüm ticari mevduat ve katılım fonu sigorta kapsamına dahil edilerek sağlanan güvence artırılmıştır.

03.11.2022 tarihli ve 7420 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna İlişkin Etki Analizi (09.11.2022 tarihli ve 32008 sayılı RG): Söz konusu Kanunla, 5411 sayılı Kanun ve 6361 sayılı Kanunda değişiklikler yapılmıştır.

6361 sayılı Kanunda yapılan değişikliklerle gelişen teknoloji karşısında finansman şirketlerinin iş yapış şekillerinin teknolojiye uyum sağlaması ve bu şirketlerin rekabet gücünün artırılması amaçlanırken, Kanundaki Geçici 3 üncü maddeyle, 5411 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren varlık yönetim şirketlerince, banka ve diğer mali kurum ve kuruluşlar açısından kredi borcunun takibinde borcu aşan masrafların yapılması yükümlülüğü kaldırılmış ve icra dairelerinin yükü de azaltılmıştır.

3.6.2. Yönetmeliklere İlişkin Etki Analizleri

Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketlerince Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkinin Kurulmasına İlişkin Yönetmeliğe İlişkin Etki Analizi (11.01.2022 tarihli ve 31716 sayılı RG): Söz konusu düzenleme ile, finansal kiralama, faktoring, finansman ve tasarruf finansman şirketlerinin yeni müşteri kazanımlarında dijital kanalları kullanabilmeleri ve bu kanallar üzerinden sözleşme ilişki kurulabilmelerinin önü açılarak dijitalleşme süreçleri desteklenmiştir.

Bankaların Likidite Karşılama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (04.02.2022 tarihli ve 31740 sayılı RG): Söz konusu düzenleme ile, uluslararası standartlardaki uygulamaların ülkemiz mevzuatına uyarlanması sağlanmış ve anılan Yönetmelik ve eki cetvellerde yer alan "ipotek teminatlı menkul kıymetler" ibaresi "teminatlı menkul kıymetler" şeklinde değiştirilmiş ve Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelikte ipotek teminatlı menkul kıymetlerin risk sınıfına ilişkin hususların teminatlı menkul kıymetler için düzenlenmesi ihtiyacı karşılanmıştır.

Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (04.02.2022 tarihli ve 31740 sayılı RG): Söz konusu düzenleme ile sermaye yeterliliği hesaplamasında içsel derecelendirmeye dayalı (İDD) yaklaşımları kullanma izni bulunan

bankalar için geçiş sürecinde hesapladıkları sermaye yeterliliği standart oranına (SYR) eklenmesi gereken ayarlama tutarı düzenlenerek söz konusu bankaların bu şekilde hesapladıkları SYR'lerdeki muhtemel keskin artışların kademeli şekilde yıllara yayılması sağlanmıştır. İlave olarak, söz konusu ayarlama tutarı sadece geçiş sürecinde değil, İDD yaklaşımlarının kullanıldığı süre boyunca uygulanacaktır.

Bankalarca Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğe İlişkin Etki Analizi (06.04.2022 tarihli ve 31801 sayılı RG): Söz konusu düzenleme ile, anılan Yönetmeliğe "YUVAM Kapsamında Uygulanacak Uzaktan Kimlik Tespitine İlişkin İlkeler" bölümü eklenerek yurt dışında yaşayan vatandaşların tasarruflarını ülkemizde değerlendirmesinin teşvik süreci desteklenmiş ve TCMB tarafından yayımlanan 2022/7 sayılı Yurt Dışında Yerleşik Vatandaşlar Mevduat ve Katılım Sistemi Hesapları Hakkında Tebliğin uygulamasında kolaylık sağlanmıştır.

Kredilerin Sınıflandırılması ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğe İlişkin Etki Analizi (24.05.2022 tarihli ve 31845 sayılı RG): Genel ekonomik koşullar dikkate alınarak düzenlemede yer alan sınırlar güncellenmiştir. Söz konusu tutarların yıllık ÜFE artış oranına bağlanmasıyla ilerleyen dönemlerde meydana gelecek ekonomik koşullara uyum sağlanması için mevzuat alt yapısı oluşturulmuştur.

Bankaların Değerleme Hizmeti Almaları ve Bankalara Değerleme Hizmeti Verecek Kuruluşların Yetkilendirilmesi ve Faaliyetleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğe İlişkin Etki Analizi (17.09.2022 tarihli ve 31956 sayılı RG): Söz konusu değişiklikler ile değerlendirme kuruluşlarına ilişkin bağımsızlık kriterlerinin güçlendirilmesi suretiyle bu kuruluşların kurumsal yapılarının daha sağlam hale getirilmesi ve değerlendirme hizmetinin gerçekleştirilmesi sürecinde uygulamada ortaya çıkan sorunların giderilmesi, parasal sınırların güncel ekonomik duruma uygun hale getirilmesi sağlanmıştır.

Mevduat ve Katılım Fonunun Kabulüne, Çekilmesine ve Zamanaşımına Uğrayan Mevduat, Katılım Fonu, Emanet ve Alacaklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik

Yapılmasına Dair Yönetmeliğe İlişkin Etki Analizi (08.11.2022 tarihli ve 32007 sayılı RG): Söz konusu değişiklik ile, yatırım vekaleti sözleşmesine dayalı katılma hesapları için bir istisna getirilerek, vade ve tahmini kar oranının değişmediği duruma özgü olmak üzere, vade sonunda yeni bir yatırım vekaleti sözleşmesi akdedilmesine gerek olmaksızın mevcut sözleşme ile anılan hesabın yenilenmesini/işlemeye devam etmesini sağlayacak şekilde kolaylık sağlanmıştır.

Bankaların Destek Hizmeti Almalarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğe İlişkin Etki Analizi (08.11.2022 tarihli ve 32007 tarihli RG): Yönetmelik değişikliği öncesi Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin yedinci fıkrasında "Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin 1(g) bendinde belirtilen perakende alacaklar", bankaların destek hizmeti kuruluşlarından sağlayabileceği pazarlama faaliyetlerinden biri kapsamına alınmıştır. Bahsi geçen "perakende alacak sınıfına giren ürün ve hizmetler" ifadesi, faaliyetin tespitinde zorluk ve tereddütler yaşanması sebebiyle sektörden gelen talepler de değerlendirilerek "KOBİ'lere sunulan ürün ve hizmetler" olarak değiştirilerek söz konusu tespitte kolaylık sağlanmıştır.

Yabancı Para Net Genel Pozisyon/Özkaynak Standart Oranının Bankalarca Konsolide ve Konsolide Olmayan Bazda Hesaplanması ve Uygulanması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğe İlişkin Etki Analizi (10.12.2022 tarihli ve 32039 sayılı RG): Yönetmelik değişikliği ile bankaların döviz varlık ve yükümlülükleri arasındaki ilgi ve dengenin daha doğru bir şekilde kurulmasını teminen konsolide ve konsolide olmayan bazda hesaplanan yabancı para net genel pozisyon/özkaynak standart oranların (standart oran) pay kısmını oluşturan yabancı para net genel pozisyonun hesaplanmasında dikkate alınan kalemlerde değişikliğe gidilmiştir. Yapılan niceleyici bir çalışma ile bu değişiklik sonrası standart oranların mutlak değerlerinin azami yüzde beş olarak belirlenmesinin daha makul olduğu değerlendirilmiştir. Böylelikle, bankaların özkaynak tutarları ile uyumlu olmayacak ölçüde döviz pozisyonalmalarının önüne geçilmiş, pozisyonlarını ihtiyatlı biçimde yönetmeleri hedeflenmiştir. Buna ilave olarak, Yönetmelik değişikliği ile Kurul makro ekonomik konjonktür göz önünde bulundurularak anılan standart oranları dört katına kadar artırmaya

veya dörtte birine kadar indirmeye yetkili kılınmıştır. Böylece, bankaların döviz pozisyonlarında sistemik riske neden olabilecek bir durum sezildiğinde Kurula standart oranlarda hızlı bir şekilde değişikliğe gidebilme imkanı tanınmak suretiyle bunun önüne geçilmesi planlanmıştır.

3.6.3. Tebliğ Değişikliklerine İlişkin Etki Analizleri

Kredi Riski Azaltım Tekniklerine İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğe İlişkin Etki Analizi (04.02.2022 tarihli ve 31740 sayılı RG): Amacı, bankaların Standart Yaklaşım kapsamında risk ağırlıklı tutar ve Temel İDD Yaklaşımı kapsamında risk ağırlıklı tutar ve beklenen kayıp hesaplanmasında kullanacakları kredi riski azaltım tekniklerine ilişkin usul ve esasları düzenlemek olan Tebliğ'de söz konusu düzenleme ile özel netleştirme sözleşmelerinde içsel modeller yaklaşımı ile tam ayarlanmış risk tutarının hesaplanması başlığı altında içsel modellerin kullanılabilmesi alanlar genişletilmiş; aynı maddenin on birinci fıkrasında "elde tutma süresi"yle ilgili belirlemelere yer verilmiştir. Ayrıca Standart Votalite Ayarlaması Yaklaşımı başlıklı maddede de düzenlemeler yapılmış ve "elde tutma süresi" belli koşullarda yirmi, beş ve on günlük süreler olarak belirlenmiştir.

Faizsiz Bankacılık İlke ve Standartlarına Uyuma İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğe İlişkin Etki Analizi (13.08.2022 tarihli ve 31922 sayılı RG): Söz konusu düzenleme ile, Tebliğin kalkınma ve yatırım bankalarına ilişkin hükümler başlıklı 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapılmış ve maddeye yeni bir fıkra eklenmiştir. Aynı kişinin en fazla iki bankanın danışma komitesinde görevli olabilmesi kuralına istisna getirilerek, kalkınma ve yatırım bankalarının bu kurala tabi olmayacağı hükmü 15 inci maddenin beşinci fıkrasında düzenlenmiştir.

Faizsiz Bankacılık İlke ve Standartları Kapsamında Müşterilerin ve Kamuoyunun Bilgilendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğe İlişkin Etki Analizi (18.08.2022 tarihli ve 31927 sayılı RG): Söz konusu değişiklik ile, Tebliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında bankaların, müşterilerini açık, net ve anlaşılabilir bir şekilde bilgilendirme yükümlülüğü düzenlenmiş; aynı maddenin dördüncü fıkrasında ise yüz yüze yapılan müşteri bilgilendirmelerinde

bilgi formunun müşterinin ıslak imzasıyla imzalanması gerekliliği düzenlenmişken, teknolojik gelişmeler esas alınarak sesli veya görüntülü iletişim araçları üzerinden de müşterinin bilgilendirilmesi imkanı sağlanmıştır. Tebliğden, ürün ve hizmetlerin dayandığı akitlere ilişkin müşterilerin irade beyanının alınması hususu çıkarılmıştır.

3.6.4 Genelge ve Kurul Kararlarına İlişkin Etki Analizi

2022/1 sayılı Genelgeye İlişkin Etki Analizi (11.08.2022 tarihli ve 10295 sayılı Kurul Kararı): Söz konusu Genelge ve Kurul Kararı, Sır Niteliğindeki Bilgilerin Paylaşılması Hakkında Yönetmeliğe ilişkin uygulamada yaşanabilecek tereddütler giderilmiştir.

Taşıt Kredilerine İlişkin Sınırların Değiştirilmesi Hakkında Kurul Kararına İlişkin Etki Analizi (21.02.2022 tarihli ve 10099 sayılı Kurul Kararı): Söz konusu Kurul Kararı ile kredi vade sınırlarının taşıt alımı amacıyla kullanılan kredilerde nihai fatura değeri esas alınarak belirlenmesine; taşıt teminatlı krediler hariç, tüketicilere binek araç edinimi amacıyla kullanılacak taşıt kredilerinde veya yapılacak finansal kiralama işlemlerinde, kredi tutarının taşıtın değerine oranının yine nihai fatura değeri esas alınarak belli miktarları aşamayacağına karar verilerek, taşıt kredi sınırları güncel duruma göre yeniden düzenlenmiştir.

Türk Lirası Cinsinden Nakdi Ticari Kredilerin Amacına Uygun Kullanılması Hakkındaki Kurul Kararına İlişkin Etki Analizi (07.07.2022 tarihli ve 10265 sayılı Kurul Kararı): Bu Karar, finansal istikrarın güçlendirilmesi ve kaynakların daha verimli kullanılarak kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını ve kredilerin amacına matuf bir şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla gerekli görülen bir makro ihtiyati tedbir olarak alınmıştır. Bu Kararın aynı zamanda, dövizin gerçekten ihtiyaç olan alanlarda kullanılmasına ve enflasyonun kontrol altına alınmasına da olumlu katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Konut Kredilerinde ve Konut Teminatlı Kredilerde Uygulanacak Kredi Değer Oranı ve Azami Kredi Tutarı Hakkındaki Kurul Kararına İlişkin Etki Analizi (23.06.2022 tarihli ve 10249 sayılı Kurul Kararı): Son dönemde konut piyasasında yaşanan gelişmeler değerlendirilerek kredi sisteminin etkin

bir şekilde çalışması ve böylece finansal istikrarın güçlendirilmesini teminen, BDDK tarafından "Konut Kredilerinde ve Konut Teminatlı Kredilerde Uygulanacak Kredi Değer Oranı ve Azami Kredi Tutarına" ilişkin gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Söz konusu düzenlemeler ihdas edilirken, birinci el konut alımlarının üretim ve istihdama katkısının daha büyük olması nedeniyle ikinci el konut alımlarına göre kredi değer oranlarının ve azami kredi tutarlarının daha esnek tutulması ve ikinci el konut alımlarında kullanılacak kredilerin, ikinci el konut fiyatlarındaki artışa olan etkisinin sınırlandırılması amaçlanmıştır. Ayrıca, söz konusu değişiklik kapsamında iklim değişikliği alanındaki ortak çabaların desteklenmesine katkıda bulunmak adına enerji sınıfı A ve B olan konutlar açısından kredi değer oranında farklılaştırmaya gidilmiştir.

Yurt Dışı Yerleşiklerle Türev İşlem Gerçekleştirilmesi Halinde Uygulanacak Risk Ağırlıkları Hakkındaki Kurul Kararına İlişkin Etki Analizi (23.06.2022 tarihli ve 10248 sayılı Kurul Kararı): BDDK tarafından daha önce bankalara kredilerin kullanım amacına aykırı işlemlerin gerçekleştirilmemesi için talimatlar verilmiştir. Ancak mevcut durumda, bazı ticari kredi müşterilerinin arbitraj yoluyla menfaat temin etmek amacıyla bankalardan kullandıkları TL ve YP kredi kaynaklarını, yurt dışında yerleşik kişilerle türev işlem gerçekleştirmek suretiyle yurt dışına plase ettikleri görülmektedir. Söz konusu durum, kamu ve özel kesimin finansman ihtiyacının giderilmesinde kullanılması gereken sınırlı yurt içi kaynakların, amacı dışında verimsiz kanallara aktarılmasına neden olmakta ve kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını olumsuz etkilemektedir. Bu çerçevede, bankaların elinde bulundurduğu TL ve YP kaynakların, finansman ihtiyacı bulunan kesimlerin ihtiyacının karşılanması amacıyla uygun olacak şekilde kullanılması ve kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını sağlamak bakımından; bankalar ve finansal kuruluşlar dışındaki yurt içi yerleşik kişilerin, yurt dışı yerleşiklerle türev işlem gerçekleştirmeleri halinde, bu kişilere kullanılacak olan TL ve YP cinsinden ticari nitelikli nakdi kredilere sermaye yeterliliği hesaplamasında %500 risk ağırlığı uygulanması yönünde bahse konu Kurul Kararı alınmıştır.

4. DENETİM FAALİYETLERİ

4.1. Mali Bünye Denetimi

Yerinde Denetim Faaliyetleri

Denetim faaliyeti, Bankacılık Kanunu'nun ve diğer kanunların Kuruma verdiği yetkilerin meslek personeli tarafından kullanılması suretiyle ilgili kuruluşlarda gerçekleştirilen yerinde denetim faaliyetlerinin tamamını kapsamaktadır. Söz konusu faaliyetler, temel olarak bankalar ile Kurumun yetki ve görev alanı kapsamında olan diğer kuruluşların konsolide ve/veya konsolide olmayan bazda mali bünyelerine ilişkin muhtelif göstergelerin incelenerek analiz edilmesi ve dönemsel raporlar düzenlenmesini içermektedir.

Bahse konu faaliyetler, ilgili kuruluşların; karşı karşıya bulunduğu finansal ve finansal olmayan risklerinin analizi, finansal sağlamlığının analizi, Kanun ve ilgili mevzuata uyum seviyesinin denetlenmesi, bu kuruluşlara ilişkin gözetim biriminin rapor ve analizlerinde potansiyel sorunların ve kırılganlıkların tespit edilmesi ve olumsuz gelişme veya tespitler olması halinde standart rapor düzenlenmesi beklenmeksizin ilgili birimlerin ve karar mercilerinin bilgilendirilmesi suretiyle yerine getirilmektedir. Denetim işlevinin yerine getirilmesinde, başta Kurum veri tabanı olmak üzere çeşitli kaynaklardan yararlanılmaktadır.

Denetime ilişkin usul ve esaslar, 22.07.2006 tarihli ve 26236 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Tarafından Yapılacak Denetim İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile belirlenmiştir. Söz konusu Yönetmelik kapsamında; denetim sürecine ilişkin faaliyetler, denetim rehberleri ve iyi uygulama rehberlerinin temel alınması suretiyle sürdürülmektedir.

Denetime ilişkin olarak ilgili kanunlarla Kuruma verilen görevler; Kurul, Başkanlık Makamı, Başkan Yardımcılığı, Daire Başkanlıkları ve bunlara bağlı olarak görev yapan grup başkanları ile denetim ekiplerinde görevlendirilen meslek personeli aracılığı ile yürütülmektedir.

Kurum; denetimin etkinliğinin, sürekliliğinin, yeterliliğinin ve denetim kaynaklarının etkin kullanımının sağlanması amacı ile risk odaklı bakış açısına sahip dinamik bir yaklaşımla denetim yapmaktadır. Denetim grupları, finansal piyasalardaki

gelişmeleri güncel kaynaklardan izlemekte ve uluslararası uygulamalar paralelinde hazırlanmış denetim rehberleri, iyi uygulama rehberleri ile risk odaklı denetim yaklaşımı çerçevesinde denetim faaliyetlerini yürütmektedir. Risk odaklı denetim yaklaşımı; dinamik, ileriye dönük, etkili ve ihtiyatlı olma ile kuruluşların risk seviyelerini ortaya koyma noktasında mali tablolardan elde edilen bilgileri tamamlayıcı ve onları aşan özellikleriyle, gerçekleştirilecek denetimin kapsamı, ölçeği, süresi, içerik ve yoğunluğunun tespit edilmesini sağlamaktadır. Risk odaklı denetim yaklaşımının amacı ise kuruluşların finansal sağlamlığı, maruz kaldıkları risklerin büyüklüğü ve risk yönetim kaliteleri hakkında bütüncül bir görüş oluşturmak ve kuruluşların finansal sağlamlığını tehdit edebilecek eğilimlerin erken tespitini sağlamaktır. Böylelikle kuruluşların maruz kaldığı riskler bazında bir sınıflama yapmak suretiyle her bir risk için bulundurulması gereken ideal sermaye tutarının tespitinde önemli bir bilgi kaynağı ortaya konulabilmektedir.

Bankacılık Kanunu ve ilgili diğer düzenlemeler uyarınca yerinde denetimin kapsamı;

- Bankaların risk değerlendirmesinin yapılması ve risk profilinin belirlenmesi,
- Bankaların varlıkları, yükümlülükleri ve taahhütleri, özkaynakları, gelir ve giderleri arasındaki ilgi ve dengelerin, mali bünyeyi etkileyen diğer tüm unsurların analizi,
- Bankaların iç kontrol, risk yönetimi ve iç denetim sistemlerinin yeterliliğinin ve etkinliğinin incelenmesi,
- Bankaların mali tablo ve kayıtlarının muhasebe ilke ve standartlarına uygunluğunun denetimi,
- Bankaların faaliyetlerinin, Bankacılık Kanunu hükümleri ile bu Kanun kapsamındaki kuruluşlar hakkında diğer kanunlarda yer alan hükümlere uygunluğunun denetimi,
- Bankaların özellik arz eden faaliyetlerine ilişkin konuların incelenmesi,
- Finansal holding şirketleri ve/veya ana ortaklık banka ile bağlı ortaklık ve birlikte kontrol edilen ortaklıkların konsolide denetimi,
- Faktoring, finansal kiralama, finansman ve tasarruf finansman şirketlerinin faaliyetlerinin denetimi,
- Varlık yönetim şirketlerinin faaliyetlerinin denetimi,

- Bağımsız denetim kuruluşlarının faaliyetlerinin denetimi,
- Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu kapsamındaki denetim,
- Derecelendirme kuruluşlarının yetkilendirilmesi aşamasında gerçekleştirilen denetim,
- Kuruluşlarca sağlanan bireysel ürün ve hizmetlerle ilgili Kuruma ulaşan şikayet ve başvurular dışında kalan ve yerinde denetimi ilgilendiren ihbar ve şikayetlerin incelenmesi,
- Cumhuriyet Savcılıkları, MASAK Başkanlığı ve diğer kurum ve kuruluşların taleplerine istinaden yapılan incelemeler

olarak belirlenmiştir. Bankaları başta risk yönetimi çerçeveleri olmak üzere çeşitli konularda yönlendirmek ve Kurum tarafından yapılan denetimlerde dikkate alınacak değerlendirme ölçütleri hakkında bankaları bilgilendirmek amacıyla iyi uygulama rehberleri yayımlanmaktadır. İyi uygulama rehberlerindeki ilkeler, sistemik önemli bankaların uygulamalarının etkinliğinin ve yeterliliğinin değerlendirilmesinde ölçüt olarak kullanılmakta ve denetim sırasında veya sonrasında denetim bulgularına ilişkin olarak Kurum tarafından yapılan değerlendirmelere ve alınan kararlara temel teşkil etmektedir. Diğer bankalar için iyi uygulama rehberlerinde yer alan hususlar ölçülülük prensibine göre dikkate alınmaktadır.

4.1.1. Denetim Döngüsü

Kurum tarafından gerçekleştirilen yerinden denetim süreci başta Basel Bankacılık Komitesi'nin Etkin Bankacılık Denetimine İlişkin Temel Prensipleri (Core Principles for Effective Bank Supervision) olmak üzere uluslararası en iyi uygulamalar dikkate alınarak risk odaklı, dinamik, etkin ve ileriye dönük bir denetim yaklaşımı oluşturacak şekilde belirlenmiştir.

Bankacılık denetimindeki en güncel gelişme ve en iyi uygulamalarla uyumlu Türk bankacılık sektörünün özelliklerine uygun bir denetim yaklaşımı için denetim süreci düzenli aralıklarla gözden geçirilmekte ve gerekli revizyonlar yapılmaktadır. Bu kapsamda yapılan en güncel çalışma 2022 yılsonu itibarıyla tamamlanmış olup IMF ve Dünya Bankası tarafından 2022 yılında gerçekleştirilen Financial Sector Assessment Program (FSAP) Raporu'nda denetim yaklaşımı ile ilgili olarak yer verilen öneriler de dikkate alınarak güncellenen denetim rehberleri 2022 yılında Kurum Başkanlık Makamının onayı ile yürürlüğe girmiştir.

2022 yılında güncellenen denetim rehberleri, Avrupa Bankacılık Otoritesi (EBA) tarafından "İnceleme ve Değerlendirme Süreci (İDES) ile Stres Testi Hakkında Ortak Prosedürler ve Metodolojilere İlişkin Rehber" dikkate alınarak Kurumun benimsediği risk odaklı denetim anlayışı dinamik ve geleceğe yönelik bir yaklaşımla, bankaların risk profillerinin İDES derecelendirme sistemiyle ölçülmesine dayanmaktadır.

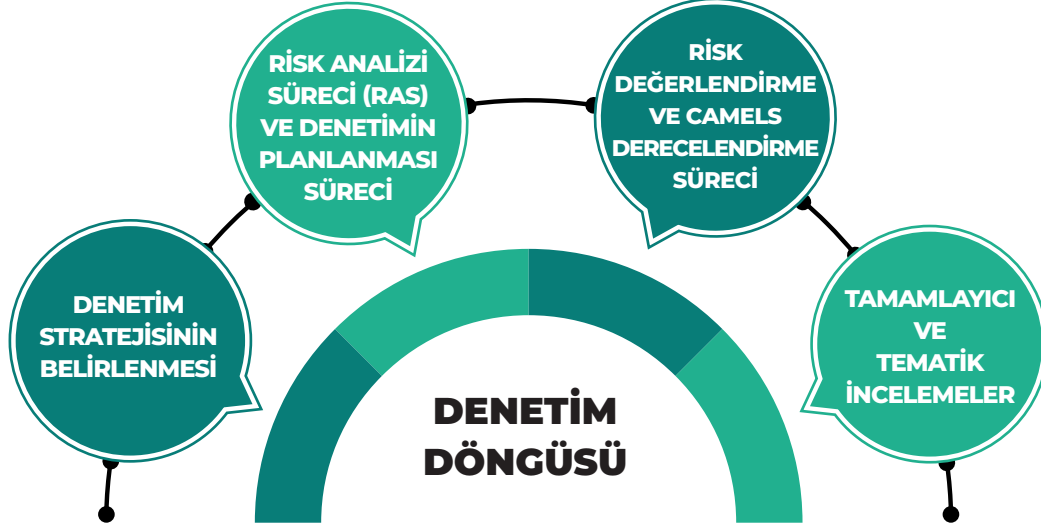
Risk odaklı denetim yaklaşımı çerçevesinde şekillendirilen yeni denetim döngüsü birbirini izleyen süreçlerden oluşmaktadır. Söz konusu sürecin şematik gösterimine aşağıda, her bir sürecin açıklamasına ise ilerleyen kısımda yer verilmiştir.

Denetim Stratejisinin Belirlenmesi: Risk odaklı denetim yaklaşımı kapsamında yerinde denetimin ilk aşamasında, Denetimden Sorumlu Başkan Yardımcısının başkanlığında ilgili Daire Başkanları tarafından, Denetim Süreç Rehberi'nde belirlenen bankanın bir önceki dönem derecelendirme notu ile maruz kaldığı muhtelif risklerin büyüklüğü çerçevesinde oluşturulan denetim matrisi yardımıyla bankaların denetim sıklığı ve denetim kapsamı belirlenmektedir. Bu çerçevede yerinde denetim gerçekleştirilecek bankalar; denetim kapsamı, denetim grupları, grup başkanları ve yerinde denetim ekipleri belirlenerek Başkanlık Makamının onayına sunulmaktadır.

Risk Analizi Süreci (RAS) ve Denetimin Planlanması Süreci: Kurumun denetim döngüsü, bankalar nezdinde riskli görülen alanların belirlenerek denetimde önceliğin bu alanlara verilmesi, mevcut kaynakların belirlenen alanlara yönlendirilmesi suretiyle ilgili faaliyet alanlarında detaylı incelemeler yapılmasının sağlanması, böylelikle uzun vadede bankaların mali yapıları ile ilgili zamanında ve daha sağlıklı değerlendirme ve derecelendirme imkanına kavuşulmasını temin etmek üzere tasarlanmıştır.

Denetim döngüsünün bu aşamasında, denetim ekibi tarafından bankanın risk yönetiminin yeterliliği hakkında bir ön değerlendirme yapılmaktadır. Bu değerlendirme, bankanın temel risklerinin yönetiminin, iç sistemlerinin, kredi yönetim ve uyum fonksiyonlarının yeterliliğinin değerlendirilmesini de içermektedir. Bu değerlendirme yapılırken, bankanın en güncel risk değerlendirmesi ve yönetim, iş modeli ve karlılık, özkaynak yeterliliği, likidite yeterliliği dereceleri, İSEDES (İçsel Sermaye Yeterliliği Değerlendirme Süreci) raporu, bağımsız denetim raporları, Kuruma yapılan iç sistemler raporlamaları ve Kurum veri tabanı başta olmak üzere çeşitli veri kaynaklarından yararlanılmaktadır.

Şekil 2: Denetim Döngüsü

Risk analizi aşamasında, bankanın faaliyetlerinden kaynaklanan risklerin büyüklüğü ve bu risklere ilişkin risk yönetimi faaliyetlerinin kalitesine dair değerlendirmeler yapılarak her bir risk bazında net risk seviyesi tespit edilmekte ve sonuçlara hazırlanan ön değerlendirme mütalaasında yer verilmektedir.

Mütalaanın temel amacı bankanın risk profilinin güncellenmesi, risk odaklı bir bakış açısıyla bankanın denetime konu edilmesi gereken alanlarının belirlenmesi ve banka için hazırlanacak denetim planına altyapı oluşturulmasıdır.

Risk Ön Değerlendirme sürecinden beklenen faydalar;

- Denetim sürecinin maksimum etkinlikte ve tutarlılık içinde icra edilmesi,
- Bankaların risk profillerindeki ve mali yapılarındaki gelişmelerin daha sistematik ve hızlı bir şekilde takip edilmesi,
- Denetim sürecinin, her bankanın risk profili çerçevesinde planlanarak yürütülmesi,
- Denetim kaynaklarının etkin bir şekilde risklerin yüksek olduğu faaliyet alanlarına tahsis edilmesi şeklinde sıralanabilir.

Denetim planları denetim ekibi üyelerinin tamamının katılımı ile Denetim Grup Başkanı tarafından hazırlanarak Denetim Yönetmeliği ve Denetim Rehberlerinde belirtildiği şekilde ilgili Daire Başkanı ve Başkan Yardımcısının uygun görüşüyle Başkanlık Makamı onayına sunulmaktadır.

Denetim planlarında esas olarak; bankanın risk analizi sürecinde belirlenen riskli alanları, denetim süreleri ve bu alanlarda yerinde denetim yapmak üzere görevlendirilecek meslek personeli belirlenir. Denetim planının denetim döngüsü boyunca değişikliğe tabi tutulmadan uygulanması esas olmakla birlikte, gerekli hallerde Başkanlık Makamı onayı ile söz konusu planlar değiştirilebilmektedir.

Risk Değerlendirme ve İDES Derecelendirme Süreci: Bankaların finansal sağlamlık analizlerinin yapılarak derecelendirme notlarının belirlendiği, bankanın genel risk profilinin, risk yönetim ve iç kontrol-iç denetim sistemlerinin (suç gelirlerinin aklanması ve terörizmin finansmanın önlenmesine yönelik sistem ve süreçleri dahil olmak üzere) etkinliğinin konsolide bir bakış açısıyla ortaya konduğu ve bankaların İSEDES raporlarının değerlendirildiği bir süreçtir. Derecelendirme sistemi; yönetim, iş modeli ve karlılık, sermaye yeterliliği ile likidite yeterliliği şeklinde dört ana bileşenden oluşmaktadır. Tüm bileşenlerin dereceleri birlikte değerlendirilerek bankanın nihai bileşik derece notuna ulaşılmaktadır. Uygulanan nihai derecelendirme sistemi, Avrupa Bankacılık Otoritesi tarafından da uygulanmakta olan uluslararası kabul görmüş olan İDES yaklaşımı dikkate alınmak ve Türk bankacılık sektörünün denetim ihtiyaçları göz önünde bulundurulmak suretiyle oluşturulmuştur. Ayrıca bankaların mali tablo ve kayıtlarının THP, Türkiye Muhasebe Standartları ve Türkiye Finansal

Raporlama Standartlarına uygunluğu da bu süreçte değerlendirilmektedir.

Basel düzenlemeleri kapsamında bankaların, içsel sermaye yeterlilik düzeylerine ilişkin kendi değerlendirmelerini içeren İSEDES'in tetkiki İDES derecelendirme süreci içerisinde gerçekleştirilmektedir. Özetle, İDES raporu ile çeşitli kalitatif ve kantitatif değerlendirme ölçütleri çerçevesinde ilgili kuruluşa bir derece verilmekte; bu derece ile de kuruluşlar mali bünye sağlamlığı açısından, birbirleriyle ve ideal durumla karşılaştırılabilir hale gelmektedirler.

Nihai olarak banka hakkında hazırlanan Mali Bünye ve Derecelendirme Raporu Daire Başkanlıklarına sevk edilmektedir.

Tamamlayıcı ve Tematik İncelemeler: İDES Derecelendirme ve Risk Değerlendirme süreçlerinin tamamlanmasının ardından denetim dönemi sonuna kadar mevzuata uyum denetimi, suç gelirlerinin aklanması ve terörizmin finansmanının önlenmesine ilişkin politika ve süreçlerin MASAK düzenlemeleri ile uluslararası standartlara uyum düzeyi incelemeleri, denetim bulgularının gözden geçirilmesi, ihbar ve şikayet incelemeleri ve diğer incelemelerin gerçekleştirildiği süreçtir.

Tablo 5: Denetim Kapsamındaki Kuruluşlar*

Kuruluş Türü	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bankalar	52	53	53	54	56	57
Mevduat Bankaları	32	32	32	32	32	32
Katılım Bankaları	5	6	6	6	6	6
Kalkınma ve Yatırım Bankaları	13	13	13	14	16	16
TMSF Bünyesindeki Bankalar	2	2	2	2	2	3
Banka Dışı Mali Kuruluşlar	114	114	114	111	114	119
Finansal Kiralama Şirketleri	25	23	23	22	22	21
Faktoring Şirketleri	60	58	56	56	52	49
Finansman Şirketleri	14	14	15	15	18	20
Varlık Yönetim Şirketleri	15	19	20	18	22	23
Tasarruf Finansman Şirketleri	0	0	0	0	0	6
Diğer Kuruluşlar	347	358	221	215	222	227
Bağımsız Denetim Şirketleri	125	125	38**	28	28	25
Derecelendirme Kuruluşları	1	1	1	1	1	1
Değerleme Kuruluşları	130	133	134	139	146	152
Yabancı Banka Temsilcilikleri	46	44	41	40	40	41
Finansal Holding Şirketleri	0	0	0	0	0	0
Ödeme Kuruluşları***	29	34	0	0	0	0
Elektronik Para Kuruluşları***	11	14	0	0	0	0
Birlikler ve Diğer Kuruluşlar****	3	3	3	3	3	3
5464 Sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu Kapsamında Faaliyet İzni Verilen Kuruluşlar****	2	4	4	4	4	5
Toplam	513	525	388	380	392	403

* Kuruluş listesi 16.03.2023 tarihi itibarıyla güncel olup faaliyet alanlarına göre sıralanmıştır.

** Ödeme Kuruluşları ve Elektronik Para Kuruluşları ile ilgili sorumluluklar 2021 yılının başı itibarıyla TCMB'ye devredildiğinden; sadece bankalara bağımsız denetim hizmeti veren kuruluşlar yer almaktadır.

*** Ödeme Kuruluşları ve Elektronik Para Kuruluşları ile ilgili sorumluluklar, 22.11.2019 tarihli ve 30956 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7192 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde, 2021 yılının başı itibarıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına devredilmiştir.

4.1.2. Denetim Sonuçları

Denetimden sorumlu Başkan Yardımcılığı bünyesinde yer alan denetim ekipleri tarafından 2022 yılında yapılan denetimler sonucu; Mali Bünye ve Derecelendirme Raporu, mevzuat denetimi, ihbar ve şikayet vb. konularda toplam 213 adet rapor, 30 adet Risk Analizi Mütalaası (RAS-Riskli Alanların Saptanması), 13 adet MASAK Başkanlığınca talep edilen incelemelere ilişkin rapor ve muhtelif konularda 300 adet mütalaa düzenlenmiştir. İzleyen tabloda, 2022 yılında düzenlenen mütalaa ve raporların sayısı bir önceki yıl ile karşılaştırılmalı olarak verilmektedir.

2022 yılında Kurumda çalışan denetim personelinin bilgi ve tecrübe paylaşımını artırmaya, denetim personeli arasında etkileşim ve dayanışmayı güçlendirmeye yönelik olarak, 2 haftalık aralıklarla düzenlenen seminer programlarına başlanmıştır. Temel olarak bankacılık ve ekonomi alanlarında Kurum içinden ve Kurum dışından alanlarında uzman katılımcılar tarafından gerçekleştirilen seminerler 2022

yılı içerisinde toplam 9 kez gerçekleştirilmiş ve Basel ilkeleri kapsamında denetim ilkeleri, yatırım bankacılığı, aktif pasif yönetimi, kamu bankacılığı, finansal kiralama sektörünün analizi, enflasyon muhasebesi, rating ve beklenen kredi zararları hesaplama metodolojisi, TCMB bilançosu ve ödemeler dengesi konuları ele alınmıştır. 2023 yılında da söz konusu seminer programlarına devam edilmektedir.

2022 yılında ayrıca, Kurum tarafından Türkiye Bankalar Birliği, Türkiye Katılım Bankaları Birliği ve Bağımsız Denetim Derneği iş birliğiyle "Bankacılık Sektöründe Denetim, Uygulamalar ve Gelecek" başlıklı bir çalıştay düzenlenmiş olup, söz konusu çalıştayda temel olarak denetimde iyileştirmeye açık alanlar ve denetimde yeni akımlara ilişkin konular ele alınmıştır.

Tablo 6: Denetimler Sonucunda Düzenlenen Raporlar

Konular	2021	2022
Risk Analizi Mütalaası ⁴	21	30
Mali Bünye ve Derecelendirme Raporu	44 ⁵	24 ⁶
Mevzuat Denetimi	104	72
İhbar ve Şikayet	89	81
Yurt İçi Şube İncelemesi	6	3
Diğer Mali Kuruluşlara İlişkin Mevzuat Denetimi	44	25 ⁷
Diğer Mali Kuruluşlara İlişkin İhbar ve Şikâyetlerin İncelenmesi	27	8 ⁸
Mütalaalar*	296	300 ⁹
MASAK Başkanlığı Görevlendirmelerine İlişkin Raporlar**	11	13 ¹⁰
Diğer	2	0
Toplam	644	556

* Mütalaalar, rapor düzenlenmesine gerek bulunmayan konularda, düzenleme taslaklarına verilen görüşlerde, düzenlenen raporlara ilişkin ilave görüş ve cevapların değerlendirildiği durumlarda düzenlenmektedir.

⁴ İlgili yıldaki Risk Analizi Mütalaası sayısı, 2021 ve 2022 yılları olmak üzere iki ayrı denetim dönemi için yapılan risk analizi sonuçlarını içermektedir.

⁵ Bankalara ilişkin 25, banka dışı mali kuruluşlara ilişkin 19 adet raporu içermektedir.

⁶ Bankalara ilişkin 23, banka dışı mali kuruluşlara ilişkin 1 adet raporu içermektedir.

⁷ 19 adedi banka dışı mali kuruluşlara ilişkindir.

⁸ 5 adedi banka dışı mali kuruluşlara ilişkindir.

⁹ 71 adedi banka dışı mali kuruluşlara ilişkindir.

¹⁰ 7 adedi banka dışı mali kuruluşlara ilişkindir.

4.2. Risk Yönetimi

■ 5 yılda bir gerçekleştirilen ve ülke finansal sisteminin uluslararası kabul görmüş düzenlemelere uyum ile iyi uygulamalarla tutarlılığın değerlendirildiği ve 2021 ile 2022'de gerçekleştirilen FSAP (Financial Sector Assessment Program) sürecinde Kurum içi ve Kurum dışı koordinasyon sağlanmıştır. İstikrar ve kalkınma başlıkları altında Uluslararası Para Fonu (IMF-International Monetary Fund) ve Dünya Bankası (WB-World Bank) tarafından ortaklaşa yapılan değerlendirmelerde, bankacılık sektörü düzenlemesi ve denetimi, acil durum planlaması ve kriz yönetimi, sorunlu alacakların çözümlenmesi, sistemik riskler ve stres testi, siber risklere karşı dayanıklılık ve iklim kaynaklı finansal riskler konuları başta olmak üzere Kurumun doğrudan ve dolaylı sorumlu olduğu alanlarda bilgi paylaşımında bulunulmuş ve bu kapsamda hazırlanan Teknik Notlara ve sırasıyla Dünya Bankası ve Uluslararası Para Fonu yetkilileri tarafından hazırlanan Finansal Sektör Değerlendirme (Financial Sector Assessment – FSA) ve Finansal Sektör İstikrar Değerlendirmesi (Financial Sector Stability Assessment – FSSA) Raporlarının nihai hallerinin verilmesine katkı sağlanmıştır.

■ Bankalarda risk yönetim sistemlerinin yeterliliği ve standardizasyonunu sağlamak, kredi risk yönetimi, beklenen zarar karşılığı hesaplamaları ile sermaye yeterliliği hesaplama süreçlerinin etkinliği ve mevzuata uyumu, likidite riski yönetimi, bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riskinin yönetimini değerlendirmek amacıyla 2021 yılında başlatılan kapsamlı denetim faaliyetleri devam etmiştir.

Bu kapsamda, 2021 yılında 3 kamu bankasında başlayan likidite riski ile TFRS 9 Beklenen Kredi Zararı karşılıklarının hesaplanması sürecine ilişkin yerinde denetim faaliyetleri 2022 yılında tamamlanmış ve ilgili bankalar talimatlandırılmıştır. Bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riskine ilişkin yerinde denetim faaliyetleri devam etmektedir.

Kredi riski yönetim sisteminin yeterliliğinin değerlendirilmesi hakkında 3 bankada yapılan denetimler 2022 yılı içinde tamamlanarak ilgili bankalar talimatlandırılmıştır.

■ İçsel derecelendirmeye dayalı yaklaşımı (İDDY) yasal kredi riski hesaplamalarında kullanmak için başvuru yapmış olan bir bankanın ön başvurusu sonuçlandırılmıştır.

■ Basel Sermaye Uzlaşısı II. Yapısal Blok kapsamında yer alan İçsel Sermaye Yeterliliği Değerlendirme Süreci (İSEDES), bankaların kendi bünyesinde faaliyetleri nedeniyle maruz kaldığı risklere ilişkin olarak yaptığı detaylı değerlendirme sürecidir. Her bir banka uyguladığı bu süreç sonunda maruz kaldığı riskler nedeniyle ihtiyaç duyduğu ve ileride ihtiyaç duyabileceği ilave sermaye düzeyini tespit ederek yılsonu itibarıyla hazırladığı İSEDES raporunu Kuruma iletmektedir. Bu çerçevede, İSEDES kapsamında stres testi senaryoları ilgili dairelerle birlikte oluşturulmuştur.

■ Bankaların, 12 Mart 2021 tarihli Ekonomi Reform Paketi kapsamında yayımlanan “Kredi Tahsis ve İzleme Süreçlerine İlişkin Rehber” ile “Sorunlu Alacak Çözümleme Rehberi”ne (kredi yaşam döngüsü rehberleri) uyumunun ve bu kapsamda bankalarca gerçekleştirilen uygulamaların etkinliğinin değerlendirilmesi amacıyla karşılaştırmalı denetim (benchmarking) çalışması hayata geçirilmiştir. 10 bankada eş zamanlı olarak başlatılan söz konusu denetim sonucunda; kredi yaşam döngüsü rehberlerine uyum açısından bankalardan olan beklentilerin netleştirilmesi, bankaların sorunlu alacak stratejileri ile operasyonel planları hazırlama süreçlerinde düzenlemeleri daha doğru yorumlayabilmesi, sektörel uygulamaların iyileştirilmesi ve bankacılık sektörünün aktif kalitesinin nasıl yönetildiğinin bütüncül bir bakış açısıyla ortaya konulması hedeflenmektedir.

■ Basel Bankacılık Denetim Komitesi (BCBS) ve Finansal İstikrar Kurulu (FSB)'ye ilişkin uluslararası düzeyde devam eden çalışmalarda ülkemizin temsiline katkı sağlamak üzere Kurum içi çalışmalar koordine edilmiştir.

■ BCBS'nin muhtelif seviyelerde katılımcıları olan komite ve çalışma gruplarının faaliyetlerine katılım sağlanarak uluslararası finansal reformların nihayetlenmesi sürecine katkıda bulunulmuştur.

■ G20 faaliyetleri konusunda ilgili kurumlardan gelen görüş ve değerlendirme talepleri cevaplandırılmıştır. Avrupa Merkez Bankası (ECB), çeşitli ülke denetim otoriteleri, Avrupa Kalkınma ve Yatırım Bankası (EBRD), Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Bankası (WB) gibi uluslararası örgütler, uluslararası kredi derecelendirme kuruluşları, uluslararası yatırımcılar ile bankacılık sektörünün genel görünümü, mevzuat değişiklikleri, beklentiler gibi konularda gerçekleştirilen toplantılarda Kurum adına temsil sağlanmıştır.

- Orta ve Doğu Avrupa Bankacılık Denetim Grubu (BSCEE)'ye ilişkin faaliyetlerin koordinasyonu sağlanmış; Grubun Gürcistan'ın başkenti Tiflis'te gerçekleştirilen 34. yıllık toplantısına Ülkemiz adına katılım sağlanarak gerekli bilgi paylaşımı sunumları yapılmıştır.
- İklim kaynaklı finansal riskler konusunda çalışmak üzere Basel Komite altında oluşturulan İklim Kaynaklı Riskler Görev Gücünün (Task Force on Climate Related Financial Risks -TCFR) Basel düzenleme çerçevesinin yapısal blokları kapsamındaki çalışmalarına katılım sağlanmıştır. Ayrıca, bankaların İSEDES Raporlarında ayrı bir başlık altında hazırlamaları istenen, iklim kaynaklı finansal risklerin bankanın iş modeli ile risk profili üzerindeki etkisine yönelik değerlendirmeler ve bu risklerin bankanın sermaye ve likidite durumu üzerindeki olası etkilerine ilişkin niteliksel ve/veya niceliksel analizler incelenerek ayrı bir çalışma raporu hazırlanmış olup Kurumla paylaşılmıştır.
- Basel Bankacılık Denetim Komitesi tarafından Basel-III Final Reformlarının etkilerini görmek üzere altı ayda bir gerçekleştirilen uluslararası sayısal etki çalışmasına 3 banka verisiyle katılım sağlanmıştır. 2025 yılı başından itibaren AB ile paralel olarak ülkemizde de uygulanmaya başlaması planlanan Basel-III Final Reformlarının ülkemiz bankacılık sektörüne olası etkilerini görmek üzere, aktif büyüklüğü baz alınarak seçilen 13 banka için kredi riski, piyasa riski ve operasyonel risk kapsamında ulusal sayısal etki analizi çalışması gerçekleştirilmiştir.
- TFRS 9 uyarınca hesaplanan beklenen kredi zararı karşılıklarına ilişkin farklılıkları ortaya koymak ve bu farklılıkların nedenlerini tespit etmek amacıyla yerel sistemik önemli bankalar üzerinden analiz gerçekleştirilerek çalışma sonucunda hazırlanan rapor Kurumla paylaşılmıştır.

- Gerek Kuruma yeni meslek personel alımı sınavları için, gerekse de mevcut meslek personelinin yetki ve yeterlilik sınavları için oluşturulan sınav komisyonlarında görev alınarak; sınav sorularının hazırlanması, gerçekleştirilmesi ve değerlendirilmesi süreçlerine katkı sağlanmıştır.

- Kurum içi ve Kurum dışı eğitimlerde eğitmen olarak görev alınmıştır.

4.3. Bilgi Sistemleri Denetimi

Kurum görev alanına giren kuruluşların bilgi sistemleri denetimi, Kurum personeli ve bağımsız denetim kuruluşları tarafından gerçekleştirilmektedir. Kurum personeli tarafından bilgi sistemleri denetimi faaliyetlerine yönelik olarak hazırlanan Bilgi Sistemleri Denetim Rehberi çerçevesinde, 1 banka, 2 elektronik para kuruluşu, 4 finansman şirketi ve 1 varlık yönetim şirketine faaliyet izni denetimi ve 3 bankaya özel kapsamlı denetim gerçekleştirilmiştir.

Bilgi sistemleri değerlendirme ve uygulama faaliyetleri kapsamında, bilgi sistemlerine ilişkin mevzuata uyumsuzluk nedeniyle 18 adet mevduat bankası, 3 adet katılım bankası, 7 adet kalkınma ve yatırım bankası ve 1 adet bilgi alışverişi kuruluşuna idari para cezası uygulanmıştır. İdari para cezası uygulanan toplamda 342 tane ayırık madde yer almaktadır.

Diğer yandan, BDDK Bağımsız Denetim Takip Sistemi (BADES) tüm fonksiyonları ile etkin bir şekilde kullanılmakta olup, bağımsız denetim bulgularının ve sızma testi sonuçlarının BADES'ten takibine yönelik faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

Tablo 7: Bilgi Sistemleri Denetimi Sonucu Düzenlenen Raporlar

Denetimin Kapsamı	2021	2022
1. Bağımsız Denetim Kuruluşlarınca Gerçekleştirilenler		
Bilgi Sistemleri	1	-
Bilgi Sistemleri + Bankacılık/İş Süreçleri	53	57
Bankacılık/İş Süreçleri	5	-
Bilgi Sistemleri + Bankacılık Süreçleri (Konsolide Denetim)	27	28
2. Kurum Personelince Gerçekleştirilenler		
Planlı Denetim	-	-
Özel Kapsamlı	3	3
Faaliyet İzni	2	8
TOPLAM	91	96

5. GÖZETİM FAALİYETLERİ

Gözetim faaliyetleri; bankacılık sektörünün finansal durumunun ve risklerinin izlenmesi, bankaların, yasal sınırlar başta olmak üzere ilgili mevzuata uyumlarının takip edilmesi ve bütün bunların makroekonomik gelişmeler ve uygulanan politikalarla birlikte analiz edilmesi faaliyetleridir.

Gözetim faaliyetlerinde, Kurum veri tabanı üzerinden Kurumun gözetim ve denetim alanına giren kuruluşlardan farklı sıklıklarda temin edilen veriler, diğer kamu kurumlarından temin edilen veriler, denetim raporları ve diğer Kurum içi-dışı bilgi kaynakları kullanılmaktadır. Ayrıca mevcut ve potansiyel riskler ile yapılacak düzenlemelerin bankalar ve bankacılık sektörü üzerindeki olası etkileri değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, banka bazında ve sektörel bazda hazırlanan raporlar, çalışmalar ve bilgi notları ilgili birimlerle ve üst yönetimle paylaşılmaktadır.

Gözetim faaliyetleri; 13/03/2013 tarihli ve 12551 sayılı Başkanlık Oluru ile gözetim fonksiyonunun güçlendirilmesi, etkinliğinin artırılması, sürekliliğinin, koordinasyonunun ve standardizasyonunun sağlanması amacıyla Denetim IV Daire Başkanlığı bünyesinde toplanarak BDDK denetim yapısı daha da güçlendirilmiş; gözetim faaliyetleri ile denetim süreçlerinde koordinasyon, süreklilik ve etkinlik sağlanmıştır.

Gözetim faaliyetleri kapsamında banka gözetimine ilişkin olarak, her bir bankanın gözetiminden sorumlu meslek personeli tarafından, belirli aralıklarla veya gelişmelere bağlı olarak banka bazında raporlar, bilgi notları ve mütalaalar hazırlanmaktadır. Ayrıca bankalar risk odaklı bir yaklaşımla günlük, haftalık, aylık ve üç aylık veriler üzerinden yakından takip edilmekte ve mevzuatta belirtilen yasal sınırlara uyumu izlenmektedir. İlaveten banka derecelendirme/sıralama çalışmaları ve banka bazında detay içeren sektörel çalışmalar ile bankaların finansal performansları karşılaştırılmalı olarak değerlendirilerek sistem içindeki durumları dikkate alınmaktadır.

2022 yılında banka gözetim faaliyetleri kapsamında, 32 adet banka gözetim raporu, 599 adet yasal sınırlar raporu ve 599 adet aylık rasyo raporu olmak üzere toplam 1.230 adet banka bazında rapor hazırlanmıştır.

Tablo 8: Banka Gözetim Raporları

Banka Gözetim Raporları	
Banka Gözetim Raporu	32
Yasal Sınırlar Raporu	599
Aylık Rasyo Raporu	599
Toplam	1.230

Sektör bazında gözetim faaliyetleri kapsamında ise; günlük, haftalık, aylık, üç aylık, altı aylık ve yıllık dönemlerde piyasa gelişmeleri, temel göstergeler, krediler, ülke riskleri, türev ürünler gibi çeşitli konu başlıklarında banka ve banka grubu bazında bilgileri de içeren gözetim raporları, bilgi notları ve sunumlar hazırlanmaktadır.

Gözetim faaliyetlerinin bir diğer önemli parçasını da stres testi ve likidite stres testi çalışmaları oluşturmaktadır. Söz konusu çalışmalar ile bankaların ve bankacılık sisteminin risklilik ve direnç düzeyi analiz edilmektedir. Gerçekleşme ihtimali düşük ancak etkisi yüksek makroekonomik risklere karşı Türk Bankacılık Sektörünün dayanıklılığının test edilmesinde çok önemli bir araç olan bu çalışmalar aynı zamanda bir erken uyarı vazifesi görmekte; ulaşılan sonuçlar denetim ve gözetim faaliyetlerinin önemli girdilerinden biri olmaktadır.

Ayrıca hem makro hem de mikro ihtiyati tedbir ve aksiyonların, bankalar ve sektör üzerindeki olası etkilerinin sayısal olarak ortaya konulabilmesini teminen söz konusu tedbirler hayata geçirilmeden önce çeşitli etki ve senaryo analizleri de gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, pandemi nedeniyle Kurum tarafından alınan ve uygulama süreleri uzatılmış olan istisnai düzenlemeler ve muhtelif kararların etki analizlerine ve bankaların yasal sınırlarına olan etkilerinin takibine de devam edilmektedir.

Diğer taraftan, gözetim faaliyetleri sadece bankacılık sektörü ile sınırlı olmayıp Kurumun gözetim ve denetimi altında lisanslı olarak faaliyette bulunan banka dışı mali kuruluşları da kapsayacak şekilde icra edilmektedir.

Yukarıda bahsedilen hususlar kapsamında 2022 yılında sektörel bazda toplam 2.527 adet rapor, bilgi notu ve sunum hazırlanmıştır.

Tablo 9: Sektörel Raporlar

Sektörel Raporlar (*) ve Diğer Çalışmalar	
Haftalık Sunum	52
Haftalık Kurum Toplantısı Sunumu	52
Yurt dışı Kuruluşlara Yapılan Sunumlar	26
Türk Bankacılık Sistemi Temel Göstergeler Sunumu (Aylık)	12
Türk Bankacılık Sistemi Temel Veriler Raporu	12
Krediler Üç Aylık Gelişim Raporu	4
Kredi Kullanım Kapasite Çalışması	3
Stres Testi Raporu	2
Likidite Stres Testi Raporu	1
Karlılık Notu	4
Ülke Riski Analizi	4
Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları Notu	2
Bankacılık Sektörü Risk Kapasitesi Çalışması	2
Menkul Kıymet Blokesinin BHFOR Etki Analizi	1
Türk Bankacılık Sektörü Kur Riski ve Türev İşlemler Raporu	1
SYR Düzenlemeleri Etki Analizleri	12
SYR Kur Etki Analizleri	10
SYR Diğer Etki Analizleri	7
YPNGP Etki Analizi	3
Tetikleyici Koşul İçeren Borçlanmalar Notu	1
LKO Etki Analizi Çalışmaları	2
Banka Bazlı CDS Koşulu İçeren Borçlanmalar	1
Bankacılık Sektörünün Varlık ve Yükümlülüklerinin Faiz Değişimlerine Duyarlılığı	1
Potansiyel Sorunlu Krediler Raporu	2
Türk Bankacılık Sektörü Kredi Kalitesi Raporu	1
Yurtdışı Borçlar Raporu	1
Kredi Sınırları Etki Analizi	1
Sistemik Önemli Bankaların Belirlenmesi	1
İSEDES Raporları ve Sistemik Önemli Bankalar	1
Sermaye Gereksinimi Etki Analizi (Tampon Oranları Dahil)	4
Yurt İçi ve Yurt Dışı Kuruluşlardan Veri/Bilgi Talebi	138
Haftalık Mevduat ve Katılım Fonları Gelişim Takip Raporu	52
Günlük Ticari Kredi-Mevduat Faiz Takip Raporu (Stok Veriler Üzerinden)	250
Günlük Ticari Kredi-Mevduat Faiz Takip Raporu (Akım Veriler Üzerinden)	250
Günlük Kredi Takip Raporu	250
Günlük Yabancı Para Mevduat ve Katılım Fonu Takip Raporu	250
Günlük Yurtdışı Bankalardan Alacaklar İle Yurtdışı Bankalara Borçlar Takip Raporu	250
Günlük Yabancı Para Net Genel Pozisyonu Takip Raporu	250
Günlük Kur Korunmalı Mevduat Raporu	250
Günlük 50 Milyon TL Üzeri Kullanılan Ticari Krediler	210
Günlük 1 Milyon TL ve Üzeri Ticari Kredi Kullanımı	150
Toplam	2.527

(*) Tablo, raporlar için genel bir fikir vermek amacıyla oluşturulmuştur. Dönem içerisindeki koşullara bağlı olarak bazı raporlar birleştirilebilmekte veya belirli dönemlere ve ihtiyaçlara istinaden rutin olmaksızın hazırlanmaktadır.

Banka bazında hazırlanan gözetim raporları ile sektörel gözetim raporları birbirini tamamlamakta, bankacılık sistemimizin potansiyelleri ve riskleri mikro ve makro düzeyde bir arada değerlendirilmekte, ayrıca proaktif bir yaklaşımla öne çıkan riskler belirlenmektedir. Diğer taraftan, ekonomik gelişmelerin izlenmesi kapsamında ulusal ve uluslararası ekonomik ve finansal göstergeler, Türkiye ekonomisi ile ilgili makroekonomik veriler, yurt içi ve yurt dışı araştırma kuruluşları tarafından yayınlanan Türkiye hakkındaki raporlar ve yetkili otoritelerin karar ve açıklamaları takip edilmektedir. Gözetim faaliyetlerinin destekleyici ve tamamlayıcı unsuru olan bu faaliyetler ile elde edilen bilgiler ve analizler sonucu oluşturulan bulgular üst yönetime sunulmaktadır.

Gözetim çalışmalarının yanı sıra, bankacılık sektörüne ilişkin gelişmeler hakkında Kurum Başkanı ve Kurul üyeleri sunum ve bilgi notları ile sürekli bilgilendirilmekte, üst düzey yönetimin taleplerine cevap verilmekte, çeşitli çalışma gruplarına katılım sağlanmakta, soru önergeleri dahil diğer kamu kurum ve kuruluşlarından ve Kurum içinden gelen bilgi ve görüş talepleri karşılanmaktadır.

Ayrıca, Kurumun derecelendirme kuruluşları, yabancı yatırımcılar ve Dünya Bankası, IMF gibi diğer uluslararası kuruluşlar ile gerçekleştirdiği toplantılarda ülkemiz finansal sistemi ve bankacılık sektörü hakkında sunumlar yapılmakta ve karşılıklı bilgi alışverişinde bulunularak Kurum temsil edilmektedir. Söz konusu görev ve sorumluluklar kapsamında mevcut kapasiteyi artırmak ve güçlendirmek için gerek yurt içi gerekse yurt dışı kuruluşlarla eğitim, toplantı ve teknik yardım/iş birliği çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Bununla birlikte, 2021 yılında Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası (WB) tarafından başlatılan Finansal Sektör Değerlendirme Programına (Financial Sector Assessment Program-FSAP) ilişkin Denetim IV Daire Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen çalışmalar, sunum ve toplantılar 2022 yılında da devam etmiştir.

Ekonomik Değerlendirme Faaliyetleri

Ulusal ve uluslararası ekonomik ve finansal gelişmeler de dikkate alınarak, para ve sermaye piyasalarındaki hareketler (döviz alım/satımı, türev işlemler, tahvil, bono, ortaklık payı gibi finansal varlık alım/satım işlemleri vb.) günlük olarak takip edilmekte; bunların banka finansal tablolarına yansımaları ve olası etkileri Kurum üst yönetimine raporlanmaktadır.

6. UYGULAMA FAALİYETLERİ

6.1. İzin ve Yetkilendirme İşlemleri

Kuruluş ve faaliyet izinleri ile yetkilendirmeye ilişkin işlemler kapsamında; Kurumun görev alanına giren banka ve banka dışı mali kuruluşların yanı sıra bağımsız denetim, değerlendirme, derecelendirme kuruluşlarınca, Bankacılık Kanunu ve ilgili mevzuatta izne tabi tutulan konularda Kuruma yapılan başvurular incelenmekte, değerlendirilmekte ve sonuçlandırılmaktadır.

Bu çerçevede;

- Bankalara kuruluş, faaliyet, hisse devri, birleşme, devir, şube ve temsilcilik açma izinleri; banka dışı mali kuruluşlar olan finansal kiralama, faktoring, finansman ve tasarruf finansman şirketlerine ise temsilcilik açma izni dışında anılan diğer izinler verilmekte,
- Bankalar ile finansal kiralama, faktoring, finansman ve tasarruf finansman şirketlerinin sermaye artırımı taleplerine ilişkin işlemler tekemmül ettirilmekte,
- Ana sözleşme değişiklikleri mevzuat çerçevesinde değerlendirilmektedir.

Ayrıca,

- Bankalara değerlendirme, derecelendirme ve bağımsız denetim hizmeti verecek kuruluşların yetkilendirilmesi işlemleri ile varlık yönetim şirketi kuruluş ve faaliyet izin başvuruları sonuçlandırılmakta,
- Yukarıda sayılan kuruluşlarda görev alacak kişilerin mevzuatta belirtilen şartları taşıyıp taşımadıkları değerlendirilmekte,
- Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu kapsamında yer alan kuruluşların yetkilendirme işlemleri yürütülmektedir.

6.1.1. Kuruluş ve Faaliyet İzinleri ile Yetkilendirme İşlemleri

2022 yılı içerisinde 2 yatırım bankasına, 1 (dijital) mevduat bankasına, 3 (dijital) katılım bankasına, 3 finansman şirketine, 2 varlık yönetim şirketine kuruluş izni; 2 yatırım bankasına, 4 finansman şirketine, 2 varlık yönetim şirketine, intibak talebi uygun görülen 6 tasarruf finansman şirketine faaliyet izni verilmiştir. Ayrıca, 7 değerlendirme kuruluşuna bankalara değerlendirme yapma yetkisi, 1 ödeme ve elektronik para kuruluşuna ise üye işyerleri ile anlaşma yapan kuruluş olarak faaliyette bulunma yetkisi verilmiştir.

Tablo 10: Kuruluş ve Faaliyet İzinleri ile Yetkilendirme İşlemleri*

Şirket Adı	Kurul Kararı Tarihi ve Sayısı	İşlem Türü
Destek Yatırım Bankası A.Ş.	04.02.2021 / 9412*	Faaliyet
Tepe Taşınmaz Değerleme ve Danışmanlık A.Ş.	06.01.2022 / 10045	Değerleme Yetkisi
Tuna Varlık Yönetim A.Ş.	03.03.2022 / 10111	Faaliyet
Total Kurumsal Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş.	03.03.2022 / 10109	Değerleme Yetkisi
Mercedes Benz Kamyon Finansman A.Ş.	03.03.2022 / 10110	Faaliyet
Hayat Finans Katılım Bankası A.Ş.	21.04.2022 / 10165	Kuruluş
TT Finansman A.Ş.	21.04.2022 / 10167	Kuruluş
Pozitif Varlık Yönetim A.Ş.	21.04.2022 / 10166	Kuruluş
Hedef Yatırım Bankası A.Ş.	28.04.2022 / 10189	Kuruluş
FUPS Bank A.Ş.	28.09.2022 / 10347	Kuruluş
Ofisfinans Finansman A.Ş.	27.05.2022 / 10208	Faaliyet
Oga Grup Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş.	27.05.2022 / 10204	Değerleme Yetkisi
City Kurumsal Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş.	02.06.2022 / 10211	Değerleme Yetkisi
Emin Evim Tasarruf Finansman A.Ş.	07.06.2022 / 10215	Faaliyet
Fuzul Tasarruf Finansman A.Ş.	07.06.2022 / 10216	Faaliyet
Birevim Tasarruf Finansman A.Ş.	07.06.2022 / 10217	Faaliyet
Katılımevim Tasarruf Finansman A.Ş.	07.06.2022 / 10218	Faaliyet
İmece Tasarruf Finansman A.Ş.	07.06.2022 / 10219	Faaliyet
Sinpaş Tasarruf Finansman A.Ş.	07.06.2022 / 10220	Faaliyet
DGfin Finansman A.Ş.	16.06.2022 / 10238	Kuruluş
Ozan Elektronik Para A.Ş.	16.06.2022 / 10240	Üye İşyerleri ile Anlaşma Yapan Kuruluş Olarak Faaliyette Bulunma Yetkisi
Quick Finansman A.Ş.	07.07.2022 / 10264	Faaliyet
Kasa Katılım Bankası A.Ş.	07.07.2022 / 10263	Kuruluş
T.O.M. Katılım Bankası A.Ş.	04.08.2022 / 10282	Kuruluş
Pozitif Varlık Yönetim A.Ş.	11.08.2022 / 10299	Faaliyet
Admer Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş.	25.08.2022 / 10316	Değerleme Yetkisi
Mahal Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş.	01.09.2022 / 10321	Değerleme Yetkisi
Mint Finansman A.Ş.	22.09.2022 / 10338	Kuruluş
EPS Varlık Yönetim A.Ş.	22.09.2022 / 10339	Kuruluş
Q Yatırım Bankası A.Ş.	12.10.2022 / 10379	Kuruluş
Pi Taşınmaz Değerleme ve Danışmanlık A.Ş.	27.10.2022 / 10397	Değerleme Yetkisi
Misyon Yatırım Bankası A.Ş. (Eski unvanı Inveo Yatırım Bankası A.Ş.)	15.12.2022 / 10437	Faaliyet
TT Finansman A.Ş.	29.12.2022 / 10463	Faaliyet

Diğer taraftan, 5 adet faktoring ve 1 adet finansman şirketinin faaliyet izni iptal edilirken; 3 bağımsız denetim şirketinin faaliyet izni Bankaların Bağımsız Denetimi Hakkında Yönetmeliğin 15/1/h maddesi uyarınca iptal edilmiştir.

Tablo 11: Faaliyet İzinleri ve Yetkileri İptal Edilen Kuruluşlar

Şirket Adı	Kurul Kararı Tarihi ve Sayısı	İptal Nedeni
ING Faktoring A.Ş.	13.01.2022 / 10043	Kendi talebi
C Faktoring A.Ş.	13.01.2022 / 10044	Kendi talebi
Doğa Faktoring A.Ş.	01.09.2022 / 10318	6361 sayılı Kanun Geçici 6/3 maddesi uyarınca
Kredi Finans Faktoring A.Ş.	01.09.2022 / 10319	Kendi talebi
Devir Faktoring A.Ş.	15.09.2022 / 10336	Kendi talebi
Şeker Finansman A.Ş.	29.12.2022 / 10462	Kendi talebi
Aktan Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.	04.08.2022 / 10288	Bankaların Bağımsız Denetimi Hakkında Yönetmelik 15/1/h maddesi uyarınca
Artı Değer Uluslararası Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.	04.08.2022 / 10288	Bankaların Bağımsız Denetimi Hakkında Yönetmelik 15/1/h maddesi uyarınca
YKY Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.	04.08.2022 / 10288	Bankaların Bağımsız Denetimi Hakkında Yönetmelik 15/1/h maddesi uyarınca

2022 yıl sonu itibarıyla Kuruma intikal etmiş ve halen değerlendirilmekte olan 24 adet izin ve yetkilendirme talebi bulunmaktadır. Bu başvurular,

- 5 adedi banka, 1 adedi faktoring şirketi, 2 adedi tasarruf finansman şirketi, 1 adedi varlık yönetim şirketi olmak üzere 9 adet kuruluş izni
- 5 adedi banka, 1 adedi finansman şirketi, 1 adedi varlık yönetim şirketi, 5 adedi derecelendirme kuruluşu olmak üzere 12 adet faaliyet izni
- 1 adedi Bankaların Değerleme Hizmeti Almaları ve Bankalara Değerleme Hizmeti Verecek Kuruluşların Yetkilendirilmesi ve Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik kapsamında bankalara değerlendirme hizmeti vermek için yapılan yetkilendirme ve
- 2 adedi 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu kapsamında üye işyeri anlaşması yapabilme yetkisi

başvurularından oluşmaktadır.

Tablo 12: Değerlendirilmekte Olan İzin ve Yetkilendirme Talepleri

Şirket Türü	İşlem Türü	Adet
Banka	Kuruluş	5
Banka	Faaliyet	5
Finansman şirketi	Faaliyet	1
Faktoring şirketi	Kuruluş	1
Tasarruf Finansman Şirketi	Kuruluş	2
Varlık yönetim şirketi	Kuruluş	1
Varlık yönetim şirketi	Faaliyet	1
Değerleme kuruluşu	Yetkilendirme	1
Derecelendirme	Faaliyet	5
Ödeme ve Elektronik Para	Üye İşyeri Anlaşması Yapan Kuruluş Faaliyet İzni	2

6.1.2. Hisse Devri, Birleşme ve Bölünme İzinleri

2022 yılında, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında yer alan kuruluşlarla ilgili olarak detayları aşağıda verilen Kurul kararları ile muhtelif hisse devirlerine ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde izin verilmiştir.

1. 02.06.2022 tarihli ve 10209 sayılı Kurul Kararı ile; T. Garanti Bankası A.Ş.'nin (Banka) sermayesinde %49,85 pay sahibi olan Banco Bilbao Vizcaya Argentaria S.A. (BBVA) tarafından, Sermaye Piyasası Kurulunun II-26.1 sayılı Pay Alım Teklifi Tebliği hükümleri kapsamında gerçekleştirilen Gönüllü Pay Alım süreci sonunda BBVA'nın Bankadaki doğrudan payının %85,97'ye yükselmesine 5411 sayılı Bankacılık Kanununun (Kanun) 18 inci maddesinin birinci fıkrası ile Bankaların İzne Tabi İşlemleri ile Dolaylı Pay Sahipliğine İlişkin Yönetmeliğin 11 inci maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkraları uyarınca izin verilmesine karar verilmiştir.
2. 29.12.2022 tarihli ve 10459 sayılı Kurul Kararı ile; Nurol İnş. ve Tic. A.Ş.'nin Nurol Yatırım Bankası A.Ş.'deki (Banka) %16,70'lik payının Nurol Holding A.Ş. (Holding) tarafından satın alınmasına ve Holdingin Bankadaki doğrudan payının %95,68'e yükselmesine Kanunun 18 inci maddesi uyarınca izin verilmesine karar verilmiştir.
3. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 25.02.2022 tarihli ve 10107 sayılı Kararı ile; C Faktoring A.Ş.'nin Bank Pozitif Kredi ve Kalkınma Bankası A.Ş.'deki (Banka) paylarının tamamının (%30,17) halihazırda Bankada %69,83 pay sahibi olan Tarshish-Hapoalim Holdings and Investments Ltd.'ye devri amacıyla Kuruma yapılan izin başvurusunun değerlendirilmesi neticesinde;
 - C Faktoring A.Ş.'nin Bankadaki doğrudan payının %30,17'den %0'a,
 - Damla Cingilioğlu'nun Bankadaki dolaylı payının %24,47'den %0'a düşmesine 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 18 inci maddesi uyarınca izin verilmesine karar verilmiştir.
4. 24.03.2022 tarih ve 10130 sayılı Kurul Kararı ile; Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş.'de (Banka) planlanan sermaye artırımını neticesinde öngörüldüğü şekilde Dallah Albaraka Holding'in Banka sermayesindeki doğrudan pay sahipliğinin %15,38'den %8,30'a düşmesine 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 18 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca izin verilmesine karar verilmiştir.
5. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 21.01.2022 tarih ve 10055 sayılı Kararı ile; Türk Ticaret Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Bien Finans Faktoring A.Ş. (Şirket) ortaklarından Ali ERCAN'ın Şirket sermayesindeki payının %1'den %40'a yükselmesine ve Q Yatırım Holding A.Ş.'nin Şirkette %60 oranında pay edinmesine 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 11 inci maddesinin (1) numaralı fıkrası çerçevesinde izin verilmesine karar verilmiştir.
6. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 10.02.2022 tarihli ve 10086 sayılı Kararı ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Tradewind Holding GmbH adlı şirketin Tradewind Faktoring A.Ş.'de %100 oranında pay edinmesine 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 11 inci maddesi uyarınca izin verilmesine karar verilmiştir.
7. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 17.02.2022 tarih ve 10097 sayılı Kararı ile; 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla; Doruk Finansman A.Ş.'nin mevcut ortakları Doğan Şirketler Grubu Holding A.Ş., Doğan Dış Ticaret ve Mümessillik A.Ş. , Arzuhan Doğan YALÇINDAÇ, Vuslat Doğan SABANCI, Hanzade Vasfiye Doğan BOYNER'e ait toplam %100 oranında paylarının; tek ortağı D-Market Elektronik Hizmetler ve Ticaret A.Ş. olan Hepsi Finansal Danışmanlık A.Ş.'ye devredilmesine 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 11 inci maddesinin (1) numaralı fıkrası çerçevesinde izin verilmiştir.
8. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 18.02.2022 tarih ve 10098 sayılı Kararı ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Altınhas Yatırım Holding A.Ş. adlı şirketin Ak Faktoring A.Ş.'de %84,99 oranında pay edinmesine 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 11 inci maddesi uyarınca izin verilmesine karar verilmiştir.
9. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 28.04.2022 tarih ve 10190 sayılı Kararı ile; 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümleri kalmak kaydıyla, Turk Elektronik Para A.Ş.'nin Turk Finansman A.Ş.'de sahip

- olduğu %10 oranındaki A ve B grubu imtiyazlı payların tamamının Turk Holding A.Ş. tarafından devralınmasına 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 11 inci maddesinin (2) numaralı fıkrası çerçevesinde izin verilmesine karar verilmiştir.
10. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 28.04.2022 tarih ve 10191 sayılı Kararı ile; 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Zip International Holdings PTY LTD adlı şirketin, Hemenal Finansman A.Ş.'de %60 oranında pay edinmesine 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 11 inci maddesi çerçevesinde izin verilmesine karar verilmiştir.
 11. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 28.04.2022 tarih ve 10192 sayılı Kararı ile; Vecih YAMANYILMAZ ve Tolunay TOYBUKOĞLU'nun Arsan Varlık Yönetim A.Ş.'de ayrı ayrı %12,25 oranında pay sahibi olmasına, diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Varlık Yönetim Şirketlerinin Kuruluş Ve Faaliyet Esasları ile Devralınacak Alacaklara İlişkin İşlemler Hakkında Yönetmeliğin 5 inci ve 7 nci maddeleri çerçevesinde izin verilmesine karar verilmiştir.
 12. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 02.06.2022 tarih ve 10214 sayılı Kararı ile; 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Hemenal Finansman A.Ş.'nin (Şirket) sermayesinde %60 paya sahip olan Zip International Holdings PTY LTD'nin payları üzerinde yönetim kuruluna üye belirleme yetkisi veren A grubu imtiyazlı hisselerin, Şirkette %40 paya sahip olan OYAK Dördüncü Girişim Sermayesi Yatırım Fonu'nun payları üzerinde yönetim kuruluna üye belirleme yetkisi veren B grubu imtiyazlı hisselerin tesis edilmesine 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 11 inci maddesinin (2) numaralı fıkrası çerçevesinde izin verilmesine karar verilmiştir.
 13. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun 16.06.2022 tarih ve 10239 sayılı Kararı ile; Fuzul Tasarruf Finansman A.Ş. mülkiyetinde bulunan muhtelif varlıkların Fuzul Yapı İnşaat Pazarlama A.Ş.'ye devredilmesi suretiyle kısmi bölünmesine 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu'nun 12 nci maddesinin üçüncü fıkrası ve Tasarruf Finansman Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmelik'in 9'uncu maddesi uyarınca izin verilmesine karar verilmiştir.
 14. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 18.08.2022 tarih ve 10300 sayılı Kararı ile; Doğru Varlık Yönetim A.Ş.'nin (Şirket) mevcut ortaklarına ait paylarının tamamının Doğru Grup Gayrimenkul Yatırımları A.Ş. tarafından devralınması suretiyle Doğru Grup Gayrimenkul Yatırımları A.Ş.'nin Şirket sermayesinde yüzde yüz oranında pay edinmesine ilgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Varlık Yönetim Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları ile Devralınacak Alacaklara İlişkin İşlemler Hakkında Yönetmeliğin 5 inci ve 7 nci maddeleri çerçevesinde izin verilmesine karar verilmiştir.
 15. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun 01.09.2022 tarih ve 10320 sayılı Kararı ile; 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Daimler Truck Financial Services GmbH adlı şirketin Mercedes Benz Kamyon Finansman A.Ş.'de %100 oranında pay edinmesine 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 11 inci maddesi çerçevesinde izin verilmesine karar verilmiştir.
 16. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 12.10.2022 tarih ve 10376 sayılı Kararı ile; Birleşim Varlık Yönetim A.Ş.'de halihazırda %100 pay sahibi olan Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun payları üzerinde; %52'lik pay oranı için yönetim kuruluna 4 üye belirlemeye yetkisi veren A grubu imtiyazlı hisselerin, geriye kalan %48'lik pay oranı üzerinde ise yönetim kuruluna 3 üye belirleme yetkisi veren B grubu imtiyazlı hisselerin tesis edilmesinde, ilgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla Varlık Yönetim Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları ile Devralınacak Alacaklara İlişkin İşlemler Hakkında Yönetmeliğin 5 inci ve 7 nci maddeleri çerçevesinde izin verilmesine karar verilmiştir.
 17. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 17.11.2022 tarih ve 10417 sayılı Kararı ile; Şeker Finansman A.Ş.'nin Şekerbank T.A.Ş. (Banka) ile Banka bünyesinde devralma şeklinde birleşmesine, ilgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 12 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca izin verilmesine karar verilmiştir.
 18. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 29.12.2022 tarih ve 10461 sayılı Kararı ile 6102

sayılı Türk Ticaret Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Türkiye Sigorta A.Ş.'nin Vakıf Faktoring A.Ş. (Şirket) sermayesinde sahip olduğu %9,18'i yönetim kuruluna üye belirleme imtiyazı veren A grubu ve %4,52'si imtiyazsız B grubu olmak üzere toplam %13,71 oranındaki payların T. Vakıflar Bankası T.A.O. (Banka) tarafından devir alınması suretiyle Bankanın Şirket sermayesindeki pay oranını %78,39'dan %92,10'a artırmaya, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 11 inci maddesi çerçevesinde izin verilmesine karar verilmiştir.

6.1.3. Sınır Ötesi Faaliyet, Temsilcilik ve Şube Açılış İzinleri

2022 yılı içinde 1 bankaya yurt dışında temsilcilik açma, 1 bankaya da yurt içinde temsilcilik açma, 1 bankaya yurt dışında şube açma konusunda izin verilmiştir:

1. Golden Global Yatırım Bankası A.Ş.'nin Azerbaycan'da Temsilcilik Ofisi açmasına Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 22.12.2022 tarihli ve 10455 sayılı Kararı ile izin verilmiştir.
2. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 25.08.2022 tarih ve 10315 sayılı Kararı ile UBS Switzerland AG isimli kuruluşun Türkiye'de temsilcilik açması uygun görülmüştür.
3. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 24.11.2022 tarih ve 10428 sayılı Kararı ile T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'nin Cezayir'de bir adet şube açmasına izin verilmiştir.

Tablo 13: Yurt Dışında İştirak Edinimleri / Şube / Temsilcilik Ofisi Açılışları

Banka Adı	Ülke-İşlem	Tarih / Sayı
Golden Global Yatırım Bankası A.Ş.	Azerbaycan - Temsilcilik	22.12.2022 - 10455
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.	Almanya - Bağlı ortaklık	25.08.2022 - 10314
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	Cezayir - Şube	24.11.2022 - 10428

Tablo 14: Temsilcilik Açmasına İzin Verilen Yurt Dışında Kurulu Bankalar

Banka Adı	Menşe Ülke	Tarih / Sayı	Faaliyet Tarihi
UBS Switzerland AG	İsviçre	25.08.2022 - 10315	02.01.2023

6.2. Değerlendirme ve Uygulama Faaliyetleri

Değerlendirme ve uygulama faaliyetleri kapsamında, kuruluşların mevzuata uyumlu biçimde faaliyet göstermelerini teminen;

- Yerinde denetim ve gözetim sonuçlarından elde edilen raporlar ile
- Banka ve banka dışı mali kuruluşlar ile bağımsız denetim şirketleri ve diğer kişi, kurum ve kuruluşlardan gelen bilgi ve belgeler birlikte değerlendirilmektedir.

Değerlendirmeler sonucunda;

- Belirlenen tedbirler, ilgili kuruluşlara gerekli işlemlerin tesisi için iletilmekte; denetim ve gözetim faaliyetlerinde de dikkate alınmakta,
- Bankacılık Kanunu kapsamına giren kuruluşlar ve konular hakkında Kuruma ulaşan ihbar ve şikayetlere ilişkin ilgili mevzuat çerçevesinde gerekli idari işlemler tesis edilmektedir.

2022 yılında, yerinde denetim ve gözetim sonuçları ile ihbar ve şikayetlerin değerlendirilmesi sonucunda, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu çerçevesinde izinsiz faaliyette bulunulması nedeniyle 5 adet, gerçeğe aykırı beyanda bulunmak ile ilgili olarak 1 adet, itibarın zedelenmesi ile ilgili olarak 1 adet, zimmet ile ilgili olarak 6 adet, sırların açıklanması ile ilgili olarak 2 adet, usulsüz muhasebeleştirme nedeniyle ilgili olarak 1 adet suç duyurusunda bulunulmuştur. 7 adet geçici imza yetkisi kaldırma işlemi yapılmıştır. 1 adet imza yetkisi de iade edilmiştir.

Ayrıca, 2022 yılı içinde bankalar hakkında 26 adet, faktoring şirketleri hakkında 8, finansman şirketleri hakkında 3, finansal kiralama şirketleri hakkında 1 ve varlık yönetim şirketleri hakkında 13 adet idari para cezası uygulanmıştır.

7. FİNANSAL TÜKETİCİNİN KORUNMASI

Finansal istikrarın önemli bir parçası olarak kabul edilen finansal tüketicinin haklarının korunması ve bilinçlendirilmesi amacıyla 2022 yılında da Finansal Tüketici İlişkileri Daire Başkanlığı tarafından muhtelif çalışmalarda bulunmuş bunun yanı sıra şikâyet ve başvuru takip süreci özenle yürütülmüştür.

Bireysel bankacılık ürün ve hizmetlerinin gelişmesi ve yaygınlaşması, dijitalleşme vasıtasıyla erişimin kolaylaşması ile birlikte bankacılık sektörünün odağı gün geçtikçe bireysel/kitle bankacılığına doğru kaymaktadır. Bu doğrultuda Finansal Tüketici İlişkileri Daire Başkanlığınca hazırlanmış olan ve 17.06.2021 tarih ve 16686 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen Bireysel Bankacılık Analiz ve Derecelendirme Modeli (BAM) aracılığıyla, bankaların bireysel bankacılık ürün ve hizmetlerinin farklı parametreler ve Kurum mevzuatı hükümleri çerçevesinde incelenmesi, trendin takip edilmesi ve derecelendirilmesi amaçlanmaktadır. Sektörde, bireysel bankacılık alanında faaliyet gösteren bankaların bir denetim planına bağlı olarak denetim ekiplerince yerinde denetime tabi tutulması ve bireysel bankacılık faaliyetlerinin müşteri haklarına uygun ve sektördeki adil rekabete hizmet edecek şekilde gerçekleşip gerçekleşmediğinin tespit edilerek bankaların sıralanmasının Kurumun sektördeki konumunu ve işlevselliğini artıracığı öngörülmektedir. Bu doğrultuda, Finansal Tüketici İlişkileri Daire Başkanlığında görevli meslek personelinden oluşan denetim ekipleri, 2021 yılında 5 bankada başladığı yerinde denetim faaliyetlerini 2022 yılında tamamlamıştır. 2021 yılında başlanan ve 2022 yılı içerisinde tamamlanan yerinde denetim faaliyetlerinin ardından 2022 yılında 5 bankada daha yerinde denetim faaliyetlerine başlanmış olup 2023 yılı içerisinde denetim faaliyetlerinin tamamlanması planlanmaktadır.

Bilindiği gibi, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu başta olmak üzere, Kurum mevzuatı hükümlerini oluşturan diğer kanunlar ve ilgili alt düzenlemeler bankaların uymakla yükümlü olduğu kuralları oluşturmaktadır. Kurum tarafından kuruluş birlikleri vasıtası ile bankalara iletilen talimatlar ve Kurul kararları da yine bankaların işlerini ve işlemlerini düzenleyen temel yapı taşlarını oluşturmaktadır. BAM ile Kurum mevzuatı hükümlerine bankaların uyum durumları şikâyet bazlı değil, bankalarca gerçekleştirilen

tüm işlemler üzerinden değerlendirilecek olup, bu sayede mevzuata aykırılıkların kaynağında önlenmesi planlanmıştır. Toplu veriler üzerinde yapılacak tespitler sonucu hazırlanacak olan aykırılık raporları Kurumun caydırıcılık gücünü artıracak olup yapılacak analizler ile mevzuat aykırılıklarının kök nedenlerine ulaşılması hedeflenmektedir. Bankalara konu ile alakalı geri dönüşler yapılarak mevzuata uyum süreci hızlandırılmaktadır.

Bireysel bankacılık verilerinin şikâyet/gelir gider yaratım mekanizmaları/müşteri profili gibi alanlarda daha detaylı analiz edilmesi amacıyla uygun olarak ilave formlar tasarlanmış olup bu sayede daha önce yapılmamış olan analizler, karşılaştırmalar ve değerlendirmeler yapılabilecek ve sektörün trendi daha yakından ve anlık olarak takip edilecektir. Bankalar Gözetim Sistemi Form Paketine ilave olarak BVTS üzerinden alınacak veriler vasıtası ile bireysel bankacılık alanında faaliyet gösteren bankaların karlılık durumları, müşteri profilleri ve iş kolları analiz edilebilecek ve Kurumun bilgi birikimine katkı sağlanacaktır.

Ayrıca, pandemi döneminde tüketicilerin finansal işlemlerini yoğunlukla bankaların çağrı merkezi kanalıyla gerçekleştirmiş olmaları sonucunda bankaların çağrı merkezlerinde yaşanan yoğunluktan dolayı tüketicilerin hak ve menfaatlerin gözetilmesi, bankaların çağrı merkezlerinin hizmet seviyesinin ölçülmesi ve hizmet kalitesinin belirlenmesi amacıyla 20.05.2020 tarihinde yürürlüğe giren "Banka Çağrı Merkezlerinin Hizmet Seviyesinin ve Kalitesinin Belirlenmesine İlişkin Yönetmelik" kapsamında gerçekleştirilen yerinde denetim faaliyetlerine 2022 yılında da devam edilmiştir.

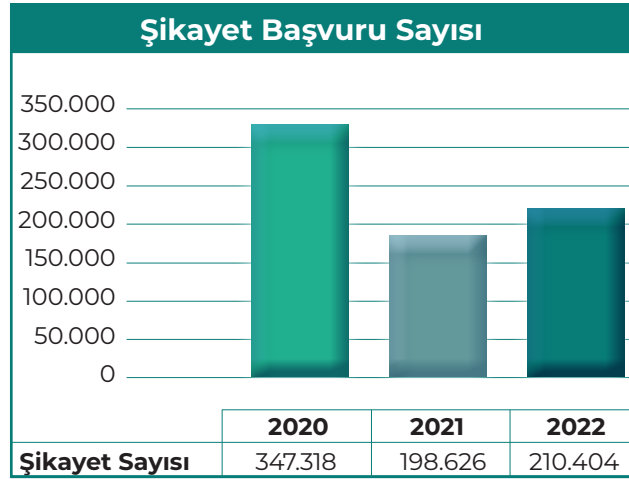
Bununla birlikte, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 80 inci maddesinin (j) bendi uyarınca Türkiye Bankalar Birliği (TBB) ve Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB) üyesi bankalar ile bireysel müşteriler arasındaki ihtilafların değerlendirilmesi ve çözüme kavuşturulmasını temin etmek üzere oluşturulan Müşteri Şikâyetleri Hakem Heyetlerine 2022 yılı içerisinde gerekli katılımlar ve katkılar sağlanmıştır.

Aynı zamanda, çeşitli kanallardan Kuruma ulaşan başvuru ve şikâyetlerin tamamı öncelikle Finansal

Tüketici İlişkileri Daire Başkanlığına intikal etmekte olup Daire bünyesindeki Ön İnceleme Birimi tarafından ön değerlendirmeye tabi tutularak, diğer kurumları ya da kurumun diğer birimlerini ilgilendiren başvurular ilgili kurum, kuruluşlara veya Kurumun ilgili birimlerine yönlendirilmektedir.

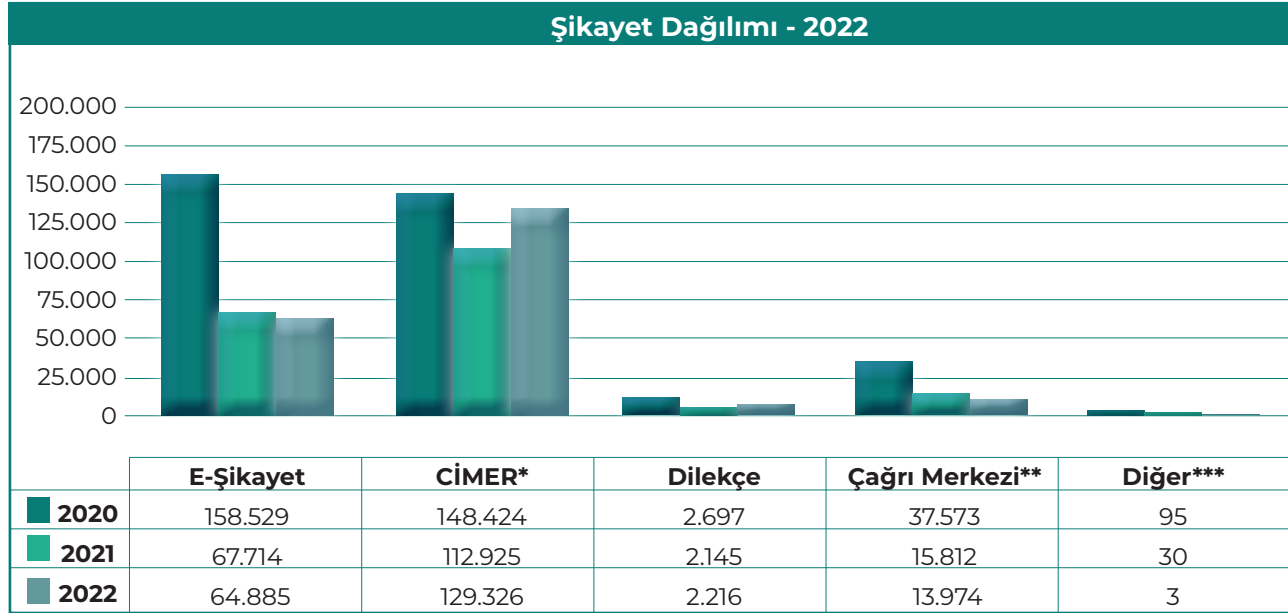
Başvuru yapılabilen kanallar üzerinden 2022 yılında ve daha önceki yıllarda Kuruma intikal etmiş olan toplam başvuru sayılarına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

Grafik 3: Kuruma Ulaşan Başvuruların Yıl Bazında Görünümü

“Kuruma Ulaşan Başvuruların Yıl Bazında Görünümü” grafiği incelendiğinde, 2020 yılında ortaya çıkan COVID-19 salgınıyla birlikte Kuruma intikal eden başvuru sayılarında ciddi bir artış gerçekleşmiş ve özellikle kamu bankalarının ekonomiye destek vermek amacıyla sundukları 10 Bin TL limitli destek kredilerine vatandaşlarımız tarafından yoğun bir talep gösterilmiş olması nedeniyle “10 Bin TL Limitli Destek Kredisi” konulu başvuruların etkisiyle Kuruma yapılan başvurular 2020 yılında bir önceki yıla göre %274 oranında artarak 347.318 adede ulaşmış; 2021 yılında ise söz konusu kampanyanın süresinin bitmesi ile birlikte şikâyet sayılarında %42,8 oranında düşüş gerçekleşmiş ve 2021 yılında toplamda 198.626 adet şikâyet başvurusu yapılmıştır. 2022 yılında ise şikâyet başvurularında kısmen artış gerçekleşmiş olup 210.404 adet başvuru Kuruma ulaşmıştır.

2022 yılında Kuruma intikal eden tüm başvuruların başvuru yapılan kanala göre dağılımı aşağıdaki grafikte yer almaktadır.

Grafik 4: Kuruma Ulaşan Başvuruların Kanal Bazında Dağılımı

*Bilgi Edinme ve BİMER kanalları kapatıldığı için bu veriler devam eden sistem olan CİMER verilerine eklenmiştir.

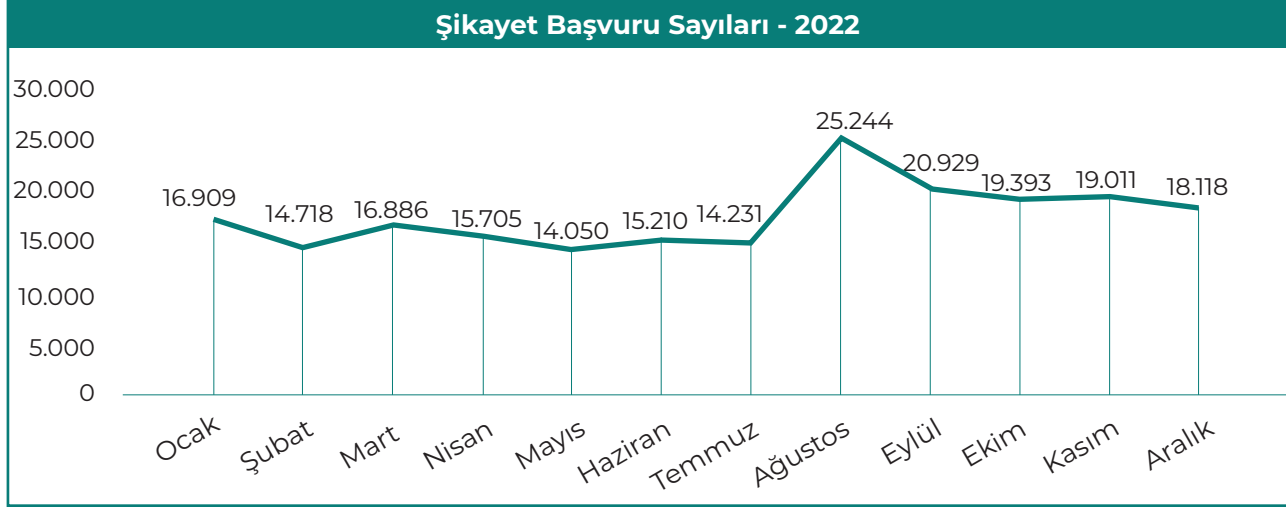
**2020 Nisan ayına kadar Çağrı Merkezi kanalından şikâyet başvurusu kabul edilmediği için bu tarihten önceki dönemi kapsayan değerler çıkartılmıştır.

***Diğer kanalından yapılan başvurular E-şikâyet sistemine Kurum personeli tarafından manuel girilen başvurulardan oluşmaktadır.

Kurumun doğrudan iletişim kanalları olan E-şikâyet, Dilekçe ve Çağrı Merkezi kanallarına 2022 yılında toplamda 81.075 adet başvuru ulaşmış olup ağırlıklı olarak E-şikâyet ve Çağrı Merkezi kanallarının kullanıldığı gözlenmektedir. E-şikâyet kanalından Kuruma ulaşan şikâyet başvuruları 2021 yılına kıyasla %4,1 oranında düşüş göstererek 2022 yılında 64.885 adede gerilemiştir. 2020 yılı Nisan ayında şikâyet başvurusu kabul edilmeye başlanan Çağrı Merkezi kanalı üzerinden ise 2021 yılında Kuruma 15.812 adet şikâyet başvurusu yapılırken 2022 yılında 13.974 adet şikâyet başvurusu yapılmıştır.

2021 ve 2022 yılında en fazla şikâyet başvurusu CİMER kanalı üzerinden alınmış olup yıllar itibariyle sırasıyla 112.925 ve 129.326 adet şikâyet başvurusu CİMER kanalı üzerinden Kuruma ulaştırılmıştır.

2022 yılında tüm kanallardan Kuruma intikal eden başvuru sayılarının 2022 yılı için ay bazında gösterimi aşağıdaki grafikte yer almaktadır.

Grafik 5: Kuruma Ulaşan Başvuruların 2022 Yılındaki Ay Bazlı Başvuru Sayıları

“Kuruma Ulaşan Başvuruların 2022 Yılındaki Ay Bazlı Başvuru Sayıları” grafiği incelendiğinde, emekli maaşı promosyonu ödemeleri nedeniyle şikâyet sayılarında Ağustos ayı itibariyle hızlı bir artış gerçekleştiği görülmekte olup sonraki aylarda şikâyet sayıları Ağustos ayından önceki aylara kıyasla daha yüksek seyretmiştir.

Şikâyet konularının yıl bazında değişimi ise yandaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 15: Kuruma 2022 Yılında Ulaşan Başvuruların Konularına Göre 2021 Yılı Verileri İle Karşılaştırılması

Konu	2021	2022
Banka ve Kredi Kartları	37.316	38.145
Bireysel Krediler	58.042	44.792
Mevduat/Katılım Fonu İşlemleri	28.089	45.269
Başka Kurumun/ Kuruluşun Görev Alanına Giren Başvurular	19.269	20.061
Ticari Kredi/Ürün	16.682	10.583
Alternatif Dağıtım Kanalları	13.595	17.944
İcraya İlişkin Sorunlar	5.091	9.547
Kredili Mevduat Hesabı İşlemleri	2.487	2.599
Kurumdan Bilgi/ Belge Talepleri	1.227	729
Kurumdan Tavsiye, Mütalaa Talepleri	1.203	1.358
Somut Talep İçermeyen Başvurular	1.907	1.012
Müşteri Sırrının İfşası	982	1.308
Banka Dışı Kuruluşlar	11.853	11.036
Diğer Konular	883	6.021
Toplam	198.626	210.404

"Kuruma 2022 Yılında Ulaşan Başvuruların Konularına Göre 2021 Yılı Verileri İle Karşılaştırılması" tablosu incelendiğinde, 2022 yılında Kuruma intikal eden toplam 210.404 adet şikâyet başvurusunun %21,52'sinin Mevduat/Katılım Fonu işlemleri, %21,29'unun Bireysel Krediler, %18,13'ünün Banka ve Kredi Kartları konu başlıklarında gelmiş olduğu görülmektedir. Toplam şikâyet sayısının bir önceki yıla kıyasla artış gösterdiği gözlemlenmiş olup ilgili artışa diğer konulara kıyasla Mevduat/Katılım Fonu işlemlerinin alt başlığı olan SGK/ Kurum Maaş Ödemelerinde tasnif edilen emekli maaşı promosyon ödemeleri hakkında yapılan şikâyetlerin etkisinin olduğu gözlenmiştir.

Bununla birlikte, Kurum Çağrı Merkezine gelen toplam çağrı sayısı 2021 ve 2022 yılında sırasıyla 139.475 ve 87.447 adettir. Toplam çağrı sayısında 2022 yılında 2021 yılına kıyasla %37,3 düşüş yaşanmasının başlıca sebebi 2021 yılı Temmuz ayı başında 21 Tasarruf Finansman Şirketi hakkında tasfiye kararı yayınlanması sonrasında Temmuz ayı ve sonraki aylarda Çağrı Merkezine gelen arama sayılarında yoğun bir artış yaşanmasıdır.

2022 yılında Kurum Çağrı Merkezi kanalı üzerinden ulaşan başvuruların ay bazında dağılımı aşağıdaki grafikte yer almaktadır.

Tablo 16: 2022 Yılında Kurum Çağrı Merkezi'ne Gelen Arama Sayılarının Ay Bazında Dağılımı

	Toplam Çağrı Sayısı	Gelen Çağrı Sayısı	Kaçan Çağrı Sayısı	Sesli Yanıt Görüşme Sisteminde Sonlandırılan Çağrı Sayısı	Ortalama Görüşme Süresi (sn)	Ulaşılabilirlik Seviyesi (%)	Karşılama Oranı (%)	Hizmet Seviyesi (%)
Ocak	6.580	4.738	21	1.820	263	100	100	96
Şubat	5.905	4.099	156	1.650	238	100	96	98
Mart	6.674	4.830	18	1.826	236	100	100	97
Nisan	7.015	4.861	43	2.109	224	100	99	97
Mayıs	8.094	5.582	102	2.410	211	100	99	95
Haziran	7.429	5.443	73	1.908	236	100	99	93
Temmuz	6.468	4.666	71	1.731	236	100	99	92
Ağustos	9.895	7.459	176	2.252	241	100	100	80
Eylül	7.860	5.832	127	1.901	246	100	98	86
Ekim	6.867	5.039	71	1.757	235	100	99	91
Kasım	7.554	5.491	71	1.986	227	100	98	90
Aralık	7.106	4.939	53	2.114	227	100	99	93
TOPLAM	87.447	62.979	982	23.464	242	100	99	92

"2022 yılında Kurum Çağrı Merkezine Gelen Arama Sayılarının Ay Bazında Dağılımı" tablosu incelendiğinde, 2022 yılında Kurum Çağrı Merkezine toplamda 87.447 çağrı ileildiği, 62.979 çağrının cevaplandırıldığı ve 982 çağrının ise cevaplanamamış olduğu görülmektedir.

2022 yılında bireysel nitelikte ürün ve hizmetlerle ilgili; ihbar, şikâyet, başvurular ile adli makamlarca Kuruma ulaştırılan inceleme talepleri Finansal Tüketici İlişkileri Daire Başkanlığı tarafından denetime konu edilmiştir. Denetim faaliyetleri kapsamında 2022 yılında 329 adet rapor hazırlanmış, 111 adet müzekkere Kurul gündemine alınmış ve yapılan denetimler neticesinde 111 adet Kurul Kararı alınmıştır. Bahse konu Kurul Kararları ile bankalara ve banka dışı kuruluşlara toplamda 36.425.761 TL idari para cezası uygulanmıştır.

8. YÖNETİM BİLGİ SİSTEMLERİ

Yönetim bilgi sistemleri faaliyetleri; Kurum faaliyetlerine yönelik bilginin sistematik bir şekilde elde edilmesi, değerlendirilmesi, analiz edilmesi ve ihtiyaç duyan kullanıcıya zamanında, doğru, güncel ve anlaşılabilir nitelikte aktarılmasını içermektedir.

8.1. Veri ve Sistem Yönetimi

Veri ve sistem yönetimi faaliyetleri kapsamında, Kurum fonksiyonlarını destekleyen uygulama ve araçların etkinliği ve çeşitliliği artırılmıştır.

Veri alım süreci kapsamında, bankalar, finansal kiralama, faktoring, finansman, varlık yönetim şirketleri ve yabancı bankaların Türkiye’de kurulu temsilciliklerinden günlük, haftalık, aylık, üç aylık, altı aylık ve yıllık dönemlerde toplam 235 çeşit form alınmaktadır.

2022 yılı içerisinde faaliyet izni almış olan tasarruf finansman şirketlerinin Bankacılık Veri Transfer Sistemine (BVTS) entegre edilmesi ve bu şirketlere ilişkin veri şablonlarının raporlama setine dahil edilmesine yönelik çalışmalar yürütülmüştür. 2023 yılının ilk çeyreğinde, tasarruf finansman şirketlerine ait finansal tablo, yasal sınır ve muhtelif bilgilerin Kuruma BVTS aracılığıyla iletmeye başlanması planlanmaktadır.

Ekonomi üst yönetiminin talebi doğrultusunda hızlı veri alımına yönelik çalışmalar yoğunluk kazanmış ve ilgili güne ait seçilmiş veri setlerinden oluşan raporlamaların gün sonunda alınmasına yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Söz konusu çalışmalar neticesinde 2020 başından itibaren alımına başlanan bu nitelikteki veri setlerinin alımına devam edilmektedir.

Kurumun denetim ve gözetimine tabi kuruluşlardan alınan periyodik raporlamalara ek olarak, iş birimlerinin hızlı veri ve bilgi ihtiyacını karşılamaya yönelik olarak tasarlanan ve 2020 yılında kullanıma açılan Hızlı Bilgi Aktarım Sistemi (HBAS), 2022 yılında da ilgili birimlerce aktif bir şekilde kullanılmaya devam edilmiş; sistemde iyileştirme çalışmaları sürdürülerek altyapısı kuvvetlendirilmiştir.

Veri kalitesinin artırılması amacıyla, BVTS aracılığıyla alınan formların/verilerin meta verisinin iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmüştür.

İlgili mevzuat güncellemeleri ve ihtiyaçlar doğrultusunda 9 adet yeni gözetim formu oluşturulmuş ve 27 adet gözetim formunun şablon ve açıklamalarında değişiklik yapılmıştır.

Raporlanan formlardaki bilgi tutarlılığının sağlanması amacıyla kontrol kalemleri oluşturulmakta ve gerek form güncellemeleri gerekse kalite süreci kapsamında çapraz kontrol seti gözden geçirilmektedir. Kontrollerden geçen dönemsel raporlarda yapılan değişiklikler, veri kalitesinin artırılması amacıyla Kurum bilgisi dahilinde gerçekleştirilmektedir. Bu amaçla oluşturulan ve kilit uygulaması olarak adlandırılan uygulama kanalıyla ilgili tarafların bilgi güncelleme işlemlerinin yapılması sağlanmaktadır. 2022 yılı içerisinde faaliyete başlayan kuruluşların BVTS’ye tanımlamaları yapılarak periyodik raporlamaları Kuruma göndermeleri sağlanmıştır.

Resmi İstatistik Programı (RİP) kapsamındaki istatistiklerin kalite ilkelerine uygun olarak üretilmesini sağlamak, ulusal kalite ilkeleri ve göstergelerine ilişkin farkındalık yaratmak ve istatistiklerde iyileştirme alanlarını tespit etmek amacıyla "Resmi İstatistiklerde Ulusal Kalite İlke ve Standartları" doğrultusunda TÜİK tarafından resmi istatistiklerin kalite değerlendirmesinin yapılarak Kalite Logosu ile etiketlenmesi çalışması kapsamında Bankacılık Sektörüne ve Banka Dışı Kuruluşlara ilişkin kamuoyu yayınlarımızın verilerinin kalite değerlendirmelerine ilişkin süreç tamamlanmış olup, Türkiye İstatistik Kurumu’ndan (TÜİK) Resmi İstatistik Kalite Belgesi alınmıştır.

Bültenler (Bankacılık Sektörü Verileri): Çeşitli çalışmalar ve mevzuat değişiklikleri sebebiyle Haftalık Bülten ve Aylık Bülten’e yeni kalemler eklenmiştir. Güncel bültenler değişiklik tarihi itibari ile güncel haliyle yayımlanmaya başlamıştır. Bültenlerde yapılacak değişiklikler kamuoyuna yayımlanmadan önce kamuoyu yayınları revizyon politikaları uyarınca gerekli duyurular yapılmıştır.

Resmi İstatistik Programı’nda yer alan ve Kurumun sorumluluğunda üretilen istatistiklerin yıl içerisinde hangi tarihlerde ve ne şekilde yayımlanacağını gösteren “Ulusal Veri Yayımlama Takvimi” 2023 yılı verileri ile güncellenmiş ve Kurum internet sitesinde yayımlanmıştır.

Kamuoyunun aydınlatılmasına yönelik olarak, bankacılık sektörüne ait günlük bazda başlıca aktif ve pasif kalemleri ile bilanço dışı kalemleri; haftalık bazda, Krediler, Takipteki Alacaklar, Menkul Değerler, Mevduat, Diğer Bilanço Kalemleri, Bilanço Dışı İşlemler, Bankalarca Saklanan Menkul Değerler-1 ve Bankalarca Saklanan Menkul Değerler-2, Yabancı Para Pozisyonuna ilişkin veriler; aylık bazda ise, Bilanço, Kar-Zarar, Krediler, Tüketici Kredileri, Sektörel Kredi Dağılımı, KOBİ Kredileri, Sendikasyon Seküritizasyon Kredileri, Menkul Kıymetler, Mevduat Türler İtibariyle, Mevduat Vade İtibariyle, Likidite Durumu, Sermaye Yeterliliği, Yabancı Para Pozisyonu, Bilanço Dışı İşlemler, Rasyolar, Yurt Dışı Şube Rasyoları ve Diğer Bilgilere ilişkin veriler kamuoyunun paylaşımına sunulmaktadır. Üç aylık bazda, “İllere Göre Seçilmiş Bankacılık Sektörü Verileri (FinTürk)”, yayımlanan verilerin grafik ve tablo bazlı anlaşılabilirlik ve okunabilirliğinin sağlanması amacıyla “Temel Bankacılık Göstergeleri” ve aylık bazda finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri temel mali tabloları ile alacaklarına ilişkin bilgileri içeren finansal kiralama, faktoring ve finansal şirket bülteni yayımlanmaktadır.

Diğer taraftan, haftalık bankacılık sektörü veri setinin kapsamı kur korumalı TL mevduat ve katılma hesaplarının dahil edilmesi ile genişletilmiştir. Söz konusu veri seti, 22.01.2022 tarihli ve 31727 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un ilgili maddeleri ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’nın 21.12.2021 tarihli ve 2021/14 sayılı Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ, 29.12.2021 tarihli ve 2021/16 sayılı Altın Hesaplarından Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ kapsamındaki verileri içermekte olup; bu veriler 18.02.2022 tarihinden itibaren ilgili mevzuat uyarınca istatistiki amaçlı yayımlanmaya başlanmıştır.

Söz konusu bilgiler, kullanıcılara Türkçe ve İngilizce dil seçeneği ile sunulmaktadır. Ayrıca, kullanıcı ihtiyaçlarının daha iyi karşılanması ve kullanım kolaylığı sağlamak amacıyla bültenlere ilişkin hazırlanan “sık sorulan sorular” Kurum internet sitesinde yer almaktadır.

Yayımlanan verilerin grafik ve tablo bazlı anlaşılabilirlik ve okunabilirliğinin sağlanması amacıyla, halihazırda üçer aylık dönemlerde

yayımlanmakta olan “Temel Bankacılık Göstergeleri” dokümanının kapsamı genişletilerek içerik ve görsel öğeler bakımından zenginleştirilmiştir.

Factoring, finansal kiralama ve finansman şirketlerine ilişkin üçer aylık dönemlerde yayımlanmak üzere “Factoring, finansal kiralama ve finansman şirketleri Temel Göstergeler Raporu”na ilişkin hazırlık süreci devam etmektedir.

IMF, EBRD ve diğer sivil toplum örgütlerinin başlatmış olduğu “Women in Finance” projesine dahil olunmuş ve ülkemiz için bankacılık sektöründe gerek kadın çalışan gerek finansal hizmetlerden yararlanan kadın nüfusu açılarından istatistiklerin derlenmesi çalışmalarına başlanmıştır.

IMF Veri Temini Anketi (Data Provision Survey) kapsamında, makro-finansal göstergelere ilişkin veri tabanımızda bulunan veri içeriği kapsamında gerekli hazırlıklar yapılmıştır.

FSB (Financial Stability Board) küresel banka dışı finansal aracılık çalışması kapsamında, istenilen verilerin hazırlanmasında ileriye yönelik anahtar oluşturulmuş ve 2021 yılı verileri derlenerek paylaşılmıştır.

IFSB tarafından derlenen, PSIFIs (Prudential and Structural Islamic Financial Indicators) ve DFS (Detailed Financial Statements) kapsamında talep edilen veriler hazırlanmıştır.

2021 yılı içerisinde, Finansal Sektör Değerlendirme Programı (FSAP-Financial Sector Assessment Program) kapsamında IMF-WB Heyeti tarafından hazırlanan bilgi isteme dokümanlarına ilişkin istenilen veri ve bilgi setinin hazırlanması çalışmaları gerçekleştirilmiş olup 2022 Türkiye incelemesi kapsamında veri desteği sağlanmıştır.

Diğer Kurum ve Kuruluşlarla Karşılıklı Bilgi Paylaşımına Yönelik Çalışmalar:

Diğer kurum ve kuruluşlar ile mevzuat ve ikili anlaşmalar çerçevesinde gerçekleştirilen veri paylaşımına yönelik yeni taleplerin karşılanması, ilgili sistemlerin bakımı ve idamesine ilişkin faaliyetlere 2022 yılı içerisinde de devam edilmiş olup veri paylaşımlarının süreklilik içerisinde devam etmesine ilişkin geliştirmeler yapılmıştır.

Yurt içi ve yurt dışı kurumlar ve kamuoyu ile bilgi paylaşımı, ISO 27001 kapsamında verinin gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik ilkeleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Para, kredi ve bankacılık politikalarının yürütülmesi ile ilgili konularda kurumlar arasında eşgüdüm ve iş birliğinin sağlanması amacıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı ve KOSGEB ile mevcut protokoller çerçevesinde kurumlar arası düzenli bilgi paylaşımı sağlanmaktadır. Özellikle TCMB ile Kurum arasında, gün içerisinde sıklıkla güncellenen aktarım mekanizmaları ve otomatikleşen veri paylaşım altyapısı aracılığıyla oldukça sık frekanslarda kapsamlı veri paylaşımı yapılmaktadır. Bahse konu veri paylaşımı 2022 yılında da sürdürülmüş; Kurumların görev ve yetkileri çerçevesinde ve artan bilgi ihtiyaçları doğrultusunda paylaşılan veri setinin kapsamı da genişletilmiştir.

Ticaret Bakanlığı, TÜİK ve Gelir İdaresi Başkanlığı ile veri paylaşımına ilişkin iş birliğinin güçlendirilmesini, karşılıklı bilgi ihtiyacının tespit edilerek istatistik üretim süreçlerinde idari kayıtların daha etkin kullanılabilmesini ve veri aktarımının güvenli ortamda yapılmasını sağlamaya yönelik olarak bilgi paylaşımı ile ilgili esasların belirlenmesi amacıyla imzalanan protokol kapsamında veri alışverişi yapılmaktadır.

Merkezi Kayıt Kuruluşu ile "e-VEDO Elektronik Veri Deposu Projesi" kapsamında imzalanan protokol uyarınca e-VEDO Platformu aracılığıyla raporlanan verilerin güvenli bir şekilde yol ve yöntem belirlenerek paylaşımına ilişkin sistemsel çalışmalar tamamlanmıştır.

5411 sayılı Bankacılık Kanununun ilgili maddelerinde yer alan hükümler uyarınca; görev alanıyla ilgili olarak faaliyet gösteren ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde periyodik bilgi paylaşımı kapsamında 2020 yılında Kurum ile T.C. Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi Başkanlığı arasında imzalanan veri paylaşım protokolü kapsamında düzenli günlük veri paylaşımı sürdürülmüştür.

Gerek veri kalitesinin artırılması gerek veri paylaşım süreçlerinin hızlandırılması ve elektronik ortamda veri alışverişinin gerçekleştirilmesini teminen yeni protokoller yapılmakta ve ihtiyaca göre mevcut protokoller güncellenmektedir. Bu kapsamda, Bankalararası Kart Merkezi ile veri paylaşımı için protokol hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığınca; kamu kurum ve kuruluşlarının bilgi sistemlerindeki entegrasyon zorlukları, mükerrer

ve çelişen verilerin olması, bilişim sistemlerinde dil birliğinin sağlanamaması ve veri sahipliğinin belli olmaması gibi birçok sorunu çözmek amacıyla Ulusal Veri Sözlüğü çalışmaları başlatılmış olup Kurumca söz konusu çalışmalar kapsamındaki çalışmalara iştirak edilmektedir.

T.C. İçişleri Bakanlığı ile bankaların yurt içi şube bilgilerinin paylaşımına devam edilmiştir.

Kurum, Bankacılık Kanununun muhtelif maddelerinde yer alan hükümler uyarınca; görev alanıyla ilgili olarak faaliyet gösteren ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde periyodik bilgi paylaşımının yanı sıra kuruluşlardan gelen diğer bilgi taleplerini de karşılamıştır.

BDDK İş Zekası (BİZ): BDDK İş Zekası Uygulaması ile kullanıcılara ileri analitik, ileri veri görselleştirme, gösterge tabloları, sorgu, anlık raporlama, analiz ve formatlı raporlama ile birlikte daha birçok konuda destek verilmesi sağlanmıştır.

BDDK İş Zekası Uygulamasının yeni sürümüne geçilerek kurum çalışanlarının hizmetine açılması sonrasında, kullanıcılara ileri analitik, ileri veri görselleştirme, gösterge tabloları, sorgu, anlık raporlama, analiz ve formatlı raporlama ile birlikte daha birçok konuda destek vermesi sağlanmıştır.

Kamu ile paylaşılan verilerin daha hızlı ve doğru bir şekilde kontrollerinin sağlanması amacıyla Günlük Bülten ve Haftalık Bülten raporları BDDK İş Zekası Uygulamasında hazırlanarak ilave kontrol noktaları oluşturulmuştur. BDDK İş Zekası uygulamasında detaylı kontrol sağlayabilmek amacıyla Fintürk Bülteni oluşturulmuş ve Rasyo Analizi raporları hazırlanmıştır. Kurum dışı veri paylaşımı kapsamında kurum dışı paylaşılacak verilerin otomatik sorguları hazırlanmıştır.

BDDK İş Zekası üzerinden erişilen MARS (Mali Analiz Raporlama Sistemi) uygulamasının mevzuat değişikliğine uyum çalışması tamamlanmış ve 2021 dönemi raporunun sağlıklı bir biçimde oluşturulması sağlanmıştır.

Vatandaşların Mevduat Hesaplarının e-Devlet Üzerinden Sorgulanması Hizmeti: Vatandaşların e-Devlet üzerinden hangi bankalarda mevduat hesaplarının olduğuna dair takip yapabilmelerine imkan sağlayan sisteme eklemeler yapılmıştır. Kurum içi kontrol süreçleri güçlendirilmiştir. Kiralık

Kasa verilerinin alınması amacıyla oluşturulan alt yapı güncellenmiş ve bankalar entegre edilmiştir. Vatandaşların varis - muris sorgulaması yapmalarını sağlayacak hizmetler e-devlete eklenerek kullanıma sunulmuştur.

Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS): Kurum personelinden gelen talepler doğrultusunda EBYS'de gerçekleştirilen iyileştirme/geliştirme çalışmalarına 2022 yılında da devam edilmiştir. Sistem altyapısı geliştirilmiş, uygulama ara yüzünde kullanıcılara kullanım kolaylığı sağlayan iyileştirmeler yapılmıştır. İhtiyaç görülen alanlarda iyileştirmeler yapılmaya devam edilecektir.

Kurum İnternet Sitesi: Mevcut altyapıya uygun olacak şekilde, kurum internet sitesi ve internet sitesine bağlı olan içerik yönetim sisteminin (CMS) kullanımına devam edilmektedir. Bu kapsamda Kurum içi ihtiyaçlar doğrultusunda, gelişen teknolojiyle uyumlu ve geliştirilmeye açık esnek ve modern tasarım prensiplerine uygun olacak şekilde geliştirmeler devam etmektedir.

Kurum İnternet Sitesi: Kurum ihtiyaçları doğrultusunda yenileme çalışmalarına devam edilmiştir. Esnek altyapısı sayesinde değişikliklerin kolay bir şekilde entegre edilebildiği İnternet Sitesinde Kurum çalışanlarına en iyi şekilde hizmet verebilmek için ara yüzlerde ve fonksiyonellikte gerekli görülen iyileştirmeler yapılmıştır. Kurum internet sitesi ve bilgi güvenliği uygulamaları ile entegrasyonu sağlanmıştır. Kurum içi diğer uygulamaların intranet sitesi ile uyumlu çalışmaları için dönüşümlere devam edilmiştir. İnternet sitesi ve buradan erişilen uygulamalara ilişkin erişim bilgilerinin raporlanabilmesi için gerekli alt yapı oluşturulmuştur. Gerek Kurum içi ihtiyaçlar gerekse gelişen teknolojiye uyumlu, gelişmeye ve genişlemeye açık modern tasarım prensiplerine uygun olacak şekilde iyileştirme çalışmalarına devam edilmektedir.

E-Şikâyet Uygulaması: Kurum tarafından gerekli görülen iyileştirmeler ve ilgili kuruluşlarca talep edilen ek geliştirmeler gerçekleştirilmiştir. Sistem ile ilgili geliştirme ve iyileştirme çalışmalarına gelişen teknolojiyle uyumlu olarak devam edilmiştir. TBB ve TKBB ile servis entegrasyonu süreci tamamlanmış olup birliklere şikâyet yönlendirmeleri servisler üzerinden sağlanmaktadır. E-Devlet entegrasyonu sürecine ilişkin geliştirmeler tamamlanmış olup, testlerin tamamlanması sonrasında 2023 yılı içerisinde uygulamaya alınması planlanmaktadır.

Bağımsız Denetim Takip Sistemi (BADES): Kurum içi ve Kurum dışı kullanıcıların ihtiyaçları doğrultusunda bakım ve iyileştirme çalışmaları yapılmıştır. Kuruluşların raporlama yaparken karşılaştıkları hatalar giderilmiştir. Değişen teknolojiye uygun yeni ve gelişmiş ihtiyaçları karşılayan yeni bir BADES sistemi tasarlanması üzerinde çalışılmaktadır.

Dosya Taşıma Sistemi: Kurum ihtiyaçlarını karşılamak üzere geliştirilen ve dosyalar üzerinde işlem yapan uygulamaların sunucular arası dosya taşıma süreçlerini yerine getirmek üzere bir araç ve bununla bağlantılı yönetim ve izleme yazılımlarından oluşan bir sistem (Dosya Taşıma Sistemi – DTS) geliştirilmiştir.

Destek Hizmetleri Uygulamaları: Kurum intranet altyapısı üzerinden çalışan ve ilgili birimlerce kullanılan uygulamaya, 2022 yılı içerisinde gelen talepler kapsamında yeni modüller eklenmiş ve sistem güncellenen verilere göre hesaplama yapabilecek duruma getirilmiştir. Uygulamada meydana gelen hatalar düzeltilmiş, programda talep edilen iyileştirmeler yapılmıştır. E-devlet platformunda sunulan kariyer kapısı hizmetine entegre olunmuştur.

BDDK Raporlama Sistemi (BRS) Teknik Destek: BRS destek e-posta adresine gelen veya kuruluşların doğrudan telefon ile iletmekte olduğu sorunlara ilişkin gerek teknik destek gerekse iş tarafı ile ilgili hususların takibi sağlanmaktadır. Bu dönemde BVTS üzerinden raporlama yapan kuruluşların karşılaştığı sorunlara ilişkin yaklaşık 7.250 adet e-posta bildirimi alınmış; anlık takip edilen bu gönderilere ilişkin çözümler de yine e-posta kanalıyla ilgili taraflara iletilmiştir.

Raporlama Setleri Uygulaması: Kurumun denetim ve gözetimine tabi kuruluşlardan BDDK Veri Transfer Sistemi (BVTS) aracılığıyla periyodik olarak alınan formların açıklama ve şablonları ile formlar hakkında genel bilgilerin sunulması amacıyla geliştirilmiştir. İlgili birimlerin görüşleri ve talepleri doğrultusunda, uygulama üzerinde gerekli görülen iyileştirmelere 2022 yılında devam edilmiştir.

Diğer Kamu Kurumlarından Alınan Servislerin Tek Çatı Altında Toplanması Çalışması: Kurumun erişimine açılan diğer kamu kurumları tarafından veriler ve taraflar arasında imzalanan protokoller çerçevesinde erişilen servislerin, Kurum içerisinde geliştirilen uygulamalara entegrasyonu, erişim güvenliğinin sağlanması, erişimlerin izlenmesi ve kimlik doğrulama yöntemlerinin sağlıklı yapılabilmesi

için, Kurum dışındaki bütün servislere erişecek ara bir web servis ve bununla ilişkili izleme ve yönetme uygulamaları geliştirilmesine başlanmış olup bu kapsamda sorgu kapısı servisi ve uygulamasının ilk sürümü Kurum içinde hizmete açılmış olup geliştirme ve entegrasyon süreci devam etmektedir.

Sunucu Topolojisinde İyileştirme Çalışmaları: Gizlilik, bütünlük, erişilebilirlik prensipleri doğrultusunda sunucu topolojisinde yenileme ve iyileştirme çalışmaları yapılmaktadır. Kurumun artan ihtiyaçları nedeniyle, mevcut kaynaklardan maksimum fayda sağlanmaya çalışılmaktadır. Bu kapsamda, sistem kaynaklarının optimum kullanımı için gerekli çalışmalar yürütülmüştür.

BVTS Yenileme Çalışması: Bankacılık Veri Transfer sisteminin sunduğu hizmetleri yeni teknolojiler kullanılarak ve mevcut sistemin destekleyemediği özellikleri ekleyerek yeniden geliştirme çalışmaları kapsamında, ilk sürüm dar bir veri seti ile kullanıma açılmıştır. Sistemin iyileştirme çalışmaları devam etmekte olup hedeflenen performans ve kalite kriterlerine ulaşılmasını müteakip bu kanaldan alınan veri setinin genişletilmesi planlanmaktadır. Tamamlandığında mevcut Bankacılık Veri Transfer Sisteminin yerine geçmesi planlanan BVTS-2 uygulamasının geliştirilmesine başlanmış olup yapılan geliştirmeler sonucunda yeni sistem bazı raporlamalar için bankalara açılmıştır. Sistemsel iyileştirmeler halihazırda devam etmektedir.

İSO-CBDDO Entegre Görev Takip Sistemi Uygulaması: İSO ve CBDDO bilgi güvenliği yönetim ve denetim sistemlerinin Kurum içi görev yönetim süreçleri ile entegre olarak çalışabileceği bir altyapı uygulaması tasarlanmış ve geliştirilmeye başlanmıştır. Bu kapsamda denetim süreçlerinin elektronik ortama taşınması planlanmaktadır.

Hazine Maliye Bakanlığı Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü ve Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi ile Koordinasyon: Bilinen ve yeni ortaya çıkan siber saldırılara karşı alınması gereken güvenlik önlemleri kapsamında, Hazine Maliye Bakanlığı Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü ve Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi (USOM) ile uyum içerisinde Kurum bilgi sistemlerinde yer alan güvenlik cihazları üzerinde sıfır gün saldırılarına yönelik önlemler alınarak gerekli sistemsel güncellemeler yapılmıştır.

Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi'nin (BGYS)

İşletilmesi: 2022 yılı içerisinde Türk Standartları Enstitüsü tarafından gerçekleştirilen ISO 27001 kontrol denetimi başarılı bir şekilde tamamlanmış olup ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi sertifikasının kullanımı 2019 yılından itibaren devam etmektedir. Ayrıca Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisinin yayımladığı Bilgi ve İletişim Güvenliği Denetim Rehberi'ne uygun şekilde gerekli kontroller çerçevesinde gerekli çalışmalar yapılmıştır.

Bakım Anlaşmaları: Kurum bünyesinde toplantı odalarında kullanılmakta olan video konferans cihazlarının yıllık bakım destek anlaşması yapılmıştır. Böylelikle, bu cihazların periyodik bakımları ve güvenlik güncellemeleri düzenli olarak gerçekleştirilecektir. Kurum bilgi sistemlerinin temel güvenlik bileşeni olan güvenlik duvarı ve bileşenlerinin lisans güncellemesi ve bakım destek anlaşması yapılmış olup sürüm yükseltmesi çalışması yürütülmüştür. Kurum bilişim sistemlerinde kullanılan Anti-virüs, URL filtreleme gibi siber güvenlik ürünlerinin lisans güncellemeleri yapılmıştır.

Eğitimler ve Çalıştaylar: Yerel ağ yönetimi ve güvenliğine yönelik olarak Cisco CCNA eğitimleri alınıp tamamlanmıştır. TÜBİTAK-ULAKBİM tarafından kamu kurumlarına açık kaynak kod dönüşümü kapsamında sunulan eğitim paketinden Linux ve yerli işletim sistemi Pardus'un eğitimleri başlamıştır. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Siber Güvenlik Dairesi Başkanlığının düzenlediği "Kamuda Yerli ve Milli Siber Güvenlik Ürünlerinin Yaygınlaştırılması" başlıklı ulusal çalışmaya katılım sağlanmıştır.

Siber Güvenlik Tatbikatı: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen "Ulusal Siber Kalkan 2022" adlı siber güvenlik tatbikatına katılım sağlanmıştır.

Sistemlerde Yapılan İyileştirmeler: Kullanıcı bilgisayarlarındaki işletim sistemi ve Office programlarında gerekli güncellemeler yapılmıştır. Bilişim sistemlerine ait periyodik donanım envanter çalışmalarına devam edilerek donanımlardaki mevcut durum tespit edilmiş ve donanım yedekliliği için çalışmalar yapılmıştır. Sunucu bilgisayarlarda güvenlik riskine karşı donanımsal yazılım ve işletim sistemi yama güncellemeleri yapılmıştır.

9. SÜRDÜRÜLEBİLİR BANKACILIK

Başta iklim değişikliği olmak üzere her geçen gün daha fazla hissedilmekte olan çevresel ve sosyal sorunlar bireyler ve organizasyonlar açısından zarar doğurucu etkiler yaratmaktadır. Finans sektörü de bir yandan söz konusu sorunlardan kaynaklanan önemli risk ve fırsatlarla karşı karşıya iken bir yandan da finansör sıfatıyla çevresel ve sosyal sorunların çözümüne yönelik yönlendirici ve teşvik edici bir rol oynamaktadır.

Finansal kuruluşların maruz kaldığı riskler fiziksel riskler ve geçiş riskleri olarak 2 şekilde ortaya çıkmaktadır. Fiziksel riskler aşırı iklim olaylarının finansal kuruluşların fiziksel varlıkları, hizmet akışları ve tedarik zincirleri üzerinde doğrudan etkileri şeklinde belirebildiği gibi müşteriler ve yatırımcılar üzerinde oluşan etkiler üzerinden dolaylı şekilde de sonuçlar yaratabilmektedir. Ayrıca, başta düşük karbon ekonomisine geçiş olmak üzere, bu fiziksel riskleri önlemek ya da azaltmak amacıyla hayata geçirilen düzenleme ve politikaların da finansal sektör üzerinde geçiş riskleri olarak adlandırılan önemli etkiler yaratma potansiyeli taşıdığı görülmektedir.

Diğer yandan, özellikle sürdürülebilir ve yeşil bir ekonomiye geçiş finans sektörü için aynı zamanda önemli fırsatları da beraberinde getirmektedir. Bunların başında sürdürülebilir bir ekonomiye geçiş için gerekli yatırımların ortaya çıkardığı büyük miktardaki ilave finansman ihtiyacı gelmektedir. Finansman talebindeki artışa paralel olarak, sürdürülebilirlik temalı uluslararası fonlar, başta karbon emisyon piyasası olmak üzere ortaya çıkmakta olan yeni pazar, ürün ve araçlar, çevresel ve sosyal duyarlılığa sahip kesimlere yönelik tasarlanacak özel ürünler sayesinde erişilebilecek ilave fon ve likidite imkanları, kamu tarafından sağlanabilecek olası teşvikler ve destekler de finansal sektörün bu süreçte dikkate alınması ve değerlendirmesi gereken fırsatlar arasında yer almaktadır.

Bu süreçte, özellikle Türk bankacılık sektörünün, karşı karşıya bulunduğu risk ve fırsatları etkili şekilde değerlendirebilmek amacıyla ve sahip olduğu toplumsal sorumluluk bilincinin ve uluslararası entegrasyonun bir gereği olarak 2000'li yıllardan itibaren çevresel ve sosyal sürdürülebilirlik alanında farkındalık geliştirdiği, strateji ve politikalar belirlediği, kapasite oluşturduğu ve iyi uygulama örnekleri sergilediği gözlenmektedir. Bu çerçevede:

- 2014 yılında Türkiye Bankalar Birliği (TBB) tarafından "Bankacılık Sektörü İçin Sürdürülebilirlik Kılavuzu" yayımlanmıştır. Söz konusu Kılavuz 2021 yılı Mart ayında güncellenmiştir.
- 2014 yılında Borsa İstanbul (BIST) tarafından "BIST Sürdürülebilirlik Endeksi" oluşturulmuştur. Halihazırda Endeks kapsamında sektör payları toplamı %63'ü bulan 9 banka yer almaktadır.
- 2016 yılında Türkiye'de yerleşik bankalarca uluslararası standartlarda ilk yeşil tahvil ihracı gerçekleştirilmiş olup bugüne kadar gerçekleştirilmiş yeşil/sosyal/sürdürülebilir tahvil/sukuk ihraçlarının toplamı 4 milyar ABD dolarına ulaşmıştır.
- 2017 yılında UN Global Compact üyesi 8 banka tarafından "Global Compact Türkiye Sürdürülebilir Finansman Bildirgesi" imzalanmıştır.
- 2017 yılından bu yana 5 banka Finansal İstikrar Kurulu (FSB) İklimle Bağlantılı Finansal Açıklamalar Görev Gücü (TCFD) tavsiyelerinin destekleyicileri arasına katılmıştır.
- 2020 yılından bu yana 8 banka finansal ve sürdürülebilirliğe ilişkin bakış açılarını bir arada içeren entegre rapor yayınlamaktadır.
- 2021 yılında TCFD tavsiyeleri doğrultusunda ilk bağımsız "İklim Riskleri Raporu" yayınlanmıştır.
- 2021 yılında bankalarca ilk kez sürdürülebilir sermaye benzeri kira sertifikası ve ortaklığa dayalı yeşil kira sertifikası ihraçları gerçekleştirilmiştir.
- Sektör payı %62'yi bulan 15 banka tarafından proje ve müşteri özelinde risk değerlendirmesi yapmak üzere çevresel ve sosyal risk değerlendirme sistemleri oluşturulmuştur.
- Özellikle büyük ölçekli bankalar başta olmak üzere bazı bankalarca iklim risklerine yönelik olarak skorlama, ısı haritası, stres testi, senaryo analizi gibi portföy düzeyinde analizler yapılmakta ya da bu yönde kapasite oluşturulmaya çalışılmaktadır.
- Türk bankacılık sektörü tarafından iklim değişikliği ile mücadelede kritik öneme sahip olan yenilenebilir enerji konusunda hatırı sayılır ölçüde finansman sağlanmış olup 2021 yılı Eylül ayı itibarıyla yenilenebilir enerjiye sağlanan toplam nakdi finansman bakiyesi 200 milyar TL'ye (22,6 milyar ABD doları) ulaşmıştır.

Sektördeki bu çabaların yanı sıra BDDK tarafından da sürdürülebilirlik alanında farkındalığı, bilgi birikimini ve kurumsal kapasiteyi artırmaya yönelik yönlendirici ve teşvik edici bazı adımlar atılmıştır. Bu kapsamda:

- 2015 yılında IFC “Sürdürülebilir Bankacılık ve Finans Ağı”na (SBFN) üyelik tesis edilmiştir.
- 2018 yılında “Türk Bankacılık Sektörü Sürdürülebilirlik Araştırması” gerçekleştirilmiştir.
- 2019 yılında enerji performansı yüksek konut finansmanını artırmak amacıyla söz konusu krediler için kredi-değer oranı yükseltilmiştir.
- 2020 yılında Basel Bankacılık Denetim Komitesi “İklimle Bağlantılı Finansal Riskler Görev Gücü”ne (TCFR) üye olunmuştur.
- 2021 yılında “Kredi Tahsis ve İzleme Süreçleri Rehberi” ile iklim risklerine ve çevresel kredilere yönelik politikalar geliştirilmesi konusunda bankalardan beklentiler ortaya konulmuştur.
- 2021 yılında Kurum bünyesinde “Sürdürülebilir Bankacılık Çalışma Grubu” oluşturulmuştur.
- 2021 yılında “Finansal Sistemin Yeşillendirilmesi Ağı”na (NGFS) üye olunmuştur.

Sağlanan tüm bu gelişmelere rağmen, Türkiye’de sürdürülebilir finansın, sektörün gelişmişlik düzeyi, çeşitliliği ve ağırlığı ile paralel bir gelişme kaydedemediği görülmektedir. Gelişimin önündeki yapısal sorunların başında makroekonomik ortamdaki belirsizlikler, düşük ulusal tasarruf oranı ve bankacılık sektörünün kısa vadeli fonlama yapısı gelmektedir.

Kurumsal nitelikteki sorunlar arasında ise, ekonomik faaliyetlere yönelik bir yeşil sınıflandırmanın, reel sektörde sürdürülebilirlik konusunda standart bir raporlama uygulamasının, karbon emisyonunun fiyatlandığı bir karbon piyasasının ve sürdürülebilirlik verilerinin doğrulanmasına yönelik yaygın, güvenilir ve erişilebilir bir hizmet altyapısının olmaması başta gelmektedir. Ayrıca, risk yönetimi alanında küresel düzeyde de yeni gelişmekte ve şekillenmekte olan ileri düzey yaklaşım ve metodolojilerin takip edilmesi ve içselleştirilmesi konusundaki güçlükler de önemli sorunlardan birini oluşturmaktadır. Gerek bankalar gerekse otoriteler açısından söz konusu yaklaşım ve metodolojilerin gerektirdiği içsel kapasitenin oluşturulması önem taşımaktadır. Son olarak, sürdürülebilirlik konusunda bir düzenleme ve denetleme çerçevesinin olmaması uygulamalarda asgari bir standardın oluşumunu engellemekte, belirsizlikleri ve bilgi kirliliğini artırmaktadır.

Değinen tüm bu sorunların yanı sıra:

- 2019 yılında yayımlanan “AB Yeşil Mutabakatı”nın öngördüğü ve 2026 yılından itibaren uygulamaya girecek olan sınırdaki karbon düzenlemesi mekanizmasının, ihracatının yarıya yakını AB ülkelerine gerçekleştirmekte olan ülkemiz ekonomisi açısından önemli risk oluşturması,
- Küresel yatırım stratejilerinde her geçen gün daha fazla dikkate alınmakta olan çevresel, sosyal ve yönetimsel (ÇSY) kriterlerin finansmana erişim konusunda giderek bir ön şart haline gelmeye başlaması ve bu alanda yeterli performansla sahip olmayan firmaların uluslararası piyasalarda finansmana erişimlerinin giderek güçleşmesi,
- Paris Anlaşması kapsamında ülkemizce verilen taahhütlerin ve ilan edilen plan ve politikaların etkili şekilde hayata geçirilebilmesinde iklimle bağlantılı risk ve fırsatları etkin şekilde yönetebilen ve sürdürülebilir yatırım ve projeler için gerekli finansmanı uygun koşullarda sağlayabilen bir finans sektörünün kritik önemi,
- Yenilenebilir enerji yatırımlarına ve enerji verimliliğine yönelik yatırımların ülkemizin enerji güvenliği ve ekonomik ve finansal istikrarı açısından taşıdığı önem

dikkate alındığında ülkemizde sürdürülebilir finansın geliştirilmesi konusu özel bir önem ve aciliyet kazanmıştır.

Nitekim 16.07.2021 tarihli ve 31543 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2021/15 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile yürürlüğe konulan “Yeşil Mutabakat Eylem Planı” kapsamında ülkemizde yeşil finansmanın gelişimini sağlayacak ekosistemin geliştirilmesi hedefi (Hedef No: 3.2.) doğrultusunda Kurumca sürdürülebilir bankacılığın geliştirilebilmesine yönelik bir yol haritasının belirlenmesi (Eylem 3.2.5) öngörülmüştür. Bu çerçevede, ilgili tüm tarafların görüş ve önerileri dikkate alınarak hazırlanan “Sürdürülebilir Bankacılık Stratejik Planı (2022-2025)” 2021 yılı Aralık ayında Kamuoyu ile paylaşılmıştır. Stratejik Plan AB Yeşil Mutabakatı ve “55’e Uyum Paketi” uyarınca sınırdaki karbon düzenlemesi mekanizmasının mali yükümlülükler doğurmaya başlayacağı ve ülkemiz ekonomik ve finansal sistemi için önemli bir geçiş tarihi olan 2026 yılından önce bankacılık sektörümüzün gerekli adaptasyonu sağlamasını teminen 2022-2025 dönemini kapsayacak şekilde hazırlanmıştır.

Sürdürülebilir finans vizyonunu “iklim değişikliği başta olmak üzere karşı karşıya olduğu çevresel ve sosyal risk ve fırsatları etkin bir şekilde yöneten ve düşük karbon ekonomisine geçiş için ihtiyaç duyulan finansmanı uygun koşullarda sağlayan bir bankacılık sektörü” olarak tanımlayan Plan 3 temel stratejik amaç içermektedir: (1) iklimle ilgili risklerin etkin şekilde yönetilmesi ve denetlenmesi, (2) sürdürülebilir bir ekonomiye geçiş için ihtiyaç duyulan finansmanın geliştirilmesi ve (3) ilgili taraflar arasındaki iş birliğinin geliştirilmesi.

Planda söz konusu stratejik amaçlara yönelik olarak; iklim değişikliğine dayalı finansal risklerin analizi için gerekli nitelik ve kapsamda veri altyapısı oluşturulmasına, bankaların iklim riski yönetim kapasitesinin artırılmasına, bankaların iklim risklerini etkin bir şekilde yönetmelerini sağlamak amacıyla denetim ve gözetim çerçevesi güçlendirilmesine, sürdürülebilir kredilerin teşvik edilmesine, bankaların sürdürülebilirlik amaçlı uluslararası fonlara daha kolay erişimi için uygun ortam oluşturulmasına ve ilgili tarafların sürdürülebilirlik alanına ilişkin ortak çalışmalar yapmasına yönelik 21 adet eyleme yer verilmiştir.

10. DİĞER KURULUŞLAR VE KAMUOYU İLE İLİŞKİLER

10.1. BDDK Kurumsal İletişim Politikası

Kurum üstlendiği vizyon ve misyon çerçevesinde, çalışmalarının gelişiminin ve belirlenmiş hedeflere ulaşma seviyesinin sürekli şekilde izlenmesi ve sonuçlarının açıklık, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkelerine uygun olarak ilgili paydaşlar ile yalın, etkin ve çift yönlü bir iletişim çerçevesinde paylaşılması Kurum iletişim politikasının temel amacını oluşturmaktadır.

Kurumu tanıtmak, başta finansal sektör olmak üzere toplum refahının artmasına katkıda bulunacak politikalar geliştirip uygulamak, finansal farkındalığın tesis edilmesi suretiyle kamuoyunun bilinçlenmesi konusunda destekte bulunmak, kamusal otorite olma bilinci ile kurulacak sağlıklı iletişim kanalları ile Kuruma duyulan güveni, kurumsal imajı ve itibarı artırmak, Kurumun bağımsız, şeffaf, liyakata dayalı, teknik, ulusal ve uluslararası alanda sosyoekonomik konularda öncü bir Kurum olduğu algısını desteklemek Kurumun iletişim stratejisinin bütüncül hedefleri arasında yer almaktadır.

Bu minvalde; Kurumun iletişim kapsamının, paylaşım içeriğinin, dayandığı ilkelerin, muhatap kitleye uygun iletişim kanallarının açıkça belirlenmesine yönelik olarak "Kurumsal İletişim Politikası" hazırlanmıştır. Söz konusu politika çerçevesinde Kurum internet sitesi ve sosyal medya hesapları Kurumsal İletişim ve Dış İlişkiler Dairesi tarafından yönetilmektedir.

10.2. Yurt İçi Kuruluşlar

10.2.1. Kamu Kurum ve Kuruluşları

Bankacılık Kanununun 98 inci maddesine istinaden para, kredi ve bankacılık politikalarının yürütülmesi ile ilgili konularda kurumlar arasında eşgüdüm ve iş birliğinin sağlanması amacıyla Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, SPK, MASAK, TMSF ve TCMB ile karşılıklı görüş alışverişi ve bilgi paylaşımına 2022 yılında da devam edilmiştir. Ayrıca bu kurumların yanı sıra başta

Dışişleri Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı olmak üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla da bankacılık sektörünü ilgilendiren konularda görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Eşgüdüm Komitesi: Bankacılık Kanunu'nun 100 üncü maddesi uyarınca, Kurum Başkanı ve Başkan Yardımcıları ile TMSF Başkanı ve Başkan Yardımcılarından müteşekkil Eşgüdüm Komitesi; bankacılık sisteminin genel durumu, kredi kuruluşlarının denetimleri sonucu alınacak önlemler, risk esaslı sigorta primlerinin hesaplanmasında kullanılmak üzere kredi kuruluşlarının mali bünyelerini gösteren analiz sonuçları, mevduat ve katılım fonu hesap adetleri, sigortalı mevduat ve katılım fonları ile toplam mevduat ve katılım fonu tutarları hakkında gerekli bilgilerin paylaşılmasını, TMSF'nin görev alanına giren konularda ve işlem tesis edilmesinin gerekli olduğu hâllerde Kurum ile TMSF'nin azami düzeyde işbirliği yapmasını sağlamakla görevlidir. Komitenin 2022 yılı içerisinde üç aylık dönemler itibarıyla yaptığı toplantılarda, bankacılık sisteminin genel durumu, kredi kuruluşlarının denetimleri sonucunda alınacak önlemler, risk esaslı sigorta primlerinin hesaplanması ve TMSF tarafından işlem tesisi gereken durumlarla ilgili bilgi paylaşımında bulunulmuştur.

10.2.2. Adli ve İdari Yargı Mercileri

Öncelikle ifade etmek gerekir ki, 16.03.2014 tarih ve 28493 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Teşkilat Yönetmeliğinin 26 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının (çç) bendindeki; "Tahsil edilemeyen katılma paylarının 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde takip ve tahsilinin gerçekleştirilmesini Hukuk İşleri Daire Başkanlığından talep etmek" şeklinde düzenleme kapsamında, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde Kurum alacaklarının tahsili görevi Hukuk İşleri Daire Başkanlığına verilmiş olup, Kurum alacaklarının tahsiline ilişkin söz konusu işlemler Hukuk İşleri Daire Başkanlığınca yürütülmektedir.

Diğer taraftan, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Teşkilat Yönetmeliğinin 20 nci maddesinde Hukuk İşleri Daire Başkanlığının görevleri belirlenmiş bulunmaktadır. Bu bağlamda, 2022 yılında Kurumun taraf olduğu işlemlerin veya Kuruma ilişkin her türlü uyuşmazlığın adli ve idari merciler ile icra dairelerinde takibi, savunulması ve çözümlenmesi amacıyla Kurumun temsili ve hukuki konularda görüş bildirilmesine devam edilmiştir.

Bu kapsamda, Kurumun taraf olduğu davalara ilişkin bilgiler, söz konusu davaların niteliklerine göre sınıflandırılmak suretiyle aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 17: Taraf Olunan Davalar

Dava Türleri	2021		2022	
	Adet	Yüzde (%)	Adet	Yüzde (%)
İdari Davalar	1.577	86,8	1.617	86,2
Ceza Davaları	172	9,5	181	9,6
Hukuk Davaları	67	3,7	78	4,2
Toplam	1.816	100,0	1.876	100,0

Tablodan görüleceği üzere, Kurumun taraf olduğu davaların yüzde 86,2'lik kısmını idari davalar oluşturmaktadır; bu tür davalar Demirbank T.A.Ş. küçük hissedarlarının açmış olduğu yargılamanın yenilenmesi talepli davalar, Asya Katılım Bankası A.Ş.'ye ilişkin açılan idari davalar ve gerek bankacılık mevzuatı gerekse de genel mevzuat uyarınca Kurul ve Kurum tarafından tesis edilen değişik idari işlemlere karşı açılmış iptal ve tam yargı davalarından oluşmaktadır.

Diğer taraftan, Kurum tarafından yapılmış olan suç duyuruları neticesinde açılan ceza davaları ile bir kısım hukuk davaları da Hukuk İşleri Daire Başkanlığınca takip edilmektedir. Yine yönetim ve denetimi ile temettü hariç ortaklık hakları Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen bankalara ilişkin olarak Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezdinde yapılan başvurulara ilişkin hukuki süreçler ilgili mevzuat uyarınca Adalet Bakanlığı tarafından takip edilmekle birlikte, sürece ilişkin Adalet Bakanlığı tarafından Kurumdan talep edilen bilgi, belge ve değerlendirmelere ilişkin koordinasyon işlemleri Hukuk İşleri Daire Başkanlığınca yürütülmektedir.

Bununla birlikte, Kurumun Uygulama Daireleri tarafından Kurul gündemine sunulan ve Kurul tarafından haklarında yazılı başvuruda bulunulması yönünde karar verilen konular bakımından, ilgili Cumhuriyet Başsavcılıklarına yapılan yazılı başvuruda bulunma işlemi Hukuk İşleri Daire Başkanlığınca gerçekleştirilmektedir.

Bu çerçevede 2022 yılı içerisinde toplam 31 adet yazılı başvuruda bulunulmuştur. Bununla birlikte, aynı dönemde çeşitli mahkemelerden, Cumhuriyet Başsavcılıklarından veya kamu kurum ve kuruluşlarından gelen yazışmalar da dahil olmak üzere; Kurum içi 1362, Kurum dışı 1759 yazışma yapılmıştır.

Öte yandan, Hukuk İşleri Daire Başkanlığınca Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Teşkilat Yönetmeliğinin 20 nci maddesinin (d) bendindeki hukuki konularda görüş bildirmek görevi kapsamında, 2022 yılı içerisinde toplam 63 adet mütalaa verilmiştir. Bu görüşler bankacılık mevzuatının uygulanmasından düzenleme taslaklarına, Kurum ile yabancı ülkelerin gözetim ve denetim otoriteleri arasında imzalanan uluslararası mutabakat zabıtlarından, personel rejimine ilişkin uygulama sorunlarına kadar çeşitlilik göstermektedir.

10.3. Yurt Dışı Kuruluşlar

10.3.1. Yurt Dışı Muadil Otoriteler

Türk bankacılık sektörü uluslararası mali piyasalara sıkı ilişkilerle entegre olmuş bir yapıdadır. Bu kapsamda, bankalarımızın yurt dışı faaliyetlerinin denetim ve gözetimi hem ana ülke olarak ülkemizin hem de ev sahibi ülkenin mali sistemlerinin istikrarını ve güvenilirliğini yakından ilgilendirmektedir.

Türk bankaları rekabet gücünü ve pazar payını artırmak üzere yurt dışı şubeleri, temsilcilikleri ve mali iştirakleri aracılığıyla uluslararası piyasalarda faaliyetlerini sürdürmektedir. Diğer taraftan küreselleşen dünya ekonomileri ve artan rekabet koşullarının yanı sıra Türk mali piyasalarının yatırımcı açısından çekiciliği birçok yabancı bankanın ülkemizde iştirak, şube ve temsilcilik yapılanmalarıyla faaliyette bulunmasında etkili olmaktadır.

Ülkemizde bu çeşit yapılanmalarla faaliyette bulunan yabancı bankaların denetim otoriteleri ile 2022 yılında toplantılar yapılarak karşılıklı bilgi alışverişinde bulunulmuş, bankacılık sektörü ve makro değişkenlerin sektöre olan etkileri hakkında ilgili otoritelere bilgi verilmiştir.

Bankalarımızın yurt dışı iştirakleri, şube ve temsilcilikleri yoluyla yurt dışında yürüttükleri faaliyetlerini ve ana ortaklık ile bağlantılarını değerlendirmek için gerekli bilgilere ulaşabilmek; bu faaliyetlere ilişkin etkili düzenleme ve denetim faaliyetlerinde bulunabilmek için yabancı ülkeler ile iş birliğini kolaylaştırmak üzere uluslararası hukuki çerçevenin oluşturulmasına Kurumca devam edilmektedir.

Bankacılık Kanununun 98 inci maddesinde öngörüldüğü üzere, Kurum yabancı denetim otoriteleri ile düzenlediği ikili mutabakat zabıtları çerçevesinde, bu kuruluşlarla politikaların ve düzenlemelerin uyumlaştırılmasına yönelik iş birliği ve bilgi alışverişinde bulunmaktadır.

2022 yılında söz konusu mutabakat zabıtları çerçevesinde, yabancı denetim otoritelerinden gelen bilgi talepleri Kurumun ilgili birimleri ile koordinasyon sağlanarak yanıtlanmıştır. Ayrıca yabancı denetim otoritelerinden gelen eğitim talepleri karşılanmış, talep edilen konularda Kurumun yetkili birimlerince eğitimler verilmiştir.

Mutabakat zabıtları finansal istikrarın geliştirilmesi ve sürdürülebilir büyümenin sağlanmasına yönelik olarak anlaşmaya taraf olan denetleyici ve düzenleyici otoriteler arasında iş birliğini geliştirmeyi hedeflemektedir. Yurt dışı muadil denetim otoriteleri ile Kurum arasında imzalanan zabıtlara istinaden taraflar, finansal istikrarın sürekliliğini sağlayacak yasal, düzenleyici ve kurumsal yapının güçlendirilmesi, uluslararası en iyi uygulamaların belirlenmesi ve yaygınlaştırılması konularında ortak çalışmak suretiyle finans sektörünün geliştirilmesine katkı sağlayacak eğitim programlarının düzenlenmesi ve tecrübelerin karşılıklı paylaşılması hususlarında iş birliğine önem vermektedir.

2022 yıl sonu itibarıyla 36 ülkeden 40 otorite ile mutabakat zaptı sonuçlandırılmış olup, mevcut mutabakat zabıtlarına ilişkin bilgilere aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo 18: Yurt Dışı Muadil Otoriteler ile İmzalanan Mutabakat Zabıtları

Ülke	Kurum	İmza Tarihi
KKTC	KKTC Merkez Bankası	17.09.2001
Arnavutluk	Arnavutluk Merkez Bankası	19.10.2001
Romanya	Romanya Merkez Bankası	19.02.2002
Bahreyn	Bahreyn Merkez Bankası	30.07.2002
Endonezya	Endonezya Merkez Bankası	11.12.2002
Pakistan	Pakistan Ulusal Bankası	20.01.2004
Malta	Malta Finansal Hizmetler Otoritesi	10.12.2004
Yunanistan	Yunanistan Merkez Bankası	28.01.2005
Kırgızistan	Kırgızistan Merkez Bankası	17.05.2005
Azerbaycan	Azerbaycan Merkez Bankası Azerbaycan Cumhuriyeti Mali Piyasalar Denetim Otoritesi	14.06.2005 28.12.2018
Bulgaristan	Bulgaristan Merkez Bankası	13.09.2005
Çin	Çin Bankacılık Düzenleme Komisyonu	11.07.2006
Gürcistan	Gürcistan Merkez Bankası	02.11.2007
Kosova	Kosova Merkez Bankası	12.05.2008
Lüksemburg	Lüksemburg Finans Sektörü Gözetim Komitesi	13.03.2009
Lübnan	Lübnan Bankacılık Kontrol Komisyonu	10.06.2009
Bosna-Hersek	Bosna-Hersek Federasyonu Bankacılık Kurumu	12.06.2009
Kazakistan	Kazakistan Cumhuriyeti Merkez Bankası Bankacılık Komitesi Kazakistan Finansal Piyasa Denetim Otoritesi	28.08.2009 12.02.2019
Ukrayna	Ukrayna Merkez Bankası	19.02.2010
Makedonya	Makedonya Merkez Bankası	30.08.2010
Rusya Federasyonu	Rusya Federasyonu Merkez Bankası	30.09.2010
Suriye	Suriye Merkez Bankası Para ve Kredi Komitesi	21.12.2010
Katar	Katar Finans Merkezi Düzenleme Otoritesi	25.07.2011
Almanya	Federal Finansal Denetleme Otoritesi (BaFin)	05.08.2011
Hırvatistan	Hırvatistan Merkez Bankası	29.08.2011
Ürdün	Ürdün Merkez Bankası	06.09.2011
Belçika	Belçika Merkez Bankası	18.11.2011
Güney Kore	Güney Kore Mali Hizmetler Denetim Kurumu	25.11.2011
Irak	Irak Merkez Bankası	20.12.2011
İspanya	İspanya Merkez Bankası	25.11.2013
Hollanda	Hollanda Merkez Bankası	24.01.2015
Sırbistan	Sırbistan Merkez Bankası	09.06.2015
Birleşik Arap Emirlikleri	Dubai Finansal Hizmetler Otoritesi BAE Merkez Bankası Abu Dabi Küresel Pazarı Finansal Hizmetler Denetim Otoritesi	23.08.2007 17.02.2009 17.06.2016
Hindistan	Hindistan Merkez Bankası	23.11.2016
İngiltere	İngiltere Merkez Bankası	22.05.2017
Özbekistan	Özbekistan Cumhuriyeti Merkez Bankası	16.05.2019

10.3.2. Uluslararası Kuruluşlarla İlişkiler

2022 yılında başta kredi derecelendirme kuruluşları olmak üzere uluslararası kuruluşlar ile yabancı banka temsilcileri ve yatırımcılardan gelen talepler doğrultusunda toplantılar yapılmış; Türk bankacılık sektörüne ait göstergeler, bankacılık düzenleyici çerçevesi ve makro değişkenlerin bankacılık sektörüne etkileri konularında söz konusu kuruluşlara sunular yapılmış; kuruluşların gündemlerinde yer alan sorulara yanıt verilmiştir.

Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası (WB): IMF ve Dünya Bankası tarafından beş yılda bir gerçekleştirilen ve ülke finansal sisteminin uluslararası kabul görmüş düzenlemelere uyum ile iyi uygulamalarla tutarlılığın değerlendirildiği FSAP süreci 2021 yılında yeniden başlatılmış olup, bu kuruluşlar tarafından 2022 yılında hazırlanan raporlar, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile koordineli bir biçimde değerlendirilerek Kurum görüşleri paylaşılmıştır.

Kurum ile Dünya Bankası arasında 2013 yılında imzalanan İkili Teknik İşbirliği Anlaşması çerçevesinde, Dünya Bankası ile ilişkilerimiz olumlu bir şekilde devam etmektedir. Bu kapsamda, Hazine ve Maliye Bakanlığı koordinasyonunda yürütülen toplantı ve ortak çalışmalarda Kurum görev alanına giren bölümlere katkı sağlanmıştır.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD): OECD bünyesinde yürütülen çalışmalar çerçevesinde; Kurumun ilgisinin bulunduğu toplantılara katılım sağlanmış ve OECD tarafından hazırlanan raporlara, Kurumun görev alanı itibarıyla görüş verilerek anket çalışmalarına katılım sağlanmıştır.

Çok Taraflı Ticaret Sistemi - Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ): Hükümetlerin iç ticaret yasalarını ve düzenlemelerini nasıl yapacakları hususunda yasal bir çerçeve ortaya koyan; toplu görüşmeler ve müzakereler yoluyla ülkeler arasında ticari ilişkilerin geliştirildiği bir platform olan DTÖ düzenlemelerinin günümüzün gereksinimlerini karşılayamaması ve çok taraflı ticaret düzeninin yeni pazar açılımları konusunda yetersiz kalması ülkeleri ikili ve bölgesel ticaret anlaşmaları yapmaya yöneltmiştir. Ülkeler arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerde yaygınlaşan ve müzakereleri Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda sürdürülen STA'lara dair çalışmalara Kurumun görev alanına giren hususlarda katkı verilerek

toplantılara katılım sağlanmıştır. Söz konusu ülkelerin gerek bankacılık sektörünü gerekse banka dışı mali kuruluşlarını ilgilendiren taahhütlerine ilişkin değerlendirmelerimiz Ticaret Bakanlığı ile paylaşılmıştır.

Avrupa Birliği (AB): Kurumun görev alanına giren konularda, 31.12.2008 tarihli ve 27097 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programında yer alan "Üyelik Yükümlülüklerini Üstlenebilme Yeteneği" başlığı altındaki taahhütlerin tamamlanmasına yönelik çalışmalar sürdürülmüş ve çalışmalara ilişkin olarak Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığına bilgi verilmiştir. AB Komisyonunca hazırlanan "İlerleme Raporu"na katkı sağlamak amacıyla Kurumun görev alanına giren fasıllarda ve bankacılık sektörü ile ilgili konularda kaydedilen gelişmelere ilişkin, anılan kurum tarafından sürdürülen çalışmalara katkı sağlanmıştır. "4 No'lu Ekonomik ve Parasal Konular, Sermaye Hareketleri ve İstatistik Alt Komitesi"nin çalışmaları yürütülmüştür.

İslami Finansal Hizmetler Kurulu (IFSB): IFSB, İslami finansal ürün ile finansal hizmetleri tercih eden yatırımcılara yönelik uluslararası düzenlemeleri takip eden, düzenleyici kuruluşlar ve sektör katılımcılarına yönelik standart ve rehberler hazırlayan, güncel gelişmeler ile yeni uygulamalar konusunda üyelerini bilgilendirici toplantılar organize eden uluslararası bir kuruluştur. Kurum, IFSB'ye tam üyelik unvanı ile Kurulun gerçekleştirdiği çalışmalara katkıda bulunmuş, aynı zamanda gerçekleştirilen toplantılara da katılım sağlamıştır.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (KEİ): Üye ülkelerin potansiyellerinden, coğrafi yakınlıklarından, ekonomilerinin birbirlerini tamamlayıcı özelliklerinden yararlanarak aralarındaki ikili ve çok taraflı ekonomik, teknolojik ve sosyal ilişkilerini çeşitlendirmeleri ve daha da geliştirmeleri, böylelikle Karadeniz havzasının bir barış, istikrar ve refah bölgesi olması amacıyla 1992 yılında kurulan KEİ örgütünün Banka ve Finans Çalışma Grubu'nun faaliyetlerine Kurum tarafından katkıda bulunularak toplantılarına katılım sağlanmıştır.

İkili Ekonomik İlişkiler: Ekonomik İşbirliğine Dair Hükümetler Arası Komisyonlar ve Karma Ekonomik Komisyonlar kapsamında toplantılara katılım sağlanmış; Protokol ve Eylem Planlarının hazırlanması çalışmalarına katılım sağlanarak bilgi notları hazırlanmıştır.

10.4. Basın ve Halkla İlişkiler

Kurum, 5411 Sayılı Bankacılık Kanununda yer alan şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkesi gereğince; faaliyetlerine, sektöre ilişkin yaptığı düzenlemelere ve sektördeki gelişmelere, ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla yaptığı anlaşmalara, yürüttüğü araştırma çalışmalarının sonuçlarına ilişkin olarak kamuoyunu, ilgili kurum ve kuruluşları sürekli olarak bilgilendirmekte ve bunlardan gelen bilgi taleplerini de karşılamaktadır.

Bu kapsamda, kamuoyunu ve sektörü bilgilendirmek amacıyla iletişim faaliyetlerine 2022 yılında da devam etmiştir. Basın açıklamaları ve tanıtımlar yapılarak sektöre ilişkin bilgiler kamuoyu ile paylaşılmıştır. 2022 yılı içerisinde kamuoyunu bilgilendirmeye yönelik olarak toplam 9 adet basın açıklaması yapılmıştır.

Tablo 19: Konuları İtibarıyla Basın Açıklamaları

Konu	2021		2022	
	Adet	% Pay	Adet	% Pay
Bankalara Yönelik Uygulamalar	6	31,5	4	44,5
Yayınlar	2	10,5	1	11,1
Kurumsal Faaliyetler	1	5,3	2	22,2
Diğer	9	52,7	2	22,2
Toplam	18	100,0	9	100,0

2022 yılında sosyal medya hesaplarının yönetimine ilişkin olarak "Sosyal Medya Hesaplarının Yönetimi Usul ve Esasları" hazırlanmıştır. Kurumun resmi Twitter, Instagram ve LinkedIn hesaplarından basın açıklamaları, insan kaynakları duyuruları, mevzuat, vefat duyurusu/taziye, özel ve resmi günlere ilişkin paylaşımlarda bulunulmuştur.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Teşkilat Yönetmeliğinin 20 nci maddesi uyarınca kurum kimliği ve imajıyla ilgili projelerin gerçekleştirilmesi ve kurumsal iletişim faaliyetlerinde bulunulması ile medya ilişkilerinin yürütülmesi Kurumsal İletişim ve Dış İlişkiler Dairesi görev alanında yer almaktadır. Bu kapsamda Kurumun düzenleme ve denetleme faaliyetlerine ve sektöre ilişkin olarak medyadan yöneltilen bilgi talepleri yanıtlanmış; Kurum ile ilgili haberlerde kullanılmak üzere talep edilen doküman ve materyaller medya kuruluşlarına iletilmiştir. Ulusal ve uluslararası platformda yayımlanan gazete, dergi ve finans bültenlerinden derlenerek hazırlanan bankacılık sektörüne ve finansal piyasalara ilişkin haber, yorum ve değerlendirmeleri içeren günlük Basın Bülteni e-posta yoluyla personelin bilgisine sunulmuştur.

Bankacılık Mevzuatının İngilizce Kullanıma Sunulması: Türk bankacılık sektörünün uluslararası mali piyasalarla entegrasyonun artması, bankalarımızın yurt dışı faaliyetleri nedeniyle başta yurt dışı otoriteler olmak üzere Kurumun uluslararası kurum ve kuruluşlarla yürüttüğü ilişkilerin etkinliğinin artırılmasına katkı sağlanması amacı çerçevesinde; Bankacılık Kanunu, Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu ile Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu ve söz konusu kanunların uygulamasına ilişkin olarak Kurum tarafından çıkarılan yönetmelik, tebliğ ve rehberlerin İngilizce çevirileri Kurum İngilizce internet sayfasında yurt içi ve yurt dışı paydaşların kullanımına sunulmuştur.

11. KURUM KAYNAKLARI

11.1. İnsan Kaynakları

Bankacılık Kanununun 92 nci maddesi gereğince; Kuruma verilen görevlerin gerektirdiği sürekli görev ve hizmetler bankalar yeminli murakıpları ve yardımcıları, bankacılık uzman ve yardımcıları, hukuk uzman ve yardımcıları, bilişim uzman ve yardımcıları ile BDDK uzman ve yardımcılarında oluşan meslek personeli, idari personel ve sürekli işçiler eliyle yürütülmektedir. Başkan yardımcıları, daire başkanları, müdürler, başkanlık müşavirleri, meslek personeli ile kurum uzmanları ve avukatlar kadro karşılığı sözleşmeli statüde istihdam edilmektedir. Kadro karşılığı sözleşmeli statüdeki personel ücret, mali ve sosyal haklar dışında; idari personel ise her türlü hak ve yükümlülükleri yönünden 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi bulunmakta olup sürekli işçi statüsünde çalışan personel 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir.

Kurumun toplam kadro sayısı, Bankacılık Kanunu'na ekli (I) sayılı cetvelde 867 olarak belirlenmiş ve Kurumda yönetici, müşavir ve meslek personeli unvanlarını haiz olmayan personelin oranı toplam kadro sayısının %30'u ile sınırlanmıştır.

11.1.1. İnsan Kaynağı Profili

2022 yılsonu itibarıyla Kurumda yönetici, müşavir, meslek personeli, idari personel, sürekli işçi ve sözleşmeli bilişim personeli olmak üzere toplam 593 personel istihdam edilmektedir. Personelin %63'ünü meslek personeli oluşturmaktadır.

Tablo 20: Kurum Personel Sayısının Dağılımı

Grubu	2021	Pay (%)	2022	Pay (%)
Yönetici	25	4,4	29	4,8
Müşavir	14	2,5	13	2,2
Meslek Personeli	348	61,0	372	62,9
İdari Personel	72	12,6	66	11,2
Sürekli İşçi	111	19,5	112	18,8
Sözleşmeli Bilişim Personeli	-	-	1	0,1
Toplam	570	100,0	593	100,0

İnsan kaynağı ihtiyacının tespiti ve karşılanmasında, Kurumun misyonu ve vizyonu göz önünde bulundurularak, yürütülecek faaliyetlerin yeterli sayıda ve nitelikli personelle gerçekleştirilmesi prensibiyle hareket edilmektedir.

Meslek personelinin 2022 yıl sonu itibarıyla kıdeme göre dağılımına bakıldığında; personelin %37,1'lik en yüksek pay ile 1 ila 3 yıl arası kıdeme sahip olduğu; bunu %22,5'lik pay ile 10 ila 19 yıl arası kıdem dilimindeki personel grubunun izlediği görülmektedir.

Tablo 21: Meslek Personelinin Kıdeme Göre Dağılımı

Unvan Grubu	2021	Pay (%)	2022	Pay (%)
Bankalar Yeminli Murakıpları	102	100,0	105	100,0
20 yıl üzeri	14	13,7	14	13,3
10-19 yıl	21	20,6	22	20,9
4-9 yıl	26	25,5	33	31,4
1-3 yıl	41	40,2	36	34,4
Bankacılık Uzmanları	230	100,0	252	100,0
20 yıl üzeri	48	20,6	54	21,4
10-19 yıl	63	26,6	62	24,6
4-9 yıl	38	18	45	17,8
1-3 yıl	81	34,8	91	36,2
BDDK Uzmanları	11	100,0	15	100,0
4-9 yıl	5	45,5	4	26,6
1-3 yıl	6	54,5	11	73,4
Meslek Personeli Toplamı	348	100,0	372	100,0
20 yıl üzeri	62	17,9	68	18,2
10-19 yıl	84	24,1	84	22,5
4-9 yıl	74	21,2	82	22,2
1-3 yıl	128	36,8	138	37,1

Yaş itibarıyla dağılım incelendiğinde, 2022 yıl sonu itibarıyla personelin %65,7'sinin 40 yaş ve altında olduğu; yaş grupları arasında en fazla payın ise %33,5 ile 30 yaş altı yaş grubuna ait olduğu görülmektedir.

Tablo 22: Personelin Yaş Dağılımı

Yaş Grubu	2021		2022	
	Sayı	Pay (%)	Sayı	Pay (%)
30 yaşına kadar	177	31,1	199	33,5
31-40 Yaş Arası	205	36,0	191	32,2
41-50 Yaş Arası	136	23,9	149	25,1
51 Yaş ve üzeri	52	9,1	54	9,2
Toplam	570	100,0	593	100,0

2022 yıl sonu itibarı ile 593 Kurum personelinin %84,8'i lisans ve üzeri düzeyde eğitim almış olup, yüksek lisans ve doktora sahibi personelin toplam personele oranı ise %27,2'dir.

Tablo 23: Öğrenim Durumlarına Göre Personel Sayısı

Grubu	Doktora		Yüksek Lisans		Lisans		Diğer	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Yönetici	2	3	16	18	7	8	-	-
Müşavir	3	3	6	8	5	2	-	-
Meslek Personeli	10	11	107	111	231	250	-	-
İdari Personel	-	-	8	6	43	46	21	14
Sürekli İşçi	-	-	1	1	30	35	80	76
Sözleşmeli Bilişim Personeli	-	-	-	-	-	1	-	-
Toplam	15	17	138	144	316	342	101	90
Pay (%)	3	2,9	24	24,3	55	57,6	18	15,2

Ayrıca lisans derecesine sahip personelin eğitim alanları itibarıyla dağılımına bakıldığında, ağırlıklı olarak iktisadi ve idari bilimler alanında eğitim aldıkları görülmektedir.

Tablo 24: Personelin Lisans Alanları İtibarıyla Dağılımı

Lisans Alanı	2021	2022
	Personel Sayısı	Personel Sayısı
İktisadi ve İdari Bilimler	316	330
Hukuk	37	43
Mühendislik-Mimarlık	61	61
Matematik-İstatistik	36	28
Diğer	120	131
Toplam	570	593

Tablo 25: Yurt İçi ve Yurt Dışı Eğitim Faaliyetleri

			Önceki Yıla Göre Değişim (%)	
	2021	2022	2021	2022
Katılımcı Sayısı	1.055	2.134	265,05	102,27
Gün Sayısı	2.271	3.003	-19,09	32,23
Katılımcı Başına Gün Sayısı	2,15	1,40	-78,4	-34,88

11.1.2. İnsan Kaynağının Geliştirilmesi

Mevcut insan kaynağının geliştirilmesi amacıyla; meslek personeli ve diğer personelin, görevleriyle ilgili bilgi ve becerilerini artırmalarına, meslekteki gelişmeleri izlemelerine ve kendilerini yenilemelerine yönelik hizmet içi eğitim, yurt içi ve yurt dışı kurs, seminer ve benzeri eğitim faaliyetlerine katılımları sağlanmaktadır.

2022 yılı yurt içi ve yurt dışı eğitim faaliyetleri bir önceki yıla göre katılımcı sayısı %102,27 artmış ve eğitim gün sayısı %32,23 oranında artmıştır.

Bu dönemde 2.134 katılımcı tarafından, yurt içi ve yurt dışı olmak üzere toplamda 3.003 gün eğitime katılım sağlanmış olup katılımcı başına düşen eğitim gün sayısı ise 1,40 gün olarak gerçekleşmiştir. Eğitim faaliyetlerinin konulara göre dağılımına bakıldığında; eğitim gün sayısı itibarıyla kişisel gelişim, bankacılık ve finans konularında düzenlenen eğitimlerin ilk üç sırada yer aldığı görülmektedir. Bu dönemde kişisel gelişim alanında 594 katılımcı 595 gün, bankacılık alanında 142 katılımcı 440 gün ve finans alanında 82 katılımcı 224 gün eğitim almıştır.

Tablo 26: Konularına Göre Yurt İçi ve Yurt Dışı Eğitim Faaliyetleri(*)

Konular	Katılımcı Sayısı		Gün Sayısı	
	2021	2022	2021	2022
Bankacılık	267	142	872	440
Finans	138	82	272	224
Kişisel Gelişim	113	594	155	595
Temel Eğitim	0	42	0	168
Bilişim	310	22	606	189
Muhasebe	39	26	54	128
Hukuk	39	20	110	39
Risk	32	3	47	4
Etik	37	0	37	0
Denetim	6	4	21	8
Diğer	74	1.199	97	1.208
Toplam	1.055	2.134	2.271	3.003

(*) 2021 yılı faaliyet raporunda bulunan konularına göre eğitim faaliyetleri tablosunda yer alan verilerin 2022 yılı itibarıyla farklılık göstermesinin nedeni; 2022 yılında yurt dışı eğitim verilerinin tabloya dahil edilmesidir.

Uluslararası kuruluşlar ve diğer ülkelerin bankacılık otoriteleri tarafından yurt dışında düzenlenen genel bankacılık, ekonomi, hukuk, muhasebe, risk yönetimi, bilişim ve benzeri mesleki konularla ilgili seminer ve toplantılara da Kurum personeli tarafından katılım sağlanmaktadır. 2022 yılında katılım sağlanan yurt dışı eğitimler içerisinde IMF-JVI eğitimleri ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 27: Yurt Dışı Eğitim Faaliyetlerinin Düzenleyen Kurumlara Göre Dağılımı

Kuruluşlar	Gün Sayısı		Pay (%)	
	2021	2022	2021	2022
BCBS	0	6	0	6,7
IFSB	4	0	6,9	0
BIS	0	21	0	23,3
IMF-JVI	54	35	93,1	38,9
Diğer	0	28	0	31,1
Toplam	58	90	100,0	100,0

2022 yılında yurt dışında lisansüstü eğitime personel gönderilmemiştir. Bununla birlikte, Kurum personelinin yabancı dil bilgi düzeylerinin geliştirilmesi amacıyla 42 meslek personeline yurt içinde yabancı dil eğitimi desteği sağlanmıştır.

Tablo 28: Yurt Dışı Yüksek Lisans Eğitimine Gönderilen Personel Sayısı

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Personel Sayısı	14	9	8	1	5	2	0	0	0	0

2022 yılında, yurt dışı öğrenim giderleri bir önceki yıla göre değişim göstermemiş olup, yurt dışı öğrenim giderleri için herhangi bir harcama yapılmamıştır. Yurt içi ve yurt dışı kurs giderleri bir önceki yıla göre %201,3 artış göstererek 654 bin TL'ye yükselmiştir. 2022 yılında toplam eğitim giderleri bir önceki yıla göre %201,3 artarak 654 bin TL'ye yükselirken, eğitim giderlerinin toplam giderler içindeki payı bir önceki yıla göre değişiklik göstermemiş olup %0,1 oranında sabit kalmıştır.

Tablo 29: Eğitim Giderleri

(Bin TL)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Yurt Dışı Öğrenim Giderleri (*)	4.476	4.254	2.137	1.677	1.654	528	0	0	0
Yurt İçi ve Yurt Dışı Kurs Giderleri	303	201	66	216	186	247	158	217	654
Eğitim Giderleri Toplamı	4.779	4.455	2.203	1.893	1.840	775	158	217	654
Toplam Giderler İçindeki Pay (%)	4,7	4,2	2,0	2,0	1,5	0,7	0,1	0,1	0,1

(*) Yurt dışı öğrenimde bulunan personele yapılan aylık ödemeleri dahildir.

11.2. Bilgi Kaynakları

Elektronik Bilgi Kaynakları

Kurum kütüphanesi, finans sektörüne ilişkin basılı ve elektronik ortamdaki yerli ve yabancı bilgi kaynaklarını sağlamak, bunları çağdaş kütüphanecilik anlayışına uygun olarak düzenlemek ve kullanıcılara sunmak amacıyla kurulmuş bir ihtisas kütüphanesidir.

Günümüzde bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişimi ve değişimi ile birlikte güncel bilgiye hızlı ve kolay erişimin önem kazanmasına paralel olarak, Kurumun kütüphanecilik hizmetleri 2016 yılından itibaren sadece elektronik bilgi kaynakları aracılığıyla dijital ortamda verilmektedir. Bu çerçevede; 2022 yılında ekonomi, bankacılık, hukuk, istatistik ve haber konulu 9 adet yerli ve yabancı veri tabanı aboneliği gerçekleştirilmiştir. Ayrıca elektronik bilgi kaynaklarının daha etkin ve verimli kullanılabilmesi için kütüphane intranet sayfası içerik olarak yenilenmiş ve yıl boyunca çeşitli yeni veri tabanları deneme kullanımı için Kurum personelinin erişimine açılmıştır.

BDDK Bankacılık ve Finansal Piyasalar Dergisi

Kurum, finansal sektör ile ilgili Türkçe veya İngilizce yazılmış, literatüre katkıda bulunacak özgün makalelerin yer aldığı yılda 2 kez yayımlanan hakemli bir dergi olan BDDK Bankacılık ve Finansal Piyasalar Dergisi'nin yayımlanması ile Türk finansal sektörünün gelişmesine katkıda bulunacak bilimsel çalışmaları desteklemeyi ve bu alanda yürütülen çalışmalara ivme kazandırmayı hedeflemektedir. Derginin yayımlanmasıyla, akademisyenler, profesyoneller, araştırmacılar ve politika yapımcılar arasındaki iletişimin ve bilgi paylaşımının artırılarak, finansal sektörün etkin çalışmasına katkı sağlanması amaçlanmaktadır. BDDK Bankacılık ve Finansal Piyasalar Dergisi'nin 2022 yılı içerisinde 2 yeni sayısı kapsamında toplam 10 adet özgün araştırma makalesi internet sitesinden kullanıcılarla paylaşılmıştır.

11.3. Mali Kaynaklar

11.3.1. Bütçe Uygulama Sonuçları

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 17 nci maddesinde düzenleyici ve denetleyici kurumların bütçelerini üç yıllık bütçeleme anlayışı, stratejik planları ve performans hedefleri ile kurumsal, işlevsel ve ekonomik sınıflandırma sistemine göre hazırlamaları hükmüne bağlanmıştır. Anılan Kanun hükümleri çerçevesinde hazırlanan ve 16.09.2021 tarihli ve 9781 sayılı Kurul Kararıyla kabul edilen 2022 yılı Kurum bütçesi, TBMM tarafından da kabul edilerek 31.12.2021 tarihli ve 31706 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7344 sayılı “2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu” ile yürürlüğe konulmuştur.

Söz konusu bütçe kapsamında 1 milyar 253 milyon TL tutarında gerçekleşmesi öngörülen toplam bütçe geliri, 1 milyar 253 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir. Gerçekleşen gelirin %99'luk bölümü, bankalar ile denetim kapsamındaki diğer kuruluşlardan tahsil edilen katılma payı gelirlerinden oluşmaktadır.

Tablo 30: Gelir Bütçesi ve Gerçekleşmeleri

Bin TL	Bütçe		Gerçekleşme		Fark (Gerç.-Bütçe)	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Katılma Payı Gelirleri	923.249	1.251.744	922.150	1.251.735	-1.099	-9
Diğer Gelirler	751	1.256	837	1.170	86	-86
-Faiz Gelirleri	111	116	1	3	-110	-113
-Diğer Çeşitli Gelirler	640	1.140	836	1.167	196	27
Toplam	924.000	1.253.000	922.987	1.252.905	-1.013	-95

Öte yandan, 1 milyar 253 milyon TL'lik 2022 yılı bütçe gerçekleşen gelirinin, yılsonu itibarıyla 968 milyon TL'lik bölümü giderleşmiştir. Toplam gider tutarı içerisinde 716 milyon TL ile cari transferler, 171 milyon TL ile personel giderleri en yüksek paya sahip gider kalemleridir. Bu çerçevede, toplam gider tutarının;

- % 74'ünü cari transferler,
- % 17'sini personel giderleri,
- % 6'sını mal ve hizmet alımları,
- % 2'sini Kurum çalışanları için Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenen primler,
- % 1'ini sermaye giderleri oluşturmaktadır.

Tablo 31: Ödenek ve Gider Gerçekleşmeleri

Bin TL	Başlangıç Ödeneği		Giderler		Kalan	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Personel Giderleri	301.680	385.650	103.474	171.003	198.206	214.647
SGK Prim Giderleri	50.350	86.580	9.718	15.861	40.632	70.719
Mal ve Hizmet Alımları	72.080	109.750	41.109	60.670	30.971	49.080
Cari Transferler	130.520	227.620	142.723	716.130	-12.203	-488.510
Sermaye Giderleri	369.370	443.400	3.122	4.391	366.248	439.009
Toplam	924.000	1.253.000	300.146	968.055	623.854	284.945

11.3.2. Mali Tablolar

Kurumun bilanço toplamı 2022 yıl sonu itibarıyla bir önceki yıla göre yaklaşık %14,8 oranında büyüyerek 2 milyar 358 milyon TL'ye ulaşmıştır. Aktifler içinde en yüksek pay 2 milyar 171 milyon TL ile yaklaşık tamamı Tek Hazine Kurumlar Hesabı kapsamındaki Kurum Alacaklarına ait iken, bu kalemi 176 milyon TL ile duran varlıklar izlemektedir. Pasif tarafında ise en büyük kalemi, 1 milyar 892 milyon TL ile uzun vadeli yabancı kaynaklar oluşturmaktadır.

Tablo 32: Özet Bilanço

Bin TL	2021	2022
Aktif		
1 Dönen Varlıklar	1.879.448	2.182.066
10 Hazır Değerler	3	2
12 Faaliyet Alacakları	352	351
13 Kurum Alacakları	1.874.587	2.171.041
14 Diğer Alacaklar	597	3.400
15 Stoklar	452	740
16 Ön Ödemeler	3.458	6.532
2 Duran Varlıklar	174.579	176.822
Aktif Toplamı	2.054.027	2.358.889
Pasif		
3 Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	1.257.135	9.392
32 Faaliyet Borçları	0	1.704
33 Emanet Yabancı Kaynaklar	1.277	266
36 Ödenecek Diğer Yükümlülükler	4.425	7.422
38 Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	1.251.434	0
4 Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	3.365	1.892.903
47 Borç ve Gider Karşılıkları	3.365	4.905
48 Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	0	1.887.998
5 Özkaynaklar	793.527	456.594
50 Net Değer	171.409	171.409
59 Dönem Faaliyet Sonuçları	622.118	285.185
Pasif Toplamı	2.054.027	2.358.889

Kurumunun oluşan gelir fazlası genel bütçeye gelir olarak aktarılmaktadır. 2022 yılı gelir fazlası olarak genel bütçeye 984,8 milyon TL aktarılmıştır.

11.3.3. Kurumun Mali Denetimi

Bankacılık Kanununun 101 inci maddesinde Kurumun dış denetimine ilişkin olarak 5018 sayılı Kanunun uygulanması öngörülmüştür. Bu çerçevede, Kurumun harcama sonrası dış denetimi Sayıştay tarafından gerçekleştirilmektedir.

EKLER

EK 1: KURUMUN YETKİ ALANINDA YER ALAN KURULUŞLAR*

SIRA	KURULUŞ TÜRÜ / ADI
BANKALAR	
1	ADABANK A.Ş.
2	AKBANK T. A.Ş.
3	AKTİF YATIRIM BANKASI A.Ş.
4	ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.
5	ALTERNATİF BANK A.Ş.
6	ANADOLUBANK A.Ş.
7	ARAP TÜRK BANKASI A.Ş.
8	BANK MELLAT
9	BANK OF AMERICA YATIRIM BANK A.Ş.
10	BANK OF CHINA TURKEY A.Ş.
11	BANKPOZİTİF KREDİ VE KALKINMA BANKASI A.Ş.
12	BİRLEŞİK FON BANKASI A.Ş.
13	BURGAN BANK A.Ş.
14	CITIBANK A.Ş.
15	D YATIRIM BANKASI A.Ş.
16	DENİZBANK A.Ş.
17	DEUTSCHE BANK A.Ş.
18	DESTEK YATIRIM BANKASI A.Ş.
19	DİLER YATIRIM BANKASI A.Ş.
20	FİBABANKA A.Ş.
21	GOLDEN GLOBAL YATIRIM BANKASI A.Ş.
22	GSD YATIRIM BANKASI A.Ş.
23	HABİB BANK LİMİTED
24	HSBC BANK A.Ş.
25	ICBC TURKEY BANK A.Ş.
26	ING BANK A.Ş.
27	INTESA SANPAOLO S.P.A.
28	İLLER BANKASI A.Ş.
29	İSTANBUL TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.
30	JP MORGAN CHASE BANK NATIONAL ASSOCIATION
31	KUVEYT TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.
32	MUFG BANK TURKEY A.Ş.

33	NUROL YATIRIM BANKASI A.Ş.
34	ODEA BANK A.Ş.
35	PASHA YATIRIM BANKASI A.Ş.
36	QNB FİNANSBANK A.Ş.
37	RABOBANK A.Ş.
38	SOCIETE GENERALE S.A.
39	STANDARD CHARTERED YATIRIM BANKASI TÜRK A.Ş.
40	ŞEKERBANK T. A.Ş.
41	T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş.
42	TURKISH BANK A.Ş.
43	TURKLAND BANK A.Ş.
44	TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.
45	TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş.
46	TÜRKİYE EMLAK KATILIM BANKASI A.Ş.
47	TÜRKİYE FİNANS KATILIM BANKASI A.Ş.
48	TÜRKİYE GARANTİ BANKASI A.Ş.
49	TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.
50	TÜRKİYE İHRACAT KREDİ BANKASI A.Ş.
51	TÜRKİYE İŞ BANKASI A.Ş.
52	TÜRKİYE KALKINMA VE YATIRIM BANKASI A.Ş.
53	TÜRKİYE SİNİİ KALKINMA BANKASI A.Ş.
54	TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI T.A.O.
55	VAKIF KATILIM BANKASI A.Ş.
56	YAPI VE KREDİ BANKASI A.Ş.
57	ZİRAAT KATILIM BANKASI A.Ş.
FİNANSAL KİRALAMA ŞİRKETLERİ	
1	A&T FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
2	AK FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
3	ALTERNATİF FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
4	ANADOLU FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
5	ARI FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
6	BNP PARIBAS FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
7	BURGAN FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.

8	DE LAGE LANDEN FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
9	DENİZ FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
10	GARANTİ FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
11	HALK FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
12	ING FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
13	İŞ FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
14	MERCEDES-BENZ FİNANSAL KİRALAMA TÜRK A.Ş.
15	PERVİN FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
16	QNB FİNANS FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
17	SIEMENS FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
18	ŞEKER FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
19	VAKIF FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
20	VFS FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
21	YAPI KREDİ FİNANSAL KİRALAMA A.Ş.
FAKTORİNG ŞİRKETLERİ	
1	ABC FAKTORİNG A.Ş.
2	ACAR FACTORING A.Ş.
3	AK FAKTORİNG A.Ş.
4	AKDENİZ FAKTORİNG A.Ş.
5	AKIN FAKTORİNG A.Ş.
6	ANADOLU FAKTORİNG A.Ş.
7	ARENA FAKTORİNG A.Ş.
8	ATILIM FAKTORİNG A.Ş.
9	BAŞER FAKTORİNG A.Ş.
10	BAYRAMOĞLU FAKTORİNG A.Ş.
11	BIEN FAKTORİNG A.Ş.
12	CREDITWEST FAKTORİNG A.Ş.
13	ÇAĞDAŞ FAKTORİNG A.Ş.
14	ÇÖZÜM FAKTORİNG A.Ş.
15	DENİZ FAKTORİNG A.Ş.
16	DESTEK FİNANS FAKTORİNG A.Ş.
17	DORUK FAKTORİNG A.Ş.
18	EKO FAKTORİNG A.Ş.

19	EKSPÖ FAKTORİNG HİZMETLERİ A.Ş.
20	FİBA FAKTORİNG A.Ş.
21	GARANTİ FAKTORİNG A.Ş.
22	GSD FAKTORİNG A.Ş.
23	HALK FAKTORİNG A.Ş.
24	HUZUR FAKTORİNG A.Ş.
25	İSTANBUL FAKTORİNG A.Ş.
26	İŞ FAKTORİNG FİNANSMAN A.Ş.
27	KAPİTAL FAKTORİNG A.Ş.
28	KENT FAKTORİNG A.Ş.
29	LİDER FAKTORİNG A.Ş.
30	MERT FİNANS FAKTORİNG HİZMETLERİ A.Ş.
31	MNG FAKTORİNG A.Ş.
32	OPTİMA FAKTORİNG A.Ş.
33	PARAFİNANS FAKTORİNG A.Ş.
34	QNB FİNANS FAKTORİNG A.Ş.
35	SARDES FAKTORİNG A.Ş.
36	SÜMER FAKTORİNG A.Ş.
37	ŞEKER FAKTORİNG A.Ş.
38	ŞİRİNOĞLU FAKTORİNG A.Ş.
39	TAM FİNANS FAKTORİNG A.Ş.
40	TEB FAKTORİNG A.Ş.
41	TRADEWİND FAKTORİNG A.Ş.
42	TUNA FAKTORİNG A.Ş.
43	ULUSAL FAKTORİNG A.Ş.
44	VAKİF FAKTORİNG A.Ş.
45	VDF FAKTORİNG A.Ş.
46	YAPI KREDİ FAKTORİNG A.Ş.
47	YAŞAR FAKTORİNG A.Ş.
48	YEDİTEPE FAKTORİNG A.Ş.
49	ZORLU FAKTORİNG A.Ş.

FİNANSMAN ŞİRKETLERİ

1	ALJ FİNANSMAN A.Ş.
---	--------------------

2	EVKUR FİNANSMAN A.Ş.
3	HEPSİ FİNANSMAN A.Ş.
4	KOÇ FİAT KREDİ FİNANSMANI A.Ş.
5	KOÇ FİNANSMAN A.Ş.
6	MERCEDES BENZ FİNANSMAN TÜRK A.Ş.
7	MERCEDES BENZ KAMYON FİNANSMAN TÜRK A.Ş.
8	OFİSFİNANS FİNANSMAN A.Ş.
9	ORFİN FİNANSMAN A.Ş.
10	QUICK FİNANSMAN A.Ş.
11	TEB FİNANSMAN A.Ş.
12	TIRSAN FİNANSMAN A.Ş.
13	TOM FİNANSMAN A.Ş.
14	TT FİNANSMAN A.Ş.
15	TURK FİNANSMAN A.Ş.
16	TURKCELL FİNANSMAN A.Ş.
17	VFS FİNANSMAN A.Ş.
18	VODAFONE FİNANSMAN A.Ş.
19	VOLKSWAGEN DOĞUŞ FİNANSMAN A.Ş.
20	ZİP FİNANSMAN A.Ş.

TASARRUF FİNANSMAN ŞİRKETLERİ

1	BİREVİM TASARRUF FİNANSMAN A.Ş.
2	EMİN EVİM TASARRUF FİNANSMAN A.Ş.
3	FUZUL TASARRUF FİNANSMAN A.Ş.
4	İMECE TASARRUF FİNANSMAN A.Ş.
5	KATILİMEVİM TASARRUF FİNANSMAN A.Ş.
6	SİNPAŞ TASARRUF FİNANSMAN A.Ş.

BAĞIMSIZ DENETİM KURULUŞLARI

1	A-1 YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.
2	AKSİS BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.
3	ANIL YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.
4	ATA ULUSLARARASI BAĞIMSIZ DENETİM VE SMMM A.Ş.
5	AVRASYA BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş.
6	BDO DENET BAĞIMSIZ DENETİM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

7	BİRLEŞİK UZMANLAR YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.
8	CONSULTA BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
9	DENGE BAĞIMSIZ DENETİM SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
10	DRT BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
11	ECOVIS DEĞER BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
12	ELİT BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
13	GÜNEY BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
14	GÜRELİ YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM HİZMETLERİ A.Ş.
15	IHY BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
16	İRFAN BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
17	KARDEN PARTNERS BAĞIMSIZ DENETİM VE SMMM A.Ş.
18	KPMG BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
19	MBK BAĞIMSIZ DENETİM VE SMMM A.Ş.
20	MERCEK BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
21	MGI BAĞIMSIZ DENETİM SMMM A.Ş.
22	PWC BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
23	REHBER BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
24	SER&BERKER BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.
25	ULUSAL BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş.

YABANCI BANKA TEMSİLCİLİKLERİ

1	UBS SWITZERLAND AG TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
2	AAREAL BANK
3	ABC INTERNATIONAL BANK PLC
4	ALUBAF ARAB INTERNATIONAL BANK BSC
5	BANCA MONTE DEI PASCHI DI SIENA S.P.A.
6	BANCO SABADELL S.A.
7	BANK AL HABIB LIMITED
8	BANK J. SAFRA SARASIN AG
9	BANK JULIUS BAER&CO
10	BANK OF BAHRAIN AND KUWAIT
11	BANQUE SYZ SA
12	BARCLAYS BANK PLC TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ
13	CAIXABANK S.A.

14	COMMERZBANK A.G.
15	CREDIT EUROPE BANK NV
16	CREDIT INDUSTRIEL ET COMMERCIAL
17	DEG-DEUTSCHE INVESTITIONS-UND ENTWICKLUNGSGESELLSCHAFT MBH
18	DEMIR-HALK BANK (NEDERLAND) N.V.
19	DOHA BANK
20	DUBAI ISLAMIC BANK
21	DZ BANK A.G.
22	GARANTIBANK INTERNATIONAL
23	HUNGARIAN EXPORT-IMPORT BANK PLC
24	ING BANK N.V.
25	JSC BANK OF GEORGIA
26	KEB HANA BANK
27	KENTBANK D.D.
28	KFW IPEX-BANK GMBH
29	LANDESBANK BADEN-WÜRTTEMBERG
30	MIZUHO CORPORATE BANK LTD
31	NEAR EAST BANK LIMITED
32	NOMURA BANK INTERNATIONAL PLC
33	OJSC ORIENBANK
34	OYAK ANKER BANK GMBH
35	QINVEST LLC
36	RABOBANK INTERNATIONAL
37	SUMITOMO MITSUI BANKING CORPORATION
38	THE BANK OF NEW YORK MELLON
39	THE EXPORT IMPORT BANK OF KOREA
40	UNION BANCAIRE PRIVÉE, UBP SA
41	ZİRAAT BANK INTERNATIONAL AG
VARLIK YÖNETİM ŞİRKETLERİ	
1	ADILVARLIK YÖNETİM A.Ş.
2	ARMADA VARLIK YÖNETİM A.Ş.
3	ARSAN VARLIK YÖNETİM A.Ş.
4	BİRİKİM VARLIK YÖNETİM A.Ş.

5	BİRLEŞİM VARLIK YÖNETİM A.Ş.
6	BOĞAZIÇI VARLIK YÖNETİM A.Ş.
7	DENGE VARLIK YÖNETİM A.Ş.
8	DOĞRU VARLIK YÖNETİM A.Ş.
9	DÜNYA VARLIK YÖNETİM A.Ş.
10	DİRİKER VARLIK YÖNETİM A.Ş.
11	EFES VARLIK YÖNETİM A.Ş.
12	EMİR VARLIK YÖNETİM A.Ş.
13	GELECEK VARLIK YÖNETİM A.Ş.
14	HEDEF VARLIK YÖNETİM A.Ş.
15	İLKE VARLIK YÖNETİM A.Ş.
16	İSTANBUL VARLIK YÖNETİM A.Ş.
17	MEGA VARLIK YÖNETİM A.Ş.
18	MET-AY VARLIK YÖNETİM A.Ş.
19	ORTAK VARLIK YÖNETİM A.Ş.
20	POZİTİF VARLIK YÖNETİM A.Ş.
21	SÜMER VARLIK YÖNETİM A.Ş.
22	TUNA VARLIK YÖNETİM A.Ş.
23	YUNUS VARLIK YÖNETİM A.Ş.

DEĞERLEME KURULUŞLARI

1	1A GRUP GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
2	24 TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
3	4A DANIŞMANLIK VE GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
4	A GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
5	ABAK GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE MÜŞAVİRLİK A.Ş.
6	ACAR TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
7	ACE GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
8	AÇI KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
9	ADA TAŞINMAZ DEĞERLEME DANIŞMANLIK A.Ş.
10	ADEN GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
11	ADIM GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
12	ADİL TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
13	ADMER GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.

14	AGD ANADOLU GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
15	AKADEMİ GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
16	AKTİF GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
17	ALAN TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
18	ALESTA KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
19	ALFA ANADOLU TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
20	ANALİZ TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
21	ANAYAPI GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
22	ANKA GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
23	ANREVA KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
24	ARCHİ DANIŞMANLIK VE GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
25	AREA GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
26	ARGE GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
27	ARI GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
28	ARIKAN TAŞINMAZ DEĞERLEME A.Ş.
29	ARMA TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
30	ARTI GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
31	ARVES GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
32	ASAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
33	ATAK GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
34	ATLANTİS TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
35	ATLAS GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
36	AVRUPA GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
37	BAŞKENT TAŞINMAZ DEĞERLEME A.Ş.
38	BİLGE GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
39	BİLGİ GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
40	CİTY KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
41	CLS KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
42	ÇELEN KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
43	ÇINAR TAŞINMAZ DEĞERLEME VE MÜŞAVİRLİK A.Ş.
44	ÇİZGİ GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
45	D TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
46	DEGA GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.

47	DEĞER GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
48	DEMİR GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
49	DENGE GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
50	DETAY TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
51	DİZAYN GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
52	DONATI GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
53	DORA GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
54	DÖNÜŞÜM GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
55	DÜNYA GRUP GAYRİMENKUL DEĞERLEME DANIŞMANLIK A.Ş.
56	DÜZEY GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
57	EGE TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
58	EKİP TAŞINMAZ DEĞERLEME A.Ş.
59	EKOL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
60	EKSEN GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
61	EKSPER GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
62	EKSPERTUR GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
63	ELİT GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
64	ELMA GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
65	EMEK TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
66	EMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
67	EPOS GAYRİMENKUL DANIŞMANLIK VE DEĞERLEME A.Ş.
68	ETİK GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
69	ETKİN GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
70	EVA GAYRİMENKUL DEĞERLEME DANIŞMANLIK A.Ş.
71	FOCUS GLOBAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
72	FOREKS GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
73	FORM GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
74	GALATA TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ A.Ş.
75	GEDAŞ GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
76	GERÇEK GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
77	GİRİŞİM GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
78	GOLD GAYRİMENKUL DEĞERLEME EKSPERTİZ VE DANIŞMANLIK A.Ş.
79	GORDİON TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.

80	HARMONİ GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
81	İDEAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
82	İLKE GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
83	İTERNORM GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
84	İNVEST GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
85	İSTANBUL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
86	İSTEM GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
87	KALE TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
88	KALME KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
89	KARAT TAŞINMAZ DEĞERLEME A.Ş.
90	KARE GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
91	KARŞIYAKA GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
92	KENT KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
93	KFB GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
94	KOZA GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
95	KUZEY KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
96	LAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE MÜŞAVİRLİK A.Ş.
97	LİDER GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
98	LİMAN TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
99	LİMİT GAYRİMENKUL DEĞERLEME HİZMETLERİ A.Ş.
100	LODOS GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
101	LOTUS GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
102	MAHAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
103	MAKRO GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
104	MARKA KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME DANIŞMANLIK A.Ş.
105	MAVİ GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
106	MAY GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
107	METAS GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
108	METRİK GAYRİMENKUL DEĞERLEME DANIŞMANLIK A.Ş.
109	METROPOL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
110	MÜLK KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
111	NET KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
112	NOKTA TAŞINMAZ DEĞERLEME A.Ş.

113	NOVA TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
114	ODE GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
115	OGA GRUP GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
116	ÖZEN TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
117	ÖZTÜRK GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
118	Pİ TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
119	PİRAMİT GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
120	PLATFORM GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
121	PRİM E GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
122	RASYONEL GRUP TAŞINMAZ DEĞERLEME A.Ş.
123	REEL GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
124	REFERANS GRUP GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
125	REHBER GAYRİMENKUL DEĞERLEME DANIŞMANLIK A.Ş.
126	RM RİTİM GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
127	ROTA TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
128	SEAK GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
129	SENTEZ GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
130	SMART KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ A.Ş.
131	SOM KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ TİCARET A.Ş.
132	SÜMER GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
133	TADEM TAŞINMAZ DEĞERLEME MÜŞAVİRLİK A.Ş.
134	TAKSİM KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
135	TALYA GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
136	TEKNİK GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
137	TEPE TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
138	TER RA GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
139	TOTAL KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
140	TSKB GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
141	TUVEO KURUMSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
142	ULUSAL GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
143	UZMAN GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
144	VAKIF GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
145	VARLIK TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
146	VERA GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.

147	VİZYON TAŞINMAZ DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
148	YATIRIM GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.
149	YEDİTEPE GRUP GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
150	YETKİN GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
151	ZEUGMA GAYRİMENKUL DEĞERLEME VE DANIŞMANLIK A.Ş.
152	ZİRVE GAYRİMENKUL DEĞERLEME A.Ş.

BİRLİKLER VE DİĞER KURULUŞLAR

1	FİNANSAL KURUMLAR BİRLİĞİ
2	TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ
3	TÜRKİYE KATILIM BANKALARI BİRLİĞİ

5464 SAYILI BANKA KARTLARI VE KREDİ KARTLARI KANUNU KAPSAMINDA FAALİYET İZİNİ VERİLEN KURULUŞLAR

1	BANKALARARASI KART MERKEZİ A.Ş.
2	KKB KREDİ KAYIT BÜROSU A.Ş.
3	OZAN ELEKTRONİK PARA A.Ş.
4	POSTA VE TELGRAF TEŞKİLATI A.Ş.
5	TÜRK ELEKTRONİK PARA A.Ş.

DERECELENDİRME KURULUŞLARI

1	JCR AVRASYA DERECELENDİRME HİZMETLERİ A.Ş.
---	--

*17.03.2023 tarihi itibarı ile Kuruluş listesi güncel olup faaliyet alanlarına göre alfabetik olarak sıralanmıştır.

